

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2013

Obsah

Úvodní slovo	5
1. Údaje o zpracovateli.....	6
2. Sídla a pracoviště	7
2. 1. Hlavní budova Praha Letná.....	7
2. 2. Depozitární areál Čelákovice	7
2. 3. Centrum stavitelského dědictví Plasy	7
2. 4. Depo kolejových vozidel Praha	8
2. 5. Depo kolejových vozidel Chomutov.....	8
2. 6. Skladový objekt Stehlčevy	8
2. 7. Rekreační objekt Vítkovice.....	8
3. Muzejní sbírky (evidence a významné akvizice)	10
3. 1. Centrální evidence a administrace sbírek.....	10
3. 2. Muzeum dopravy	12
3. 3. Železniční muzeum.....	12
3. 4. Průmyslové muzeum.....	12
3. 5. Muzeum elektrotechniky a médií.....	13
3. 6. Muzeum architektury a stavitelství	14
4. Knihovna Národního technického muzea	15
5. Archiv Národního technického muzea.....	17
6. Konzervování, restaurování, stěhování a vysoušení sbírkových předmětů, archiválií a knihovních jednotek	19
7. Digitalizace sbírkových předmětů, archiválií a knihovních jednotek	21
8. Věda a výzkum	23
8. 1. Institucionální podpora vědy a výzkumu - Dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace (DKRVO)...	23
8. 2. VISK MK ČR	23
8. 2. 1. VISK 5 – RETROKON (národní program retrospektivní konverze katalogů knihoven v ČR). Retrospektivní konverze historického fondu knihovny Národního technického muzea.....	23
8. 2. 2. VISK 8/B – Informační zdroje. Další rozvoj oborové brány Umění a architektura (ART).....	23
8. 2. 3. VISK 9 - Rozvoj souborného katalogu CASLIN a souboru národních autorit. Zapojení knihovny NTM do tvorby národních autorit a zahájení harmonizace jmenných autorit vytvořených v systému Clavius.	23
8. 3. Centrum stavitelského dědictví (CSD) v Plasích (IOP).....	23
8. 4. NAKI MK ČR.....	24
8. 4. 1. Metodika a nástroje ochrany a záchrany kulturního dědictví ohroženého povodněmi	24
8. 4. 2. Tradiční vápenné technologie historických staveb a jejich využití v současnosti	25
8. 4. 3. Komplexní metodika pro výběr a řemeslné zpracování náhradního kamene pro opravy kvádrového zdiva historických objektů.....	25
8. 4. 4. Přemysl Koblíček. Fotograf mnoha „tváří“ Prahy a výzkumník ve fotografické technice a chemii	26

8. 4. 5. Průzkum sbírkových předmětů z fondů NTM moderními fyzikálními a chemickými metodami s cílem zkvalitnit jejich restaurování a preventivní konzervaci.....	27
8. 4. 6. Historický fotografický materiál – identifikace, dokumentace, interpretace, prezentace, aplikace, péče a ochrana v kontextu základních typů paměťových institucí.....	27
8. 5. jiné projekty	28
8. 5. 1. Daguerrobase	28
8. 5. 2. V technice je budoucnost	28
9. Přednášková, pedagogická činnost	29
9.1. Přednášková činnost v NTM.....	29
9. 1. 1. Přednáškový cyklus.....	29
9. 1. 2. Konference a semináře a účast pracovníků NTM na nich	29
9. 2. Přednášková činnost mimo NTM	31
9. 3. Pedagogická činnost.....	33
10. Ediční a publikační činnost.....	35
10. 1. Ediční činnost.....	35
10.2. Publikační činnost.....	36
11. Prezentační činnost	41
11. 1. Vývoj návštěvnosti.....	41
11. 2. Expozice a výstavy.....	42
11. 2. 1. Expozice.....	42
11. 2. 2. Výstavy	43
11. 3. Spolupráce NTM na výstavách a expozicích jiných organizací	47
11. 4. Muzejní pedagogika	51
11. 5. Specializované workshopy.....	51
11. 6. Komentované prohlídky.....	52
11. 7. Jiné akce.....	53
11. 8. Spolupráce s médii	58
11. 9. Významné návštěvy	59
12. Poradní orgány NTM.....	60
12. 1. Vědecká rada.....	60
12. 2. Redakční rada.....	60
12. 3. Výstavní a programová rada	60
12. 4. Rada pro sbírkotvornou činnost	61
13. Organizační, finanční, personální správní a kontrolní informace	62
13. 1. Organizační informace.....	62
13. 2. Ekonomické informace	64
13. 3. Personální informace.....	76
13. 3. 1. Zaměstnanost a čerpání mzdových prostředků	76

13. 3. 2. Členství v národních i mezinárodních odborných organizacích a projektech s technickou či podobnou tematikou.....	80
13. 3. 3. Zahraniční pracovní cesty zaměstnanců NTM.....	82
13. 4. Informace o činnosti Správního odboru.....	84
13. 5. Informace o kontrolní činnosti	85
13. 5. 1. Vnitřní kontroly v roce 2013.....	85
13. 5. 2. Vnější kontroly v roce 2013.....	85
14. Činnost pracoviště zajišťujícího působnost zákona č. 71/1994 Sb.	86

... „Zdá se to skutečně neuvěřitelné, ale onen historický okamžik, na který čekaly celé generace muzejníků, nastal v úterý 8. října 2013, kdy po třičtvrtě století se nejenom stavebně dokončená, ale i plně zařízená a i s vybudovanými expozicemi představila budova Národního technického muzea v plné své kráse. Ano, Národní technické muzeum je konečně po 75 letech dokončeno!“ ..., řekl jsem na stejnojmenné vernisáži.

Pro technické muzeum, založené roku 1908, jehož sbírky byly prvně veřejnosti prezentovány od roku 1910, začala roku 1938 na Letné stavba nové budovy podle projektu architekta Milana Babušky.

Nutno konstatovat, že historie stavby budovy NTM je nejenom velmi zajímavá, ale také se v ní odráží všechny historické události 20. století. Dokončení stavby muzejní budovy se předpokládalo v roce 1942. Kolaudace asi vzhledem k situaci v Protektorátě (atentát na Heydricha, Lidice) se neuskutečnila. Budova byla Spolku technického muzea následně zabavena a začala sloužit pro ministerstvo pošt (dopravní hala se tak stala třídírnou pražské balíkové pošty). Je paradoxem, že ještě na jaře roku 1990 NTM nemohlo využívat dvě třetiny vlastní budovy, neboť zde ještě bylo ministerstvo vnitra a státní podnik Geodézie a kartografie. Kolaudace stavby celé budovy tak proběhla po 74 letech v červnu loňského roku. Přípravovaná vernisáž 8. 10. 2013 je tedy bezesporu historickou událostí v celé více jak stoleté historii našeho muzea, neboť tak dochází po 75 letech od zahájení stavby muzejní budovy k jejímu celkovému zprovoznění. To znamená, že je tato budova nejenom stavebně dokončená, ale i plně zařízená dvanácti stálými expozicemi, restaurátorskými dílnami, depozitářem knihovny a archivu NTM a pracovními odborných pracovníků.

Dokončení rekonstrukce budovy kolaudací v červnu 2012 (celkovou rekonstrukcí neprošla dopravní hala), celkové náklady 410 mil.Kč, z NKP bylo čerpáno 131 mil.Kč, 279 mil. Kč bylo čerpáno před vznikem NKP z rozpočtu Ministerstva kultury ČR.

Realizace expozic v období 2008 až 2013, celkem realizováno 12 expozic, celkové náklady cca 165 mil.Kč z toho z NKP 163 mil.Kč.

Z národního kulturního pokladu se na hlavní budovu NTM vydalo celkem 294 mil. Kč. Jedná se tak o první rekonstruovanou a plně veřejnosti sloužící muzejní budovu, jejíž rekonstrukce byla hrazena z Národního kulturního pokladu a která je úspěšně dokončena a zprovozněna.

Budova však až do 90. let 20. století plně nesloužila svému účelu, pro který byla navržena a vybudována. Za války zde bylo ministerstvo pošt, muzeum na Letné otevřelo první expozice v roce 1949, ale ve větší části muzea sídlily do 90. let jiné instituce např. národní podnik Geodézie a kartografie a odbor ministerstva vnitra. Od roku 2003 do roku 2012 proběhla rozsáhlá rekonstrukce budovy již plně pro potřeby muzea a 16. února 2011 bylo Národní technické muzeum po téměř pětileté pauze znovu otevřeno veřejnosti. V tomto roce bylo představeno 5 nových expozic včetně tradiční expozice Dopravy. V následujícím roce byla otevřena expozice Technika v domácnosti. Samotná rekonstrukce byla ukončena v červenci 2012 a budova muzea byla po neskutečných 74 letech zkolaudována. V červnu letošního roku rozšířily nabídku muzea expozice Chemie kolem nás a expozice Měření času. Rekonstrukce muzea i realizace nových expozic proběhla v rámci programu „Péče o národní kulturní poklad.“

8. říjen 2013 se stal jedním z významných mezníků dějin Národního technického muzea.

Staletí technického důvtipu představuje muzeum již ve 14 stálých expozicích. Nově byly otevřeny expozice Hornictví, Hutnictví, Interkamera a Technika hrou s výstavou Top Secret.

Atraktivní součástí expozice Hornictví je veřejností dlouho očekávaný uhelný a rudný důl a také expozice Televizního studia.

Úspěšnost dokončeného muzea dokládá i několik skutečností:

- 1) Zájem návštěvníků, kdy v roce 2013 NTM navštívilo muzeum celkem 210.000 návštěvníků.
- 2) Ocenění v celostátní soutěži Gloria Musealis ve které NTM získalo prestižní první cenu v kategorii Muzejní počín roku 2013.
- 3) Ocenění v evropské muzejní soutěži Micheletti Award 2014, ve které skončilo NTM mezi šesti finalisty.
- 4) Ocenění v rámci soutěže Stavba roku 2013, ve které NTM získalo cenu Hejtmána Plzeňského kraje za obnovu mlýna a pivovaru v Plasích pro Centrum stavitelského dědictví NTM.

Dovolte mi závěrem poděkovat Ministerstvu kultury ČR a vládě České republiky za podporu při rekonstrukci Národního technického muzea a budování expozic. Neméně bych rád poděkoval všem svým kolegům a kolegyním, bez jejichž obětavé a nezištné práce by nikdy nedošlo k dokončení muzea a jeho expozic.

1. Údaje o zpracovateli

Název zpracovatele: NÁRODNÍ TECHNICKÉ MUZEUM

Právní statut: Příspěvková organizace MK ČR

Sídlo organizace: Kostelní 42, 170 78 Praha 7

IČ: 00023299, DIČ: CZ00023299

Telefon: +420 220 399 111

Fax: +420 220 399 200

E-mail: info@ntm.cz

Internetové stránky: www.ntm.cz

Způsob zřízení: Zřizovací listina vydaná MK ČR pod č. j. 17.476/2000 dne 27. 12. 2000, ve znění dodatků č. j. 17.207/2004 z 5. 11. 2004, č. j. 16.768/2008 z 9. 12. 2008, č. j. MK-S 9070/2009 OMG z 22. 12. 2009, č. j. MK-S 15561/2010 OMG ze 17. 12. 2010, č. j. MK 23195/2011 z 29. 4. 2011, č. j. MK-S 5957/2012 OMG z 26. 4. 2012 a čj. MK-S 7202/2013 ze dne 20. 6. 2013

Zřizovatel: Ministerstvo kultury ČR

Stručný přehled hlavních činností Národního technického muzea

Národní technické muzeum shromažďuje sbírky hmotných dokladů vývoje techniky, průmyslu, dopravy, architektury a vědy české i zahraniční provenience, zejména však z území České republiky. Sbírkou tvoří na základě vědeckého poznání a vlastní koncepce sbírkotvorné činnosti a spravuje podle zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy. Ke sbírkovým předmětům pořizuje odbornou dokumentaci písemnou a podle potřeby i obrazovou, případně zvukovou. Sbírkové předměty odborně zpracovává a těží z nich poznatky o vývoji techniky, vědy a společnosti. Provádí vědecký výzkum prostředí, z něhož sbírkové předměty získává. Sbírkové předměty, odbornou dokumentaci k nim a poznatky získané jejich odborným zpracováním prezentuje zejména prostřednictvím stálých expozic a krátkodobých výstav, vlastní publikační, vzdělávací a přednáškovou činností v České republice i v zahraničí a dalšími kulturně-výchovnými aktivitami určenými pro nejširší veřejnost, zejména pak dětem a mládeži, seniorům a handicapovaným občanům. Zapůjčuje sbírkové předměty do expozic a na výstavy pořádané jinými subjekty v České republice i v zahraničí.

Národní technické muzeum je dále zřizovatelem Archivu NTM jako specializovaného archivu akreditovaného dle zákona 499/2004 Sb. o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů. Archiv NTM shromažďuje, zpracovává a zpřístupňuje archivní materiály k dějinám techniky, průmyslu, přírodních věd a řemesel v českých zemích. Zpracovává rešerše v oblasti dějin techniky pro cizí subjekty, koná vlastní badatelskou, publikační a prezentační činnost. Archiv NTM vede evidenci archiválií tzv. Národního archivního dědictví (NAD) podle zákona 499/2004 Sb.

Národní technické muzeum spravuje rovněž specializovanou Knihovnu NTM, řízenou zákonem č. 257/2001 Sb. o knihovnách. V působnosti této knihovny je zejména shromažďování a akvizice publikací oborově zaměřených na dějiny vědy, techniky a průmyslu v českých zemích a v celosvětovém kontextu, jejich následné odborné zpracování dle schválených mezinárodních standardů a především zajišťování služeb badatelům a návštěvníkům knihovny. Buduje elektronický katalog včetně bibliografické databáze, zpřístupňuje informace o knižním fondu co nejširší veřejnosti pomocí webových stránek muzea a prostřednictvím zapojení do odborných databází celorepublikového charakteru.

Vydává a veřejně šíří periodické i neperiodické publikace, audio a video nahrávky. Pořádá odborné konference a semináře, kulturní a vzdělávací programy.

Vydává osvědčení k vývozu předmětů kulturní hodnoty podle zákona č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty. Zpracovává odborné posudky, rešerše a expertizy.

Národní technické muzeum je zapsáno jako Znalecký ústav v evidenci Ministerstva spravedlnosti pro následující obory znalecké činnosti: Školství a kultura, Historické přístroje z oboru exaktních věd, dějin techniky, průmyslu a socialistické industrializace, historie hornictví, metalurgie, strojírenství, spotřebního průmyslu, dopravy (pozemní, železniční, vodní a letecké), elektrotechniky, historie sdělovací techniky, stavitelství, architektury, historické technické literatury.

2. Sídla a pracoviště

2. 1. Hlavní budova Praha Letná

Budova Národního technického muzea na Letné, která byla od počátku navržena výhradně k muzejním účelům, je jedním z příkladů moderní muzejní architektury z první poloviny minulého století. Její počátky sahají do 20. let 20. století, kdy padlo rozhodnutí o výstavbě. V polovině 30. let, po shromáždění potřebných prostředků, byla vypsána veřejná architektonická soutěž, jejímž vítězem se stal Milan Babuška. Stavba byla zahájena na podzim roku 1938 a zhruba dokončena v roce 1942. Výtvarné, architektonické a urbanistické kvality jsou vyjádřeny zapsáním budovy do Ústředního seznamu kulturních památek jako nemovité kulturní památky pod evidenčním číslem 41213/1–1959.

Budova prošla v letech 2003 až 2013 v rámci tři samostatných etap rozsáhlou rekonstrukcí. Dílčí úpravy prostor a technických systémů se v roce 2013 uskutečnily s realizací a dokončováním celkem pěti nových expozice, zejména pak expozice Rudný a Uhelny důl. Dále pak v roce 2013 byla ve III. patře zahájena ve spolupráci s Českou televizí výstavba funkčního televizního studia.

2. 2. Depozitární areál Čelákovice

Areál, nacházející se na katastru obce Čelákovice-Záluží, slouží k uložení valné části sbírkových předmětů a archiválií a menší části knih, které NTM spravuje. V areálu se nachází 6 plechových hal pro velké sbírkové předměty, 4 patrové depozitáře typu kord a 3 moderní multifunkční depozitární haly. Poslední hala byla dokončena a uvedena do provozu počátkem roku 2012.

2. 3. Centrum stavitelského dědictví Plasy

Areál bývalého cisterciáckého kláštera v Plasích je místem realizace ojedinělého projektu Národního technického muzea nazvaného Centrum stavitelského dědictví (CSD). Připravovaná muzejní expozice stavitelství, navazující studijní depozitář s referenční sbírku stavebních prvků a konstrukcí, „stavebně řemeslná huť“ oživující tradiční (leckdy již pozapomenutá) stavební řemesla, zážitkové dílny zaměřené na historické stavitelství a řada dalších aktivit mají zajistit, aby se nová instituce stala živým místem poučení, inspirace i potěšení z krásy starého řemeslného fortelu. Cílem vzorového projektu památkové obnovy je adaptace a následné optimální využití historických objektů v mimořádně hodnotném areálu národní kulturní památky Kláštera Plasy. Jedná se především o objekty související s hospodářským zázemím někdejšího kláštera – bývalý pivovar s klášterním mlýnem a areál hospodářského dvora. Projekt je stavebně i tematicky rozdělen do dvou částí, z nichž každá se vztahuje k jednomu z obou památkových komplexů. Základní obsahovou náplní areálu pivovaru je prezentace sbírky stavitelství. Zatímco návštěvnícky atraktivní část této sbírky bude prezentována formou stálé muzejní expozice zaměřené na nejširší veřejnost, studijní depozitář stavebních materiálů, prvků a konstrukcí bude jednotlivá témata materiálově rozšiřovat a bude v odlišném návštěvníckém režimu k dispozici především zájemcům s hlubším zájmem o danou problematiku. V navazujícím areálu hospodářského dvora bude tradiční stavitelství prezentováno jednak formou interaktivního didakticko-zážitkového stavebního dvora, jednak zde bude zázemí pro tzv. stavebně řemeslnou huť. Sem je rovněž situováno zázemí pro další vzdělávání a pro setkávání odborné veřejnosti.

V důsledku dohody mezi Národním technickým muzeem a Národním památkovým ústavem byly v průběhu léta 2013 převedeny některé objekty ze správy NTM do správy NPÚ a naopak. Na základě smlouvy o příslušnosti hospodařit s majetkem státu ze dne 20. 6. 2013 tak byla správa objektů prelatury a sýpky (s královskou kaplí), vč. příslušných pozemků převedena na NPÚ, zatímco NTM na základě obdobné smlouvy do své správy nově získalo objekt ležáckých sklepů (tzv. sodovkárnu). Kromě tohoto objektu je tedy v současné době ve správě NTM v Plasích areál pivovaru (s mlýnem a domem sládka) a areál hospodářského dvora. V obou komplexech je v současnosti realizován výše popsany projekt Centrum stavitelského dědictví v Plasích (k němu podrobněji v samostatné kapitole).

Nově získaný památkově chráněný objekt ležáckých sklepů byl postaven na konci 19. století jako ledové sklepní hospodářství náležející k přilehlému pivovaru. Podstatnou část stavby totiž zabíraly mohutné lednice, které byly v zimě naplňovány ledem a průběhu ostatních ročních období pak ochlazovaly pivovarskou chladírnu, spilku a sklepy pro zrání ležáku. S varnou pivovaru byl objekt propojen podzemním pivovodem.

V souvislosti s připravovanou památkovou obnovou tohoto objektu zde bylo v loňském roce provedeno geodetické zaměření a bylo připraveno zadávací řízení na výběr projektanta obnovy fasád a střešního pláště. Rovněž zde byl zprovozněn nákladní výtah a prostory jsou nyní využívány jako přípravný

depozitář sbírkových předmětů pro chystané expozice Centra stavitelského dědictví v bývalém pivovaru. Pro menší část objektu byl projednán pronájem soukromému provozovateli ke zřízení minipivovaru. Do zbývajících prostor je do budoucna plánováno expoziční využití, vč. příslušného návštěvnického zázemí.

S ohledem na přípravu stavby II. etapy CSD byl ukončen pronájem bytu v horním hospodářském dvoře. Rovněž byly vyklizeny tzv. horní stáje v témž objektu, v nichž byl dočasně zřízen depozitář předmětů demontovaných v průběhu stavebních prací na pivovaru.

2. 4. Depo kolejových vozidel Praha

V roce 2000 bylo vydáno usnesení Vlády ČR týkající se vybudování Železničního muzea v areálu bývalého DKV Praha střed, navazujícího na areál Masarykova nádraží. V roce 2002 proběhl v návaznosti na toto usnesení převod práva hospodaření s nemovitostmi z Českých drah na Národní technické muzeum. V roce 2003 bylo vydáno ze strany MKČR rozhodnutí o financování akce rekonstrukce v celkovém objemu 300 mil. Kč. Neprodleně byla zahájena příprava projektu, geodetické zaměření a výběr zhotovitele projektu. Tento proces byl v roce 2004 přerušen s ohledem na vyhlášení stavební uzávěry v uvedené lokalitě ze strany MHMP v souvislosti s připravovanou změnou územního plánu. V roce 2008 proběhl stavebně-technický a stavebně-historický průzkum budov budoucího Železničního muzea NTM a s ohledem na jejich výsledky byly provedeny opravy střešních konstrukcí.

V průběhu roku 2013 byla zahájena příprava architektonické soutěže na projekt Železničního muzea, obecně pak intenzivní práce na investičním záměru budoucího Železničního muzea. Současně v roce 2013 byla zrealizována stavba oplocení na západní straně areálu. S Českými drahami, a. s. probíhala jednání o úpravě rozlohy pozemků budoucího Železničního muzea.

2. 5. Depo kolejových vozidel Chomutov

V roce 2012 se po delších jednáních podařilo za účelem vybudování stálého depozitáře ŽM NTM získat do trvalého vlastnictví budovy a pozemky bývalého železničního depa v Chomutově, jejichž část mělo NTM již dříve v nájmu. NTM odkoupilo od ČD, a.s. areál se vším příslušenstvím za 47 mil. Kč. Tento krok znamená podstatnou kvalitativní změnu pro sbírku železničních vozidel, neboť ta takto poprvé ve své historii získala vlastní stálý depozitář. Rozvojové území areálu o rozloze zhruba 4 ha nabízí i do budoucna možnosti budování dalších krytých stání pro rozrůstající se sbírku železničních vozidel.

V roce 2013 probíhal zkušební provoz nově získaného areálu. Kvalitativní změnou byl zisk správce objektů 0,5 úvazku a údržbáře objektů 0,5 úvazku. Kromě zaběhnutého návštěvnického provozu (5 dnů otevřených dveří) probíhaly v souvislosti s převodem majetku z ČD, a. s. přípravné práce na stavbu oplocení areálu spočívající v sejmutí koleje procházející hranicí pozemku. Vlastní realizace oplocení je plánována na první pololetí 2014. Dále na areálu proběhlo zprovoznění návštěvnických toalet a oprava střech na objektech přístavků montovny.

V říjnu 2013 se podařilo aktualizovat strategii využití a prezentace nově získaného depa v Chomutově pro uložení kolejových vozidel. Mezi kroky, které budou následovat v nejbližších letech, patří provedení detailního průzkumu objektů, které se stane základem harmonogramu oprav, které v areálu a na stávajících objektech musí být vbrzku provedeny. Jedná se zejména o průzkum stavu krovů a střešních krytin na depozitárních halách. Dalším nutným krokem po stabilizaci technického stavu a zabezpečení areálu by mělo být vytvoření restaurátorské dílny, která se bude zaměřovat na péči a údržbu o deponovaná vozidla.

2. 6. Skladový objekt Stehelčevy

Halové objekty ve Stehelčevsi sloužily i nadále skladiště vybraným oddělením NTM. Velká hala sloužila jako sklad dřeva a po dobu rekonstrukce prostor dílen v hlavní budově na Letné i jako prozatímní skladiště strojů z restaurátorských dílen. Prostřední hala fungovala jako sklad sbírkových předmětů Muzea architektury a stavitelství určených do objektu NTM v Plasích. Malá hala fungovala jako sklad materiálu oddělení správy budov.

2. 7. Rekreační objekt Vítkovice

NTM je vlastníkem rekreačního objektu v katastru obce Vítkovice v Krkonoších. Financování provozu rekreačního střediska bylo v roce 2013 realizováno z účtu FKSP NTM stejně jako v předchozích letech. Objekt sloužil k rekreačním pobytům rodin zaměstnanců NTM stávajících i bývalých.

3. Muzejní sbírky (evidence a významné akvizice)

Administrativní správa sbírek na centrální úrovni byla i v roce 2013 realizována prostřednictvím oddělení Centrální evidence a administrace sbírek (dále CEAS).

3. 1. Centrální evidence a administrace sbírek

V roce 2013 se oddělení Centrální evidence a administrace sbírek (dále CEAS), stejně jako v letech předchozích, věnovalo administraci nových přírůstků do muzejních sbírek. Za období roku 2013 bylo do sbírek NTM získáno 1078 sbírkových předmětů, z části i díky úspěšné žádosti o dotaci z programu ISO-C MK ČR, která umožnila nákup designové studie motocyklu Jawa Athena designera Václava Krále do sbírek skupiny Doprava. Kromě toho oddělení CEAS zajistilo žádosti o dotaci do programu ISO - Da na vybavení konzervátorských a preparátorských pracovišť, ISO-Db na vybavování depozitářů a ISO-Dc na náročné restaurování.

V roce 2013 bylo pokračováno v inventarizaci sbírky NTM a to jak v rámci dokončování prvního kola, tak i v souvislosti se započatím kola druhého. Celkem bylo v inventarizacích č. 1-48/2013 zinventarizováno 5439 inventárních čísel (580, 0,9 % – dokončované první kolo; 4859, 7,28 % – započaté druhé kolo). Ministerstvo kultury ČR bylo o postupu inventarizací řádně informováno. Během roku též intenzivně probíhali práce na přípravě materiálů k vyřazování čísel ze sbírkové evidence.

K hlášení změn do CES MK ČR došlo v roce 2013 jednou (15. 10. 2013). Jednalo se především o přidávání inventárních čísel a dále o hromadné zavádění čísel mapové sbírky.

Mezi činnostmi CEAS patří i agenda vypracovávání sbírkových smluv. V roce 2013 bylo vypracováno celkem 76 smluv, z toho 57 smluv o výpůjčce, 6 nájemních smluv a 13 smluv o fyzickém přenechání věci.

V souladu s požadavky zákona č. 122/2000 Sb. a dalších souvisejících předpisů byly vypracovány též 3 žádosti o vydání povolení k vývozu (vývoz na území Slovenska, Německa a 2x Itálie). NTM též dvakrát zažádalo o možnost prodloužení zahraniční zápůjčky smluvním dodatkem, také úspěšně (Slovensko, Německo). V souvislosti s agendou povolování/zamítání vývozů sbírkových předmětů do zahraničí došlo v červnu 2013 k novému proškolení všech pracovníků oddělení CEAS, zabývajících se vývozy sbírkových předmětů do zahraničí, v oblasti zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Znalost správního řádu je aktuálně potřebná především v souvislosti s vývozy (zápůjčkami) sbírkových předmětů NTM kvůli mezinárodně vedeným sporům společnosti Diag Human SE proti ČR.

V březnu 2013 byla zpracována zpráva s podrobným seznamem o dopadu církevních restitucí na sbírkový fond, nemovitý majetek a provoz organizace. K 31. 12. 2013 eviduje NTM jednu žádost o vydání majetku České republiky v rámci církevních restitucí.

CEAS rovněž zajišťovalo podkladové materiály pro jednání Rady pro sbírkotvornou činnost (viz kapitola 12.4.).

Správce	Část sbírky	Počet evidovaných sbírkových předmětů k 31. 12. 2013	Přírůstky za období 1. 1. 2013 - 31. 12. 2013	Nabytí - darem	Nabytí - koupí	Nabytí - převodem	Nabytí - nálezem při revizi	Nabytí - vlastním sběrem
	Sbírka Národního technického muzea - NTM/002-04-30/116002	65691	1078	402	223	210	243	0
	Podsbírka 23 – Věda, technika a průmyslová výroba	52509	653	269	212	41	131	0
Muzeum dopravy								
- odd. letecké dopravy	Skupina Letectví	2038	0	0	0	0	0	0
- odd. silniční a lodní dopravy	Skupina Doprava	1779	53	50	2	1	0	0
Muzeum elektrotechniky a médií								
- odd. elektrotechniky, informatiky a akustiky	Skupina Akustika	2136	60	33	6	0	21	0
- odd. elektrotechniky, informatiky a akustiky	Skupina Elektro	18418	229	90	32	1	106	0
- odd. fotografické a filmové techniky	Skupina Foto-kino	8086	22	10	12	0	0	0
- odd. polygrafie	Skupina Polygrafie	1816	39	33	5	0	1	0
Průmyslové muzeum								
- odd. exaktních věd	Skupina Astronomie	457	3	0	0	3	0	0
- odd. exaktních věd	Skupina Fyzika	1568	6	6	0	0	0	0
- odd. exaktních věd	Skupina Geodézie	1653	31	3	0	27	1	0
- odd. exaktních věd	Skupina Hrací stroje	131	0	0	0	0	0	0
- odd. exaktních věd	Skupina Matematika	260	1	0	0	1	0	0
- odd. hornictví a hutnictví	Skupina Hornictví	5333	128	7	121	0	0	0
- odd. hornictví a hutnictví	Skupina Hutnictví	2827	13	4	6	1	2	0
- odd. strojírenství a chemie	Skupina Hodiny	1082	4	0	1	3	0	0
- odd. strojírenství a chemie	Skupina Chemie	551	2	2	0	0	0	0
- odd. strojírenství a chemie	Skupina Strojírenství	1576	6	2	4	0	0	0
- odd. techniky v domácnosti a textilního průmyslu	Skupina Domácnost	1858	48	25	23	0	0	0
- odd. techniky v domácnosti a textilního průmyslu	Skupina Textil	940	8	4	0	4	0	0
	Podsbírka 24 - Železniční podsbírka NTM	1340	92	92	0	0	0	0
Železniční muzeum								
odd. železniční dopravy	Skupina Železnice	1340	92	92	0	0	0	0
	Podsbírka 25 - Sbírka architektury, stavitelství a průmyslového designu	4010	63	41	11	0	11	0
Muzeum architektury a stavitelství								
	Skupina Architektura	1337	1	1	0	0	0	0
	Skupina Průmyslový design	1766	49	38	11	0	0	0
	Skupina Stavitelství	907	13	2	0	0	11	0
Průmyslové muzeum - odd. exaktních věd	Mapová sbírka	7832	270	0	0	169	101	0

3. 2. Muzeum dopravy

Muzeum historie dopravy je samostatným sbírkovým a provozním oddělením muzea, dokumentujícím a prezentujícím sbírky z oblasti silniční dopravy (sbírkové referáty automobily, automobilie, motocykly, jízdní kola, hipomoblie), letecké dopravy (sbírkový referát letectví), lodní dopravy (sbírkový referát lodní doprava) a hasičské techniky (sbírkový referát hasičská technika). Do odboru ředitele muzea dopravy patří oddělení silniční a lodní dopravy a oddělení letecké dopravy.

K nejdůležitějším akvizicím roku 2013 patří získání československého bezpilotního letounu Sojka a letadlového motoru Ivčenko AI-25 či prototypu motocyklu Jawa Athena. Nemalý význam má i akvizice pěti desítek trofejí z motocyklových závodů, které muzeu daroval závodník Saša Klimt.

Hlavní úsilí pracovníků muzea dopravy se ve sledovaném období zaměřilo na stěhování depozitáře v hlavní budově do nových prostor v Čelákovících.

Michal Plavec se aktivně podílel na položení základů aktivní spolupráce se Svazem českých letců. Byla domluvena možnost pořádání valných hromad této společnosti v budově NTM

3. 3. Železniční muzeum

Muzeum železniční je samostatným sbírkovým a provozním oddělením muzea, dokumentujícím a prezentujícím sbírky z oblasti železnice a železniční dopravy. Oblast činnosti zahrnuje vedle tvorby sbírek, odborné péče a dokumentace sbírkového fondu, výzkumu a badatelské činnosti v oblasti historie železnice a aktuálně i souhrn aktivit směřujících k realizaci vlastního železničního muzea. Do odboru ředitele železničního muzea patří oddělení železniční dopravy a oddělení správy kolejových vozidel.

Činnost železničního muzea byla v roce 2013 zaměřena na kontinuální pokračování předchozích akcí (příprava stavby oplocení areálu depozitáře v Chomutově – ve spolupráci s odborem náměstka pro provoz výstavbu a investice; práce na investičním záměru Železničního muzea na Masarykově nádraží opět ve spolupráci s odborem náměstka pro provoz výstavbu a investice). Dále se zaměřila zejména na prezentační akce (Dny otevřených dveří v železničním depozitáři v Chomutově, prezentace drezíny Tatra z filmu Ostře sledované vlaky na Pražské muzejní noci, natáčení se salonním vozem následníka trůnu Františka Ferdinanda d'Este pro seriál České televize). V neposlední řadě se ŽM věnovalo jednáním s generálním partnerem Českými drahami o budoucích akvizicích kolejových vozidel, spolupráce na muzea na Masarykově nádraží a o opravě lokomotiv NTM (464.202).

Významnou část agendy tvořila sbírkotvorná činnost. Zajímavou akvizicí širšího dosahu bylo získání několika artefaktů z rušených železničních dílen bývalé Státní dráhy v Bubnech. Kromě drobnějších dílenských strojů se podařilo zachránit čtyři mnohatunové točnice na podvozky, které budou v budoucnosti zprovozněny v Železničním muzeu na Masarykově nádraží.

3. 4. Průmyslové muzeum

Průmyslové muzeum je samostatným sbírkovým a provozním odborem NTM, vytvářejícím, uchovávajícím, zkoumajícím, dokumentujícím a prezentujícím sbírkový fond z oblasti průmyslu a exaktních věd. Do odboru ředitele průmyslového muzea patří oddělení hornictví a hutnictví, oddělení strojírenství a chemie, oddělení exaktních věd a oddělení techniky v domácnosti a textilního průmyslu.

Odd. hornictví a hutnictví se v roce 2013 zaměřilo na akvizice předmětů, které měly mít následně souvislost s nově otevíranými expozicemi. Do sbírky hornictví tak byly získány: repliky hornických nástrojů (z doby kamenné a bronzové, z egyptského naleziště Timna na Sinajském poloostrově, z období římského impéria), repliky výrobků středověké brakteátové mincovny, faksimile Jihlavského práva, model úpravny stříbrných rud Cvilínek (zhotoven dle nálezů a dokumentace z aktuálního výzkumu). Dále byla získána hornická želízka a mlátky z významných lokalit českého hornictví z doby 16. - 18. století (Jáchymov, Krupka a Příbram). Další akvizice se zaměřily na soudobou moderní báňskou techniku: modely kolových nakladačů nebo razících kombajnů a vrtacích vozů, vrtáčky různých druhů, výukový řez vrtacího pneumatického kladiva, vrtací korunka Secoroc s balistickými a kulovými roubíky. Pro expozici byly rovněž získány některé druhy rozbušek a roznětných systémů a atrapy roznětnic (pro NTM vyrobeno v Ohio, USA), meziprodukty rozbušek, transportní obaly; řezy elektrickými, neelektrickými i elektronickými rozbuškami (Austin Detonator), a vzorky trhavin (Explosia Semtín). Za nejvýznamnější přírůstky lze považovat předměty darované firmou T - Machinery Ratíškovice: uhelný kombajn MB280E, důlní mechanizované výztuže MVPO4200 a hřeblové dopravníky CK3. Dále byly získány: valivé dláto a rozpojovací nože z tunelovacího stroje TBM Herrenknecht, nosný vozík závěsné dráhy i s instalačním

kusem závěsné drážky a model nejmodernější vyráběné závěsné lokomotivy Bizon 120. Formou modelu byla získána i čtyřetážová klec (SE-MI technology). Darem byl získán ventilátor určený pro uhelné doly s vysokým výskytem výbušného metanu, moderní vřetenové důlní čerpadlo (Koexpro). Sbírkový fond byl doplněn o akvizici důlních svítidel, dokumentující vývoj osobního osvětlování horníků po roce 2000 (např. firma KV Svítidla Karlovy Vary), dále obleky horníků, přilby a obuv (Baťa, Canis), speciální oblek pro záchranáře a další součásti hornického a záchranářského oděvu, moderní dýchací přístroje BG4 a automatizovaný digitální měřicí přístroj pro měření koncentrací škodlivého nebo výbušného ovzduší. Byly získány rovněž sebezáchrané dýchací přístroje OXY, křísící přístroj SATURN a dýchací přístroj pro báňské záchranáře PLUTO Comfort. Do sbírky hutnictví byly získány: zvon z roku 1598, soubor reliéfních prvků pro výzdobu zvonu, nově odlitý zvon s emblémem NTM, forma na odlití zvonu v řezu, železné meteority, vzorky damascénské oceli, diorama slovanského železářského areálu, model vysoké pece č. 1 Vítkovice, dva modely děla Mörser M11, kovový náhrobní kříž.

Oddělení strojírenství a chemie získalo od Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových (ÚZSVM) troje kapesní hodinky, mezi nimi i výrobek renomované švýcarské firmy Ulysse Nardin z Le Locle. Rovněž byly zakoupeny dva historické dřevoobráběcí stroje domácího výrobce Josef Vitouš – Praha.

Mezi nejdůležitější akvizice oddělení exaktních věd patří: nivelační souprava značky C. Zeiss Jena (70. léta 20. století); přijímač globálního navigačního systému pro statickou a kinematickou metodu zeměměřických a mapovacích aplikací GPS TRIMBLE 4000 SSI, TRIMBLE (1996); nivelační přístroj WILD NA3003, elektronický přístroj pro výšková měření Leica Geosystems (1995); transmisní (prozařovací) elektronový mikroskop Tesla BS 500, Tesla Brno (1991); optické zdroje světla pro výzkumné pracoviště fyziky plazmatu AV ČR Laser HeNe model 120, Spectra Physics (1978) a Laser HeNe 1001, Metra Blansko (1984); přístroj k vynášení polárních souřadnic (koordinatograf) do plánů a map, VÚGTK Zdičky (70. léta 20. století); programovatelná kapesní kalkulačka TI-58C, Texas Instruments USA (80. léta 20. století); hvězdářský zrcadlový dalekohled ETX 152, Meade, USA (2010) s objektivem průměru 152mm, vybavený novým optickým a konstrukčním systémem, který má moderní navigační, komunikační a zobrazovací technologii.

Oddělení techniky v domácnosti a textilního průmyslu získalo do sbírky Technika v domácnosti soubor domácích spotřebičů a dokumentace z pozůstalosti rodiny známé učitelky a kuchařky Marie Janků-Sandtnerové (1885-1946); vysavač československé výroby Cyclon v originální krabici s veškerým příslušenstvím a doklady o koupi z roku 1938; spotřebiče prvorepublikové firmy Elektro-Praga, dceřinné společnosti ČKD a to kompletně včetně vnitřního vybavení - kompresorovou lednici Praga s vnitřním obsahem 120 l a elektrický opékač. Do sbírky Textilní výroba byl ve spolupráci s Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových získán vyšívací průmyslový stroj Tajima s příslušenstvím.

3. 5. Muzeum elektrotechniky a médií

Muzeum elektrotechniky a médií je samostatným sbírkovým a provozním odborem NTM, vytvářejícím, uchovávajícím, zkoumajícím, dokumentujícím a prezentujícím sbírkový fond z oblasti fotografické a filmové techniky, elektrotechniky, informatiky, akustiky a polygrafie. Do odboru ředitele muzea elektrotechniky a médií patří oddělení fotografické a filmové techniky, oddělení elektrotechniky, informatiky a akustiky a oddělení polygrafie.

K nejzajímavějším akvizicím oddělení elektrotechniky, akustiky a informatiky patří: průchodky vln 440 kV z EGÚ Běchovice (bývalé Výzkumné ústavy), pocházející z přelomu 60. a 70. let 20. století; měřicí transformátory a vn odpojovače z úpravny a čerpací stanice vody v Mostišticích u Velkého Meziříčí, pocházející ze 70. let 20. století; 31 kusů celulárních telefonů z počátků mobilních telekomunikací; fonograf Excelsior typ „R“ s příslušenstvím (hliníkovou ozvučnicí (troubou), reprodukční a nahrávací zvukovkou a krabicí fonografickými válečky). Tento přístroj, pocházející z let 1910–1920, významně obohatil vývojovou a modelovou řadu fonografů Excelsior (ve sbírce NTM jsou zastoupeny další modely „E“ a „N“).

Sbírka fotografické a filmové techniky byla rozšířena především o soubor pomůcek a hotových děl americké retuše od Bedřišky Platilové, pocházející ze 70. a 80. let 20. století.

Z akvizic oddělení polygrafie lze především uvést kreslicí a řezací plotr Roland CM-300 (rok výroby 2000), kontaktní kopírku Polygraph, typ 5204.4 (rok výroby 1995), tiskárnu Canon iPF5000 (rok výroby 2008) a psací stroj Continental s dlouhým válcem (rok výroby 1938).

3. 6. Muzeum architektury a stavitelství

Muzeum architektury a stavitelství je samostatným sbírkovým a provozním oddělením muzea, dokumentujícím a prezentujícím sbírky z oblasti architektury, stavitelství a designu. Organizačními součástmi jsou oddělení architektury a stavitelství, Centrum stavitelského dědictví Plasy a oddělení průmyslového designu.

Sbírka stavitelství. V roce 2013 byla akviziční činnost směřována k doplnění sbírky pro účely připravovaného Centra stavitelského dědictví v Plasích. Největší akvizicí byl dar architektonického ateliéru GIRSA AT, specializujícího se na renovaci historických objektů. Jednalo se o soubor historických stavitelských prvků pocházející z činnosti ateliéru. Atypickou akvizicí, která bude rovněž postavena v areálu CSD Plasy, je více než sto let stará staveništní bouda ze stavby přehrady Les Království. Z dalších přírůstků je možno zmínit soubor negativů fotografií s tematikou užití luxfer v architektuře a stavitelství. V roce 2013 byla rovněž dokončena inventarizace sbírky.

Sbírky oddělení průmyslového designu se rozrostly v roce 2013 o celkem 116 přírůstků. Nejvýznamnější akvizicí byl výjimečný soubor 69 kinetických objektů a hraček z ateliéru designéra Svatopluka Krále - dar paní Kathy Klaus z Kanady. Z dalších významnějších přírůstků se jedná o dar od MM cité – prvky městského mobiliáře řady Sinus, dále stojany na kolo Meandre a Velo; vzorky aktuální produkce spínačů a zásuvek tradičního výrobce ABB Elektro-Praga, od firmy Plastia soubor plastových květináčů a stojanů, od designérského studia Koncern tři dětské autosedačky pro renomovaného světového výrobce - firmu Cybex.

V Archivu architektury a stavitelství (AAS) byla přes komplikovanou personální situaci nově zaevidována akvizice osobního fondu Jaroslava Beránka. Darem byl doplněn fond Jaroslava Čermáka, Karla Doubnera a Oldřicha Stefana. Byl zakoupen osobní fond Ivo Obersteina, dále konvolut 4 dobových fotografií architektury od Josefa Voříška. Zároveň byla zahájena jednání o převzetí dalších akvizic doplňujících fondy AAS (nákup sbírky pohlednic od Otakara Brychty a osobní fond fotografa Kamila Warthy).

4. Knihovna Národního technického muzea

Pracovníci knihovny se v roce 2013 především zaměřovali na postupné zpracování zatím nezaevidovaných fondů v knihovně. V roce 2013 byl počet přírůstku 8 315. Stejně tak rychle pokračovala retrokatalogizace fondu do elektronického knihovního systému Clavius. Touto cestou přibýlo do knihovního systému 4 315 knižních jednotek, 4 000 byly zkatalogizovány v rámci plnění grantu VISK5 RETROKON (viz kapitola 8. 2. 1.). V rámci programu VISK9 CASLIN bylo opraveno 10 000 záznamů tzv. národních autorit (viz kapitola 8. 2. 3.). Ke konci roku 2013 bylo v elektronickém katalogu zpracováno 91 035 knihovních jednotek. V roce 2013 probíhala tvorba volného výběru ve studovně. Knihovna získala velké akvizice dokumentů a to ze zrušené Knihovny Výzkumného a zkušebního leteckého ústavu, z Vojenského historického ústavu a Knihovny Policejní akademie. Knihy budou postupně zpracovávány a vřazovány do fondu knihovny.

Studovna knihovny NTM byla po celý rok 2013 pro veřejnost uzavřena. Přesto se pracovníci knihovny pokoušeli poskytovat v co nejširším rozsahu výpůjční, reprografické služby a MVS (meziknihovní výpůjční služby) pro pracovníky muzea a informační služby pro veřejnost. Celkem bylo zapůjčeno 2279 publikací a 1960 jednotlivých čísel časopisů. V rámci meziknihovní výpůjční služby bylo realizováno 94 výpůjček pro externí uživatele a 85 výpůjček pro interní potřeby. Celkově bylo vypracováno 63 rešerší uživatelům knihovny. Nová služba, kterou knihovna nabízí, je prezentace nově pořízených knih každé první pondělí v měsíci. Od poloviny roku 2013 mají uživatelé knihovny možnost používat licencované databáze firmy EBSCO.

V rámci spolupráce s dalšími knihovnami se uskutečnilo několik významných akcí. Pracovníci knihovny zorganizovali zasedání Knihovnické komise AMG, zasedání zástupců Oborové brány ART a schůzi představitelů Oborových bran v ČR. V dubnu roku 2013 knihovna organizovala ve spolupráci s NK ČR a Knihovnickou komisí AMG školení Katalogizace podle pravidel AACR2 pro knihovnickou obec, semináře se zúčastnilo přes 100 zájemců. Dále knihovna NTM začala v roce 2013 spolupráci s projektem NUŠL – Národní uložení šedé literatury, kam se ukládá šedá literatura, která byla vytvořena v muzeu. Díky uskutečněným zahraničním cestám byla navázána spolupráce s knihovnou v Deutsches museum v Mnichově a s knihovnou Deutsches Bergbaum-Museum v Bochumi.

Knižní a časopisecké akvizice byly realizovány s větším zaměřením na potřeby pracovníků muzea při tvorbě expozic a jiných připravovaných akcí než v předchozích letech. Knihovna dále realizovala nákup knih pro potřeby grantů muzejních pracovišť. V roce 2013 bylo celkově zakoupeno 592 publikací z toho 389 publikací z rozpočtu muzea, 203 publikací bylo zakoupeno z rozpočtů jednotlivých grantů. Velmi úspěšná byla výměna publikací, která umožnila získání 153 nových titulů. V rámci plnění smluv s jinými institucemi získala knihovna 51 publikací.

Během roku 2013 byla realizována vazba nsvázaných ročníků časopisů v celkové hodnotě 20 000,- Kč. Celkem bylo svázáno 55 svazků.

Příklady nově zakoupených titulů:

Zahraníční:

LAVÉDRINE, B . The Lumiere autochrome : history, technology, and preservation. Los Angeles, 2013. B/h16093

Inovácie Tesla Vráble. Nitra, 2013. B/h16029

ECKERT, M . ;Sommerfeld,A. Atomphysiker und Kulturbote :1868 - 1951 ; eine Biografie.Göttingen, 2013. B/h15973

EYERMAN, C . Cubisti cubismo. Milano,2013. C/h31059

Unbekanntes Kasachstan. Archäologie im Herzen Asiens : Katalog der Austellung des Detschen Bergbau-Museum Bochum vom 26.Januar bis zum 30. Juni 2013. Band I, II. Bochum, 2013. C/h31066

Durch Nacht zum Licht? : Geschichte der Arbeiterbewegung, 1863 – 2013. Mannheim, 2013. B/h15933

SOHN, M . Kaffenkähne : Eine vergangene Binnenschiffsform. Hennigsdorf , 2013 C/h31096

CROST, G . 200 photos pour aimer le pays basque . Saint Avertin, 2013. A/h53210

RAAB, K . Borkum : die schönsten Seiten = at its best = de mooiste Kanten. Erfurt, 2013. A/h53211

Camera Exotica : 1850 – 1960. Antwerp, 2013. B/h16047

České:

KOŤERA, J . Kotěra : po stopách moderny--. Hradec Králové, 2013. B/h16060

- ZIMMLER, E . Moje inženýrské paměti. 2 díly. Praha : NTM, 2013. A/h53228
- ŠUMAN-HREBLAY, M . Vojenská vozidla : české a slovenské bojové, obrněné, obojživelné a speciální automobily i motocykly od r. 1906. Brno, 2013. B/h16035
- MUSIL, S . Sláva a zánik starých pražských pivovarů. 2. díl, Nové Město, Praha 2013 B/h15751
- PLAVEC, M . Letiště a letadla. Praha, 2013. B/h16020
- AUGUSTA, P . Praha 1 křížem krážem. Praha, 2013. C/h31094
- SMITH, R . Encyklopedie výtvarných technik a materiálů. Praha, 2013. B/h16000
- SOLAŘ, J . Odstraňování vlhkosti : sanace vlhkého zdiva. Praha, 2013. A/h53183
- HANUS, R . Český granát : historie, geologie, mineralogie, gemologie a šperkařství. Praha, 2013 B/h15996
- PAVLŮSEK, A . Motocykly Jawa 50-90 cm³ : historie, technika, prototypy, sport. Brno, 2013. B/h15995
- MÍKA, Z . Život v pražských ulicích. Praha , 2013. B/h15983
- FENCL, J . Slavní českoslovenští zbraňáři : Čermák, Farlík, Foral, Galaš, Holeček, Holkové, Koučtí, Kratochvílové, Kynčl, Myška, Nečas, Rybář, Tomiška a další. Praha, 2013. B/h15959
- HRBEK, J . Barokní Valdštejnové v Čechách : 1640-1740. Praha, 2013. A/h53159
- KREJČÍŘÍK, M . Česká nádraží : architektura a stavební vývoj. IV. Díl., Czech railway stations : (architecture and development). Litoměřice, 2013. C6406
- ŠEFCŮ, O . Architektura : lexikon architektonických prvků a stavebního řemesla. Praha ,2013. B/h15820
- SCHREIER, P . České železnice : zajímavosti, rarity, památky. Praha, 2013. A/h53181
- URLICH, P . Slavné vily Prahy 6 - osada Baba 1932-1936. Praha, 2013. B/h16056

Příklady knih získaných výměnou:

- KARASOVÁ, D. GDN: geneze designu nábytku. V Praze: Uměleckoprůmyslové muzeum, 2012. B15866
- MIKEŠ, J.; EFMERTO VÁ, M. C. Technika očima technika: 300 ČVUT 1707-2007. V Praze: České vysoké učení technické, 2007. A53153
- VALCHÁŘOVÁ, V. et al. Industriální topografie: průmyslová architektura a technické stavby. Královéhradecký kraj. V Praze: ČVUT v Praze, Výzkumné centrum průmyslového dědictví Fakulty architektury, ©2012. B15934
- BOBEK, K . et al. Metodika tvorby interiérových instalací a reinstalací. 1. vyd. Praha: Národní památkový ústav, ústřední pracoviště, 2011.
- Odborné a metodické publikace; 40. A53187
- MŽYKOVÁ, M . I král byl dítětem: svět dětí na šlechtických sídlech. V Liberci: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Liberci, 2012. C31078
- SCHNEIDER, H . et al. Silber und Salz in Siebenbürgen. Bd.1 - 10, Samuel Köleséri de Keres-eer: Auraria Romano-Dacica. Bochum: Deutsches Bergbau-Museum, 2009 .Veröffentlichungen aus dem Deutschen Bergbau-Museum Bochum; C6374

Příklady nově zaevidovaných starých tisků:

- KEPLER, J . Tomi primi Ephemeridum Ioannis Kepleri pars secunda Ab Anno M.DC.XXI. ad M.DC.XXVIII , 1630. A16152
- NEWTON, I . Universal arithmetick: or, A treatise of arithmetical composition and resolution . 1728. B21343
- VOLTAIRE . Essai sur l'histoire universelle depuis Charlemagne, 6 dílů. 1754-58. A23038
- GERSTNER, F.G . Eine leichte und genaue Methode für die Berechnung der geographischen Länge aus Sonnenfinsternissen. 1789. A23047
- GALILEI, G . Galilaei Galilaei , Lyncei... Systema cosmicum. In quo Dialogis IV. de duobus maximis Mundi systematibus Ptolemaico et Copernicano, Rationibus utrinque propositis indefinite ac solide disseritur, 1699. A30940

5. Archiv Národního technického muzea¹

V Archivu NTM byly k 31. 12. 2013 evidovány celkem 614 fondů a sbírek v celkové metráži 1651,32 bm; nezpracovaná část (308 archivních souborů) tvoří 1349,70 bm (81,73 %), zpracovaná (306 archivních souborů) 301,62 bm (18,26 %), z toho inventarizovaná (66 archivních souborů) 181,51 bm (10,99 %, resp. 60,17 % ze zpracované části). Všechny archivní soubory jsou evidovány v evidenčním statusu 1 jako „archivní soubory v přímé péči instituce, uložené v instituci“.

Z celkového počtu 614 archivních souborů, které Archiv NTM vede v základní evidenci NAD, je 307 archivních souborů nepoškozeno, 290 archivních souborů poškozeno (křehkost a lámavost, trhliny a přelomení, plísň, voda, prach), u 16 archivních souborů tento údaj nebyl zatím zjištěn. Za rok 2013 byly do nových archivních obalů přebaleny archiválie v kartonech i balících v souhrnné metráži cca 200bm. Z důvodu omezené kapacity restaurátorského pracoviště v NTM byly prováděny konzervátorské a restaurátorské zásahy pouze u jednotlivin.

Evidence v programu PEVA byla vykonávána průběžně, nově bylo zapsáno 11 fondů/sbírek, 199 listů NAD bylo průběžně aktualizováno.

Základní evidence archivních pomůcek obsahuje 324 archivních pomůcek. Za rok 2013 do této evidence přibýly pomůcky č. 322 *Napako Praha, výrobní družstvo* (sbírka) (NAD 836), č. 324 *Fridrich Kubinzky, prádelna a tkalcovna, Beroun* (NAD 831). Při provádění GI byly dohledány a zaevidovány archivní pomůcky k těmto fondům a sbírkám: *Šesták Josef, Ing.* (NAD 493, AP 320), *Suchý Bohumil* (NAD 105, AP 321), *Sbírka vzorkovnic* (NAD 246, AP 322). Pokračovalo se v konverzi papírových archivních pomůcek do programu Janus a formátu PDF (Zdeněk Vácha, Dana Šafářová). Průběžně je převáděna do Janusu kartotéka ke *Sbírci fotografií* (NAD 800), dokončen byl převod kartoték ke *Sbírci vzorkovnic* (NAD 246) a ke sbírce *Hellada Praha* (NAD 472). Do elektronické podoby (databáze, pdf) bylo převedeno celkem již 295 archivních pomůcek (tj. 92,47 % z celkového počtu 319 AP).

Kontrola fondů a sbírek pokračovala po celý rok 2013 souběžně s pokračujícím stěhováním fondů a sbírek do nového archivního depozitáře. V roce 2013 byla provedena GI u 176 fondů a sbírek. K 31. 12. 2013 je tak zkontrolováno celkově 247 fondů a sbírek (tj. 40,22 % z celkového počtu fondů a sbírek) o metráži 588,01 bm (tj. 43,57 % z celkové metráže).

Badatelna archivu byla po celý rok z důvodu nenaplnění personálního stavu a provádění GI zbylými pracovníky archivu oficiálně uzavřena. Badatelské dotazy byly řešeny především telefonicky, e-mailem či poštou, pouze ve výjimečných případech, které byly schváleny generálním ředitelem NTM, fyzickou návštěvou badatele. Do konce roku 2013 byly zaznamenány celkem 102 návštěvy (z toho 17 návštěv pracovníků NTM) 54 badatelů (z toho bylo 7 pracovníků NTM a 1 cizinec). Ke studiu bylo předloženo 720 evidenčních jednotek ze 46 fondů a sbírek. Celkem bylo zodpovězeno 143 dotazů týkajících se archivních fondů a sbírek, z nichž 98 bylo od badatelů mimo instituci a 45 od pracovníků NTM.

V roce 2013 pokračovalo stěhování archiválií do nového archivního depozitáře v Čelákovicích-Záluží z ostatních depozitárních hal a částečně i z depozitáře v hlavní budově NTM v Praze. Přestěhovány byly archiválie v souhrnné metráži cca 300 bm. Souběžně se stěhováním byly prováděny relokační práce, scelování archivních fondů a sbírek.

V rámci akviziční činnosti byly

-nově získány fondy a sbírky:

Večeřa Milan (NAD 847), pozůstalost pracovníka v oboru přesné mechaniky a optiky;

Viktorin et Žemlička, továrna na karoserie, Praha (NAD 848), torzo registratury karosářské firmy;

Babický František – Sbírka archiválií k historii podniku Favorit Rokycany (NAD 855), sbírka dokumentů k historii podniku Favorit Rokycany a jeho činnosti

-rozšířeny fondy a sbírky:

Fond *Johann Priebisch Erben AG. Morchenstern* (NAD 249) byl rozšířen o část registratury;

Fond *Koblic Přemysl, Ing.* (NAD 621) byl rozšířen o fotografie Koblicových přátel;

Fond *Špetl František* (NAD 680) byl rozšířen o další část;

Fond *Pavlíček František* (NAD 786) byl rozšířen o další část;

¹ Plné znění výroční zprávy ANTM za rok 2013 je na základě odst. 1 a 2 § 62 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů vyvěšeno na <http://www.ntm.cz/data/archiv/vyrocní-zpravy/2013.pdf>

Sbírka ikonografických pramenů k dějinám techniky a průmyslu (NAD 789) byla rozšířena o 3 obrazy – manželů Kohoutových a barona Františka Ringhoffera IV.;

Sbírka vzpomínek a rukopisů (NAD 791) byla rozšířena o 1 rukopis;

Sbírka archiválií různé provenience (AND 796) byl rozšířen o další část;

Sbírka fotografií (NAD 800) byla rozšířena o fotografická alba a fotografie;

Sbírka výkresů (NAD 807) byla rozšířena o technickou dokumentaci k Van de Graaffově generátoru;

Sbírka oborové dokumentace (NAD 809) byla rozšířena o firemní tisky;

Sbírka plaket, medailí, mincí a drobné plastiky (NAD 810) byla rozšířena o 3 pamětní mince: Most v Lenoře (zlatá), Most v Žampachu (zlatá), 100. výročí narození Otto Wichterleho (stříbrná);

Sbírka železničních výkresů (NAD 853) rozšířen o dokumentaci k tramvajím v Praze.

6. Konzervování, restaurování, stěhování a vysoušení sbírkových předmětů, archiválií a knihovních jednotek

Technické zabezpečení péče o sbírkové předměty, archiválie a knihovní jednotky zajišťoval především odbor hlavního konzervátora sbírek a jemu podřízená oddělení, jejichž agenda se při této činnosti prolínala.

V oblasti technického zajištění činnosti pracovišť probíhalo dovybavení restaurátorských pracovišť jak na hlavní budově, tak i v depozitárním areálu Čelákovice v souvislosti s dostavbou depozitární haly č. 3. Na hlavní budově bylo zkompletováno strojní vybavení truhlárny a zrepasováno strojní vybavení dílny obrábění kovů. Dokončen byl rozvod vzduchotechniky.

V roce 2013 nadále probíhala očista, konzervování či restaurování sbírkových předmětů, archiválií a knihovních jednotek a jejich přesun mj. ze stávajících depozitářů v hlavní budově NTM v Praze do nových depozitářů v areálu Čelákovice (železnice, polygrafie, elektro, foto-kino, hornictví, Archiv NTM, MAS). V případě knihovního fondu Knihovny NTM se jednalo naopak o stěhování z Čelákovice do hlavní budovy, neboť v rámci dokončené 3. etapy její rekonstrukce byly knihovně vráceny nově upravené knižní depozitáře. Odd. restaurátorských dílen rovněž provádělo opravy a rekonstrukci zařízení poškozených návštěvníky, dále také pravidelnou údržbu, čištění a dezinfekci fontány. Rovněž tak provádělo čištění sbírkových předmětů, zavěšených v dopravní hale NTM, s čímž pomáhali pracovníci Hasičského sboru hl. m. Prahy. Dalším rokem probíhala očista a desinfekce archiválií Archivu NTM a MAS v ethylenoxidových komorách v NAČR a AHMP.

S agendou stěhování rovněž souviselo poskytování konzultací či metodických pokynů jednotlivým odborným oddělením, např. při posuzování a kontrolování aktuálního stavu sbírkových předmětů v rámci periodické inventarizace sbírkových předmětů.

V odd. restaurování papíru byly konzervovány a restaurovány sbírkové předměty pro expozice, výstavy, zápůjčky, digitalizaci a dlouhodobé uložení. Nejvíce objektů bylo připravováno pro expozici Interkamera, kde se jednalo jak o náročnější restaurování vzácných objektů (daguerrotypie, ambrotypie, chromofotografie apod.) tak i o jednodušší zákroky, zahrnující pouze čištění a konzervaci. Ateliér se také podílel na přípravě exponátů pro digitalizaci pro výrobu faksimilií a adjustaci vystavených děl. Konzervovány a restaurovány byly také předměty pro expozice Chemie kolem nás, Hutnictví a Hornictví. Dále zde pokračovaly práce na záchraně fotografického materiálu poškozeného při havárii v areálu ŽM na Masarykově nádraží z léta 2011. Pracovnice odd. restaurování papíru se účastnily průzkumu mapové sbírky a atlasů, probíhajícího v rámci periodické revize sbírky, a ve spolupráci s praktikanty zavedly zkušební provoz při jejím čištění. Pracovnice oddělení se rovněž podílely na organizaci práce a vývoji pracovního postupu při čištění, digitalizaci a uložení skleněných negativů fondu Poldi Kladno (Archiv NTM, NAD 825). V průběhu celého roku probíhalo zlepšování organizace práce v oddělení (systém zadávání zakázek, spolupráce s kurátory) a vylepšování aplikace pro záznamy restaurování a tvoření zpráv. V letních měsících proběhla na pracovišti dvoutýdenní praxe čtyř studentů Fakulty restaurování Univerzity Pardubice.

V laboratoři odd. preventivní konzervace bylo v roce 2012 pro potřeby kurátorů sbírek zanalyzováno 109 různých sbírkových předmětů. V rámci projektu NAKI bylo metodou FTIR a RFA ve spolupráci s Fakultou jadernou a fyzikálně inženýrskou (FJFI) ČVUT zanalyzováno cca 100 historických fotografií, metodou RFA pak cca 160 kusů medailí. Databáze FTIR spekter historických laků byla rozšířena na 400 záznamů, sekce dalších standardů rozšířena na 200 záznamů.

Odbor hlavního konzervátora sbírek se nezanedbatelným způsobem podílel na přípravě posledních nových muzejních expozic, krátkodobých výstav či jednorázových akcí, jeho pracovníci z části zodpovídali i za jejich údržbu a odstraňování případných závad. Přípravovaly se (čistily, restaurovaly) sbírkové předměty pro nově otevírané expozice. Rovněž bylo postaráno o sbírkové předměty zapůjčované smluvním partnerům NTM, resp. o sbírkové předměty vrácené z krátkodobých i dlouhodobých zápůjček zpět do NTM.

Celkem bylo v roce 2013 odborně ošetřeno 338 sbírkových předmětů, z nichž např. na 200 bylo pro expozici hornictví a hutnictví. Restaurování probíhalo dílčím způsobem i externě. Tak bylo např. pro expozici hutnictví restaurováno 8 sbírkových předmětů: originální buchar vodního hamru, hamernické nůžky, dvoje hamernické váhy, kovářská vrtačka, skružovačka na ohýbání ráfů, sádrové modeletto sochy Héfaišta a prapor železáren v Sedlci. V rámci školní výuky bylo zahájeno restaurování sbírkového předmětu Muzea architektury a stavitelství - sádrového odlitku kandelábru z Čechova mostu na Akademii výtvarných umění v Praze pod odborným dohledem prof. Petra Siegla. Dále byl externě zrestaurován a sesazen sádrový model spodní části novogotického západního průčelí katedrály sv. Víta na Pražském hradě.

7. Digitalizace sbírkových předmětů, archiválií a knihovních jednotek

Rok 2013 probíhal na digitalizačním oddělení, stejně tak jako v celém muzeu, ve znamení intenzivních příprav k dokončení dalších nových expozic. Vedle samotné přípravy obrazových podkladů pro tyto expozice spočívající v digitalizaci, fotografování a grafických postprodukčních pracích (zejména retušerských a restauračních) v tvorbě slideshow či rešerších, se jednalo také o průběžnou fotodokumentaci stavby expozic a výsledných instalací a zajištění reprezentačních fotografií vystavených sbírkových předmětů.

V průběhu roku probíhal běžný provoz oddělení: průběžná digitalizace a fotodokumentace archiválií, sbírkových předmětů a nových akvizic; rešerše; grafické postprodukční práce a sazby; kalibrace zařízení; archivace a kontrola dat; dále standardní fotografické pokrytí veškerých muzejních akcí, konferencí, seminářů a přednášek; standardní fotodokumentace všech objektů a také externích expozic s technickou tématikou spřátelených institucí napříč ČR.

Byly zpracovávány požadavky dle požadavků a potřeb zaměstnanců, a i přes to (nebo právě naopak právě proto), že byl Archiv NTM dočasně uzavřen veřejnosti, byly prováděny práce i pro badatelskou veřejnost. Bez výrazných omezení probíhala spolupráce se spřízněnými institucemi, na společných i externích prezentačních aktivitách, např. Výstavě Vzhůru k výšinám pořádané Středočeským muzeem v Roztokách a Balonklubem Praha. Z interních výstav uvedme práce na výstavách Pragovky, Zapřažená krása, Fontána znovuzrozená, Věda kontra viry, Ogar – historické motocykly, 160 let Hasičského záchranného sboru Praha, 60 let televize, Petschkova vila aj.

Z publikačních výstupů se oddělení podílelo na katalogu svítidel Ing. Prokopa, publikace o J. K. Lobkowiczovi, obrazové přípravě dvou speciálních čísel Reburberu (vč. Reburber speciál – Průvodce po NTM), dále na titulech: ČKD kontra(kt) Škoda – ČKD v konkurenčním boji se Škodovými závody v letech 1928-1932; Kubismus v české architektuře – Sto let poté; Významné osobnosti české chemie v Archivu Národního technického muzea v Praze; Historický vývoj lopatových rýpadel; Škodovky do celého světa – Export automobilů L&K a škoda v letech 1905-1991; Emil Zimmler: Moje inženýrské paměti (posledně jmenovaný vydán ve spolupráci s městem Nymburk v nakladatelství Scriptorium); Protektorátní Praha jako německé město dr. Miloše Hořejše vydaná Mladou frontou. Z drobnějších interních prezentačních počínů stojících za zmínku lze uvést kompletní přípravu reprezentativního kalendáře na rok 2014 s tématikou historických fotografií.

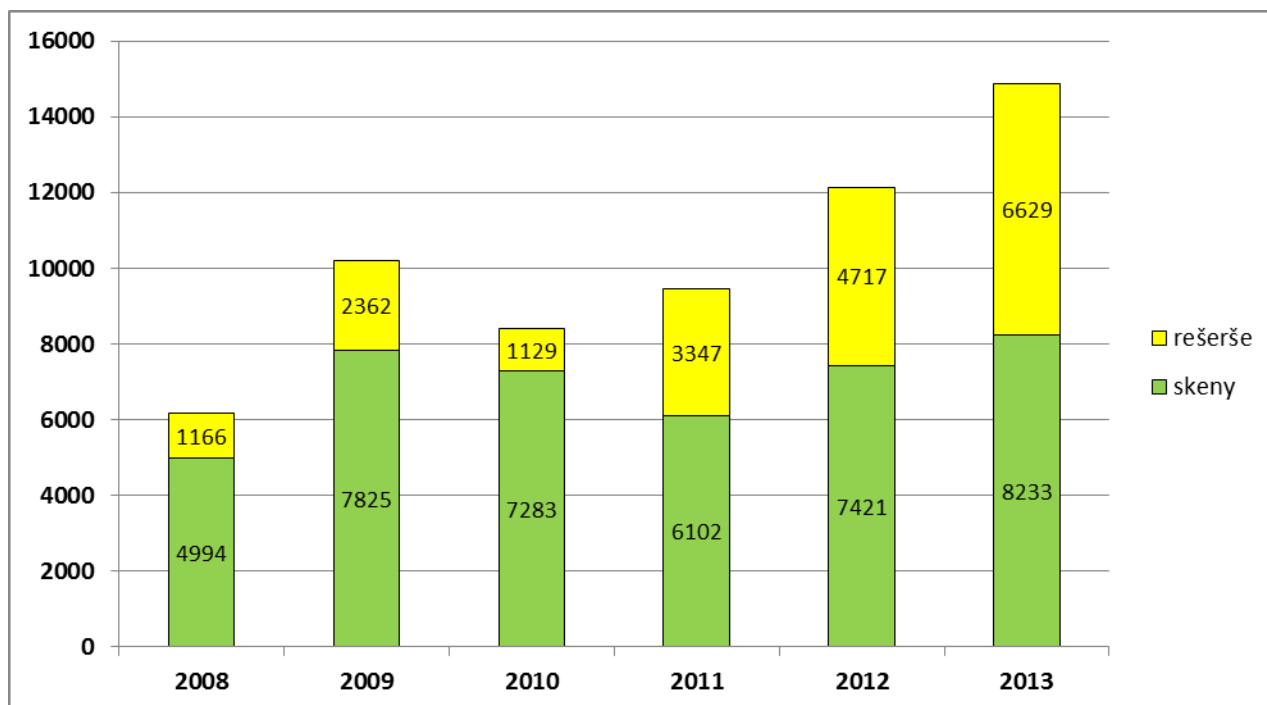
Pokračovala také spolupráce s Centrem pro informační technologie v muzejnictví při Moravském zemském muzeu v Brně, zaměstnanci oddělení se podíleli přípravě a vedení jednodenního školení z oblasti digitalizace, digitální a ateliérové fotografie a archivace dat pro zaměstnance příspěvkových organizací MKČR; proběhly také jednorázové exkurze a konzultace, např. pro studenty Vyšší školy informačních služeb. V průběhu roku pokračovaly pod patronátem a za spolupráce digitalizačního oddělení externisty prováděné digitalizační práce na grantovém projektu Přemysl Koblic. Pomocí externího dodavatele (Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i. Zdíby) probíhalo systematické skenování mapové sbírky. Za rok 2013 tak bylo zpracováno cca 3400 map a 14 globů.

V roce 2013 došlo k výměně počítačového vybavení oddělení, které spolu vyšším výkonem přineslo také nutnost změny a nového nastavení některých pracovních procesů. Vybavení ateliéru bylo posíleno o dvě nová záblesková světla Bowens 500W včetně příslušenství, která jsou vhodná především pro práci na lokacích a externích pracovištích (výhodná je především jejich malá transportní velikost a nízká váha). K významnému posunu došlo na konci roku v oblasti velkoformátové digitalizace s pořízením A0 skeneru ProServ, který umožní kvalitní a rychlé snímání rozměrnějších předloh, jejichž stav či forma to dosud neumožňovala.

Během roku 2013 vzrostly vedle požadavků na časově náročné tematické rešerše také objednávky na postprodukcí a předtiskovou přípravu pořízených digitálních obrazů a další grafické práce. Zatímco v roce 2008 byly provedeny 4994 skeny (100 %) a pouze 1166 rešerší (100 %), tj. v poměru 81:19 %, v roce 2013 to byly již 8233 skeny (165 %) a 6629 rešerší (569 %) v poměru 55:45 %. Z těchto čísel je zřetelný nejenom celkový nárůst provádění vlastního skenování (za šest let více než jeden a půl násobek), ale i rapidní nárůst poptávky po již hotových digitálních obrazech (za šest let více než pětina násobek). Meziroční přírůstek činí u provádění skenování 11 %, u rešerší však již 41 %. Poměr mezi prováděním skenování a rešerší opět povyroste ve „prospěch“ rešerší, a to o celých 6 %.

Přehledová tabulka digitalizace pro rok 2013

Dle typu:	Počet kusů
archiválie	5132
sbírkové předměty	702
obor. dokumentace, cizí fondy apod.	1724
z knihovního fondu NTM	84
ostatní	591
rešerše	6629
Celkový počet objednávek	321
Celkový počet jedinečných záběrů	6981 (z toho: s úpravou: 3960, bez úpravy 3021)
Celkový počet jedinečných skenů	6340 (z toho: s úpravou: 355, bez úpravy 5 985)

graf vývoje počtu zhotovených skenů a provedených rešerší

8. Věda a výzkum

8. 1. Institucionální podpora vědy a výzkumu - Dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace (DKRVO)

V roce 2013 bylo v NTM navázáno na výzkum podporovaný v rámci DKRVO v uplynulých letech. Hlavním cílem v rámci výzkumných aktivit v roce 2013 bylo publikační završení badatelsky zahájených projektů z loňských let a zpracování výstupů z několika realizovaných konferenčních akcí uplynulého roku. Cílem NTM v roce 2013 v rámci finančních prostředků určených na rozvoj výzkumné organizace bylo v oblasti publikační vydání zejména sedmi monografických publikací.

8. 2. VISK MK ČR

8. 2. 1. VISK 5 – RETROKON (národní program retrospektivní konverze katalogů knihoven v ČR). Retrospektivní konverze historického fondu knihovny Národního technického muzea

Cílem projektu pro rok 2012 bylo pokračování v retrokatalogizaci katalogů historických fondů knihovny NTM, které obsahují literaturu převážně z 19. století a jejichž významnou část tvoří i staré tisky z 17. a 18. století.

Do elektronického katalogu knihovny NTM byly podle platných katalogizačních pravidel AACR2R nově zcatalogizováno 4 000 knižních jednotek. Retrokatalogizaci bylo nutné provádět vždy souběžně s fyzickou kontrolou jednoho každého svazku.

Nově vzniklé kvalitní bibliografické záznamy byly následně zpřístupněny na webových stránkách v rámci elektronického katalogu NTM a zároveň i ve vyhledávacích Jednotné informační brány, Oborové informační brány ART a TECH. Všechny záznamy byly též předány do Souborného katalogu ČR – CASLIN.

8. 2. 2. VISK 8/B – Informační zdroje. Další rozvoj oborové brány Umění a architektura (ART)

Společně s dalšími osmi knihovnami, které byly v roce 2013 zapojeny do oborové brány Umění a architektura (ART), byl získán společný grant na další rozvoj této brány, který mimo jiné zahrnoval překlady oborové brány do anglického a německého jazyka.

Knihovna NTM zároveň ve spolupráci s dalšími knihovnami sdruženými v oborové bráně ART pokračovala v provozování a dalším rozvoji zmiňovaného portálu ART.

8. 2. 3. VISK 9 - Rozvoj souborného katalogu CASLIN a souboru národních autorit. Zapojení knihovny NTM do tvorby národních autorit a zahájení harmonizace jmenných autorit vytvořených v systému Clavius.

V roce 2013 probíhala tvorba národních autorit a tím i rozšiřování databáze národních autorit podle specializace knihovny na dějiny vědy, techniky a průmyslu. Součástí tohoto procesu byla harmonizace databáze lokálních autorit v knihovním systému Clavius knihovny NTM s autoritami Národní knihovny a kontrola duplicit národních a lokálních autorit. Celkem bylo opraveno 10 000 záznamů.

8. 3. Centrum stavitelského dědictví (CSD) v Plasích (IOP)

Registrační číslo projektu: CZ.1.06/5.1.00/01.5477; číslo SMVS: 234V11G000011

www projektu: <http://www.ntm.cz/csd>

Vzorový projekt památkové obnovy vybraných objektů v NKP Klášter Plasy je financován prostřednictvím Integrovaného operačního programu (IOP) za finanční spoluúčasti Strukturálních fondů EU (ERDF) a státního rozpočtu ČR. Na podzim loňského roku byly kompetence zprostředkujícího subjektu dotace převedeny z MK ČR na MMR ČR, resp. na Centrum pro regionální rozvoj (CRR).

V průběhu roku 2013 se především podařilo dokončit stavební práce v rámci I. etapy projektu, kterou je památková obnova areálu Pivovaru. V průběhu roku se stavba potýkala s řadou problémů, z nichž nejpodstatnější byly červnové povodně. Na několika místech rovněž probíhal archeologický výzkum pozitivních nálezových situací, který měl dopad na plynulost realizace stavby. Do loňského podzimu byla přesto památce navrácena podoba z doby její výstavby před více než sto lety. Účelové přístavky a vyrovnávací navážky z období, kdy zde byl velkosklad Jednoty, byly odstraněny, v celém areálu byla

osazena nová okna vyrobená dle původního vzoru. Zvolený princip památkové obnovy směřoval k renovaci co největšího množství autentických prvků při zachování industriálního rázu objektu v jeho jisté syrovosti a „neupravenosti“. Objekt rovněž získal zpět svoji typickou dominantu v podobě sladovnického komínu – párníku s plechovým nástavcem. Párník byl do Plas přemístěn ze zanikající sušárny chmele v Hořesedlích na Rakovnicku a upraven dle dochovaných plánů z doby výstavby plaské sladovny. Stavební práce rozkryly zajímavé situace dokumentující dějiny objektu. Oprava fasád odhalila stavební prvky dokládající středověké stáří některých částí pivovarského areálu. Po vytěžení dvoumetrové vnitřní závážky byly nalezeny litinové sloupy, které od konce 60. let 19. století podepíraly klenby v přízemí pivovaru. Ve varně byl objeven původní keramický obklad stěn z r. 1908, pod podlahami se skrývaly dvě pivovarské studny a soustava historických odvodňovacích kanálů. V mlýnici někdejšího klášterního mlýna byl mj. nalezen barokní krb a pozoruhodné dobové hygienické zařízení – kamenný převét. Ke zcela mimořádným nálezům patří dvojice parních strojů z počátku 20. století. Tyto mechanismy byly před bezmála padesáti lety zasypány a zabetonovány v jejich původním umístění – v pivovarské strojovně – a takto se dochovaly v téměř kompletním stavu. Stroje budou zakonzervovány a prezentovány v rámci připravovaných expozic. Expozice zaměřené především na dějiny stavební kultury na našem území budou v objektech instalovány v příštím roce; bývalá mlýnice a část historické pivovarské kotelny budou využity pro proměnné výstavy. Projektové práce při památkové obnově pivovaru zajišťoval Projektový ateliér pro architekturu a pozemní stavby s. r. o., generálním dodavatelem stavebních prací byla firma UNISTAV a. s (ve sdružení se spol. Alkom Security, a. s.).

NTM v předvánočním týdnu loňského roku získalo kolaudační souhlas k užívání předmětného areálu a dne 19. 12. 2013 proběhlo slavnostního ukončení památkové obnovy za účasti zástupců MK ČR, MMR, Města Plas, partnerů projektu a zástupců státní správy. Veřejnosti byl adaptovaný areál poprvé představen 21. 12. 2013, kdy se zde za velkého zájmu obyvatel Plas a okolí uskutečnil den otevřených dveří. Za sobotní odpoledne si Pivovar prohlédlo přibližně 650 návštěvníků. Akci zakončilo vystoupení carillonisty Radka Rejška, který na 57 zvonů koncert Pražské mobilní zvonohry zvonáře Petra Manouška, instalované na nádvoří pivovaru, zahrál předvánoční koncert.

Dalším důležitým posunem v realizaci projektu CSD v loňském roce bylo uskutečnění otevřeného nadlimitního výběrového řízení na zhotovitele stavby II. etapy projektu – památkové obnovy Hospodářského dvora. Na jeho základě bylo k realizaci této stavby vybráno sdružení firem HOCHTIEF CZ a. s. a GEMA ART GROUP a. s. Současně byl uskutečněn výběr technické dozoru stavebníka, kterým se stala spol. KD Beta a. s. V důsledku nedostatečné kapacity stávajících elektrorozvodných míst v areálu kláštera musela být operativně pojednána realizace vlastní trafostanice a připravena projektová dokumentace k jejímu zřízení.

V rámci publicity byl projekt CSD opakovaně veřejně prezentován na řadě odborných setkání. V rámci Týdne kulturních fabrik do Plas zavítala specializovaná exkurse mezinárodních odborníků na konverze industriálních objektů. Na tradiční „Plaské pouti“ byly cíle projektu opět přestaveny formou předvedení tradičního řemesla, tentokrát kovářského, a prezentací tradičních vápenných technologií. Projekt byl rovněž opakovaně zastoupen na specializovaném veletrhu „PAMÁTKY 2012“. Značná mediální pozornost pak byla věnována především ukončení památkové obnovy pivovaru na konci roku 2013 a jeho prvnímu představení veřejnosti.

8. 4. NAKI MK ČR

8. 4. 1. Metodika a nástroje ochrany a záchrany kulturního dědictví ohroženého povodněmi

Konsorciální projekt NAKI DF11P01OVV009, řešení 2011-2015

Řešitelé: Fakulta stavební ČVUT v Praze (koordinující pracoviště), ÚTAM AV ČR v.v.i. a NTM

(zodpovědná řešitelka Ing. Ivana Kopecká, řešitelky Ing. Kateřina Šupová, MgA. Tereza Stará, Markéta Pilařová, Mgr. Václav Rutar).

Hlavním cílem projektu je vypracování metodiky ochrany kulturního dědictví a území s kulturně historickými hodnotami před povodněmi, tj. navrhnout vhodná protipovodňová opatření pro ochranu historické a urbanistické struktury a jejich integraci do územního plánování. Zvláštní pozornost je věnována ochraně historických vodních děl, která se řadí do fondu industriálního dědictví. Ve vazbě na ohrožení povodňovými riziky budou vypracovány specializované mapy objektů kulturního dědictví a historických vodních děl.

Dalším cílem projektu je vytvoření metodiky tvorby krizových plánů pro památkové objekty a sbírky.

Posledním cílem je vypracování obecného postupu sanace škod, způsobených povodněmi na památkových objektech s ohledem na dotčené stavební materiály a charakter umělecké výzdoby objektu. Obdobně jsou vypracovávány postupy sanace škod na sbírkových předmětech na základě specifických vlastností materiálů, kterými jsou tvořeny.

V průběhu roku 2013 byly vypracovány a sjednoceny pro předpokládanou softwarovou podobu všechny texty, týkající se movitých objektů. Tzv. karta objektu, jejímž jednoduchým vyplněním (zodpovězením otázek ano/ne) by si měl majitel nebo správce objektu urychlit hledání podrobnějších informací o jednotlivých materiálech nebo typech vybavení objektu, byla formálně přizpůsobena kartě nemovitého kulturního dědictví. Řešitelé z NTM také odevzdali texty, týkající se movitých objektů (prevence + typy degradace v důsledku působení vody pro různé typy vnitřního vybavení a sbírek), pro připravovanou metodiku, která je v současném obě v oponentním řízení.

Rovněž byla zahájena práce na tvorbě „Metodiky pro tvorbu krizových plánů pro muzea a památkové objekty pro případ povodní a dalších živelných pohrom“, která má být výstupem projektu v následujícím roce. K tomuto tématu byla shromážděna a z větší části prostudována literatura a byla vytvořena podrobná osnova budoucí metodiky.

8. 4. 2. Tradiční vápenné technologie historických staveb a jejich využití v současnosti

Konsorciální projekt NAKI DF11P01OVV010, řešení 2011-2015

Řešitelé: ÚTAM AV ČR, v. v. i. (koordinující pracoviště); Archeologický ústav AV ČR, v. v. i. a Národní technické muzeum (zodpovědní řešitelé PhDr. Martin Ebel, Ph.D. a Mgr. Pavel Kodera, Ph.D.)

www projektu: <http://www.calcarius.cz/>

Projekt si klade za cíl výzkum a vývoj tradičních vápenných technologií, který by měl umožnit jejich opětovné využití při opravách architektonických památek. Projekt má identifikovat zaniklé surovinové zdroje a specifické technologie zpracování vápenného pojiva ve spojení s jejich využitím v historických stavbách. Na základě historické a současné plánové a další dokumentace bude postavena vápenná pec na tradiční technologie výpalu pro malovýrobu vápenných pojiv, získané produkty pak budou následně aplikovány. Projekt připravuje program pro vzdělávání, které podpoří znovuzavedení tradičních materiálů a technologií pro opravu našich architektonických památek.

Pracovníci NTM se v roce 2013 podíleli na výzkumu tradiční surovinové základny s vazbou na technologie a aplikace. Na základě historické dokumentace zpracovávali řešitelé na historické technologie výroby vápna (pece) a zrání vápna, dále řešitelé k historickým zdrojům vápenců. Druhým základním úkolem pracovníků NTM byla průběžná prezentace výsledků v době konání projektu. Po otevření CSD Plasy zajistí NTM prezentaci ukázek tradičních vápenných technologií a tematickou výstavu na toto téma.

8. 4. 3. Komplexní metodika pro výběr a řemeslné zpracování náhradního kamene pro opravy kvádrového zdiva historických objektů

Konsorciální projekt NAKI DF12P01OVV020, řešení 2012-2015

Řešitelé: Fakulta stavební ČVÚT v Praze; ÚTAM AV ČR, v. v. i. a NTM (zodpovědní řešitelé Ing. Lukáš Hejný, Mgr. Michal Panáček, Tomáš Rafl, ak. mal.)

www projektu: <http://departments.fsv.cvut.cz/k135/naki/naki.html>

Cílem projektu je: vytvoření komplexní metodiky pro průzkumy a opravy kvádrového lícového zdiva historických objektů tvořeného sedimentárními horninami. Metodika přehledně shrnující technické, technologické a památkové požadavky bude zaměřena především na definování a praktické ověření souborných kritérií výběru nejvhodnějšího typu nového kamene určeného pro stavební a restaurátorské

zásahy při opravách kvádrového zdiva historických objektů a nejvhodnější postup řemeslného zpracování, s důrazem na respektování maximální autentičnosti a specifických charakteristik dané památky. S pomocí této metodiky bude možné provést adekvátní stavebně-historické, technologicko-řemeslné a stavebně-technické průzkumy a následně navrhnout optimální postup při obnově konkrétního historického objektu. Návrh vychází z výsledků materiálového výzkumu prováděného v posledních letech na všech řešitelských pracovištích a z aktuálních požadavků praktické památkové obnovy. Nástrojem pro dosažení cílů je integrální propojení tří doposud oddělených oblastí týkajících se této problematiky – stavebněhistorické a památkové, geologicko-technické a technologicko-řemeslné. Výběr vhodného náhradního typu kamene bude vedle kritérií vizuální podobnosti struktury složení a barevnosti, chemického složení a fyzikálních vlastností determinujících dlouhodobou životnost, posuzován i z hlediska možností řemeslného zpracování historickými technologiemi majícími komplexní vliv na pohledovou a strukturální integritu s autentickým materiálem i na prevenci proti zvětrávacím erozním procesům.

NTM v projektu zajišťuje stavebně-historickou a řemeslně-technologickou oblast projektu a jejich provádění, odpovídá za provedení vzorových obnov. V roce 2013 pokračovalo řešení projektu druhým rokem. Byly testovány ověřovací vzorky hornin v klimatickém tunelu Centra excellence v Telči. Byly vyhledávány další vhodné lokality pro provedení vzorových obnov, z nichž se podařilo provést druhou na Velké věži hradu Kost. Uskutečnily se dvě zahraniční studijní cesty do kamenických hutí při středověkých katedrálách ve městech Strasbourg, Freiburg im Breisgau, Bern, Soest, Regensburg a Wien, při nichž byly získány velmi cenné poznatky a zkušenosti. Vedle prezentací projektu na několika odborných stavebně-historických a geologických konferencích a veletrhu o obnově historických památek, byl 29. - 30. 10. v Litomyšli uspořádán prakticky zaměřený dvoudenní workshop směřovaný převážně na studenty kamenických, restaurátorských a architektonických středních a vysokých škol. Při jeho příležitosti byl vydán sborník studií z různých oblastí řešeného projektu.

8. 4. 4. Přemysl Koblíček. Fotograf mnoha „tváří“ Prahy a výzkumník ve fotografické technice a chemii

Projekt NAKI DF12P01OVV042, doba řešení 2012-2014

Řešitel: NTM (PhDr. Zdeněk Vácha, Romana Kmočová, Dana Šafářová, DiS, Ing. MgA. Tomáš Štanzel)

www projektu: http://www.ntm.cz/archiv-knihovna/archiv-ntm/naki_koblíček

Obecným cílem projektu je přiblížit život a dílo fotografa Přemysla Koblíčka (1892-1955). Prvním úkolem je na základě uspořádání Koblíčkovy osobní pozůstalosti kritické zpracování a prezentování vzorku fotografií, který by dokládal vývoj Prahy v různých oblastech (periferní, každodenní, sportovní, kulturní a vědecká, protektorátní/válečná) v období 20. – 50. let 20. století. Soubor by tak pokrýval období přerodu města Prahy a jejích předměstí v moderní velkoměsto-metropoli nového státu se snahou udržet či opustit kontinuitu s životem a bydlením minulých generací. Druhým úkolem projektu je zhodnocení přínosu výzkumů Přemysla Koblíčka jako fotografa-technika a fotografa-chemika. Tato část projektu bude dokumentovat Koblíčkovu výzkumnou a publikační činnost v oblasti tehdejších fotografických technik i konstrukce fotografických přístrojů s ohledem na možnosti jejich uplatnění v současnosti. Hlavními výstupy budou především výstava s publikací mapující život a činnost Přemysla Koblíčka, webová aplikace dokumentující Koblíčkem zachycený vývoj Prahy ve 20.-50. letech 20. století a fotografické workshopy.

V průběhu roku 2013 bylo pracováno na všech 6 fázích, tj. k v roce 2012 zahájené etapě 1. katalogizace pozůstalosti, 3. techniky fotografování a 4. GIS mapa byly zahájeny i etapy 2. výzkum „tváří“ Prahy, 5. výstava a 6. publikace. V rámci 1. etapy byla očištěna zbylá část archiválií původní části pozůstalosti a byly zahájeny očištěné práce na druhé, na počátku listopadu 2013 nalezené části pozůstalosti. Pokračovala digitalizace fotografických archiválií. V rámci 2. etapy začaly být budovány skupiny fotografií vhodných k prezentaci ve fázi 5 a 6. V rámci 3. etapy byly zkoumány Koblíčkovy metody fotografování a vyvolávání fotografií v závislosti na dochované literatuře a jeho osobních poznámek. Ve 4. etapě se pokračovalo na tvorbě databáze a mapového portálu. V 5. etapě byla postupně rozpracovávána původní myšlenka na obsahovou náplň výstavy. Pro 6. etapu byla dále budována bibliografie a připravovány první dílčí části textu publikace.

Dílčí výsledky a poznatky byly prezentovány na přednáškovém cyklu Večery s Přemyslem Koblíčkem v Klubu za starou Prahu (14. 10. a 11. 11. 2013).

8. 4. 5. Průzkum sbírkových předmětů z fondů NTM moderními fyzikálními a chemickými metodami s cílem zkvalitnit jejich restaurování a preventivní konzervaci

Konsorciální projekt NAKI DF12P01OVV034, řešení: 2012 – 2015

Řešitelé: NTM (koordinující pracoviště, Ing. Ivana Kopecká, RNDr. Eva Svobodová PhD., MgA. Tereza Cikrytová, Ing. Tomáš Štanzel, Michal Plavec a Mgr. Arnošt Nezmeškal) a FJFI ČVUT v Praze

Cílem projektu je optimalizovat některé analytické postupy, používané při průzkumu historických materiálů, vytvoření a rozšíření komparačních databází FTIR spekter pro potřeby NTM, průzkumy konkrétních fondů sbírkových předmětů NTM a vypracování modelové strategie preventivní konzervace pro nejohroženější části sbírkového fondu.

V průběhu roku byla jako plánovaný výstup etapy 1 vypracována „Metodika pro spektrální analýzu organických látek (organických pojiv, barviv a syntetických polymerů) ve vzorcích historických nebo uměleckých materiálů, které jsou tvořeny souvrstvím“. K připravované metodice byl 23. 6. 2013 uspořádán seminář, metodika byla oponována a předána MK k certifikaci.

Průběžně se pokračovala práce na etapě 2 „Vytvoření komparačních databází FTIR spekter pro analýzy sbírek NTM“.

Během roku 2013 byla uskutečněna řada materiálových průzkumů sbírkových předmětů NTM podle aktuálních potřeb a výběru kurátorů jednotlivých sbírek. Tyto průzkumy, které většinou souvisely s budováním nových expozic, lze zahrnout do projektové etapy č. 3 Průzkum konkrétních fondů NTM. Výsledky byly zpracovány formou protokolů, které jsou archivovány jak samostatně, tak jako součást dokumentace jednotlivých sbírkových předmětů. Dosud se během tohoto roku jednalo o více než 100 průzkumů z různých fondů.

8. 4. 6. Historický fotografický materiál – identifikace, dokumentace, interpretace, prezentace, aplikace, péče a ochrana v kontextu základních typů paměťových institucí.

Konsorciální projekt NAKI DF13P01OVV007, řešení: 2013-2017

Řešitelé: NTM (koordinující pracoviště, PhDr. Jan Hozák, další), Národní památkový ústav, České vysoké učení technické (Fakulta stavební), Moravská galerie v Brně a Akademie múzických umění v Praze (Filmová a televizní fakulta).

Cílem projektu je aplikovaný výzkum, jehož výsledky přispějí k vytvoření systému metodik zaměřených na zdokonalení péče a ochrany historického fotografického materiálu (dále jen HFM). Vytvořené metodiky budou uplatněny na vybraných celcích a souborech HFM tak, aby se ověřily jejich prezentační a interpretační možnosti. Cílovými skupinami projektu jsou příspěvkové organizace zřízené MK ČR a spravující HFM a také organizace a instituce s HFM, které mají jiného zřizovatele. K vytvoření metodiky a jejímu ověření poslouží cílené průzkumy a vyhodnocení HFM ve fondech vybraných organizací reprezentující jednotlivé typy institucí pod správou MK (muzeum, galerie, Národní památkový ústav), které mají ve svých fondech uvedený materiál, evidují ho, spravují a pečují o něj. Součástí je provedení průzkumu databázových systémů, v nichž je HFM evidován, analýza získaných poznatků a následné vypracování obecných metodických postupů k určení fotografických technik, tvorby jednotné popisné a obrazové dokumentace, k využití, prezentaci a ochraně HFM. Prioritou projektu je metodické podchycení oblastí, v nichž tento typ pomůcek odborného a vědeckého pracovníka buď zcela chybí, nebo má dílčí, nahodilý a velmi různorodý charakter. Vytvoření komplexních a výzkumem podložených certifikovaných metodik, průběžně ověřovaných v praxi po dobu trvání projektu, poskytne metodickou podporu státním i nestátním organizacím spravujícím historický fotografický fond. Každá z metodik bude uplatnitelná na všech úrovních zmíněných organizací a institucí a umožní jak atraktivnější prezentaci fotografických památek směrem k veřejnosti, tak jejich lepší ochranu

Projekt má má v těsném spojení s muzejní, galerijní a památkovou praxí zpracovat metodiku pro péči o historické fotografické sbírky paměťových institucí.

V roce 2013 začaly práce průzkumem a studiem fotografických fondů, databázových systémů a typů evidence příspěvkových organizací MK ČR. Byla provedena srovnání přístupů v galeriích, archivech

(Národní archivní dědictví), muzeích (Centrální evidence sbírek) a v Národním památkovém ústavu a nastíněny první koncepty zpracovávaných metodik. Dále probíhaly studijní, reprodukční a přípravné práce pro výstavy a publikace na rok 2014 a 2015.

8. 5. jiné projekty

8. 5. 1. Daguerrobase

Projekt, jehož se NTM začalo aktivně podílet v roce 2013, je podporován Evropskou komisí (Program pro podporu politik ICT, číslo projektu ICT_PSP 297250), která hradí 80 % nákladů, 20 % nákladu hradí ze svého rozpočtu Národní technické muzeum. Hlavním koordinátorem projektu je FotoMuseum Provincie Antwerpen (FoMu), příjemci podpory tvoří konsorcium 17 evropských institucí (včetně NTM). Jedná se především o muzea a restaurátorská a digitalizační pracoviště ze zemí severní, západní, jižní a střední Evropy.

Posláním projektu je vytvořit soupis co největšího počtu daguerrotypií, zachovaných v Evropě, včetně shromáždění jejich fotodokumentace a zpřístupnění získaných dat. Cílem projektu je získat záznamy ke 25 000 objektům, umožnit snadný přístup k takto získanému digitálnímu obsahu nejen badatelům a kurátorům, ale i širší kulturní veřejnosti prostřednictvím webového portálu. V souvislosti s tím vznikají standardy pro popis a uchovávání daguerrotypií a také pro jejich kvalitní digitalizaci. Projekt, který byl zahájen 1. listopadu 2012, byl na konci roku 2013 v polovině období své aktivní existence. Během dosavadního průběhu projektu byly vytvořeny základní dokumenty a metodiky, potřebné pro společný sběr a sdílení dat. Schválený datový a metadatový model vedl k vytvoření softwaru pro tvorbu popisů a dalších metadat a pro vkládání a správu obrazových dat.

8. 5. 2. V technice je budoucnost

Projekt CZ.1.07/1.1.32/02.0117 je realizován a finančně podporován ESF v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost a potrvá od počátku roku 2013 do 31. 12. 2014.

Cíle projektu korespondují s požadavky výzvy Středočeského kraje - oblast podpory 1.1 OP VK, tj. zvýšit konkurenceschopnost žáků ZŠ na trhu práce a zlepšit jejich studijní předpoklady díky rozvoji a zkvalitnění počátečního vzdělávání ve Středočeském kraji.

V roce 2013 proběhla podstatná část přípravy výstupů projektu, které nabídnou školám celou škálu vzájemně provázaných aktivit v rámci sedmi témat, vázaných na expozice v Národním technickém muzeu. V rámci projektu jsou připravovány programy v expozicích, které budou probíhat za pomoci pro dnešní generaci atraktivních tabletů, k dispozici budou také pracovní listy s úkoly. Pro výuku ve škole i práci doma jsou určeny e-learningové lekce a pohled do specifika odboru žákům přinesou exkurze přímo do technického provozu a setkání s pracovníky z praxe.

Témata projektu související s expozicemi jsou tato:

- Jak věci fungují* (workshop zaměřený na fyzikální principy v praxi, obor: Strojírenství a strojírenská výroba)
- Jak se staví auto* (workshop zaměřený na obor: Strojírenství a strojírenská výroba)
- Postav si svůj dům* (workshop zaměřený na obor: Stavebnictví, geodézie a kartografie)
- Staň se designérem* (workshop zaměřený na obor: Umění a užité umění)
- Užitá fotografie* (workshop zaměřený vzdělání: Umění a užité umění)
- Řemeslo má zlaté dno* (workshop zaměřený obor: Zemědělství a lesnictví)
- Taje analytické chemie* (workshop zaměřený na přírodovědně-technický obor)

9. Přednášková, pedagogická činnost

9.1. Přednášková činnost v NTM

9. 1. 1. Přednáškový cyklus

7. 2. 2013

Hulák Jiří, Pomocníci v domácnosti a světový vývoj techniky a designu ve 20. století.

21. 2. 2013

Kliment Petr, Fotografie pohybu ve sbírkách NTM.

28. 3. 2013

Vojtásek Filip – Plavec Michal, Osudná Květná neděle.

Přednáška o útoku amerických bombardérů na libeňské a vysočanské továrny ČKD a na kbelské, letňanské a čakovické letiště 25. 3. 1945.

18. 4. 2013

Hosták Jan: První výstavy průmyslového zboží v Čechách 1754–1836.

6. 6. 2013

Lorencová Ivana, Chemie všude kolem nás II. aneb ochutnávka z připravované expozice.

Jako hlavní námět byl zvolen příběh setkávání člověka a chemie během dne, příběh, jehož cílem by mělo být uvědomění si, že chemie je skutečně všudypřítomná a pro člověka a jeho existenci zcela nepostradatelná (Voda. Vzduch. Hygiena. Mýdla. Detergenty. Kosmetika. Potraviny. Výživa. Zdraví a léčiva. Materiály. Doprava. Volný čas).

19. 9. 2013

Hulák Jiří – Holasová Jitka, Technika v domácnosti a kuchyně pro handicapované za účasti autorky MgA. Veroniky Loušové. Přednáška s komentovanou prohlídkou expozice Technika v domácnosti za účasti její autorky MgA. Veroniky Loušové, v rámci akce Týden přístupného designu, organizované sdružením Czechdesign.

9. 1. 2. Konference a semináře a účast pracovníků NTM na nich

16. 1. 2013

Konference k architektonické soutěži o návrh SH Bečov – příkladná obnova přilehlých objektů a areálů

(bez příspěvku NTM)

27. 6. 2013

Seminář k návrhu metodiky pro analýzu organických látek ve vzorcích historických nebo uměleckých materiálů, které jsou tvořeny souvrstvím

Kopecká Ivana, Metodika pro analýzu organických látek ve vzorcích historických nebo uměleckých materiálů, které jsou tvořeny souvrstvím/I – možnosti a limity analytických metod, které byly/jsou používány pro tento typ analýzy

Svobodová Eva, Metodika pro analýzu organických látek ve vzorcích historických nebo uměleckých materiálů, které jsou tvořeny souvrstvím/II – příprava preparátu pro analýzu, která by byla zatížena co nejmenší chybou

11.-12. 6. 2013

Seminář z dějin letectví - Od balonu k transatlantickým letům.

Akce ke 230. výročí vzletu prvního balonu s lidskou posádkou, k 90. výročí od založení Československých aerolinií a ke 110. výročí vzletu bratří Wrightů.

Plavec Michal: Meteor, balon arcivévod Leopolda Salvatora a jeho české stopy

Plavec Michal: Rakousko-uherská letecká pošta a Morava březem až říjen 1918

1.-2. 10. 2013

Věda a technika v českých zemích mezi světovými válkami

Hořejš Miloš, Chrudimská obuvnická firma Popper – malý východočeský Baťa?

Lorencová Ivana, Profesor Bohuslav Brauner – chemik, pedagog a veselý sportsman (pohled do NTM)

Nezmeškal Arnošt, Zbrojovka Ing. F. Janeček a počátky výroby motocyklů Jawa

Plavec Michal, Hillson Baby. Jediný československý letoun vyráběný v licenci ve Velké Británii.

Střítecký Hynek, Propagační oddělení ČKD

Švejda Antonín, Srb a Štys, továrna pro přesnou mechaniku a optiku

7. – 9. 10. 2013

Technická muzea v České republice

Ebel Martin, Centrum stavitelského dědictví v Plasích

Hozák Jan, Historie Národního technického muzea v obrazech

Ksandr Karel, Národní technické muzeum dokončeno po 75 letech

Novotný Michal, Železniční muzeum Masarykovo nádraží

Šupová Kateřina, Restaurátorské dílny a oddělení restaurování papíru v NTM

15.-16. 10. 2013

Seminář z dějin železniční dopravy – „Železnice v nás“

Bek Pavel, Česko-německé střetávání na železnici (nehoda v Uhersku)

Hozák Jan: *Železnice ve mně*. Seminář z dějin železniční dopravy „Železnice v nás“.

Plavec Michal: Kníže Hugo Thurn-Taxis a železnice v Nymburce

Hynek Střítecký, Místní dráha Svitavy–Polička–Žďárec u Skutče v letech 1896–1918

7. 11. 2013

Prostor, barva, pohyb – konference u příležitosti otevření nové části expozice NTM, věnující se dějinám fotografického zobrazení prostoru, barev a aspektu času a pohybu ve fotografii.

Kliment Petr, komentovaná prohlídka nové expozice Interkamera, části Prostor a Pohyb

Štanzel Tomáš, komentovaná prohlídka nové expozice Interkamera, části Barva

Kliment Petr – Štanzel Tomáš, komentovaná prohlídka nové expozice Fotografický atelier

11. – 12. 11. 2013

Mezinárodní konference Hornická kulturní krajina Krušnohoří/Erzgebirge k nominaci na seznam Světového dědictví Unesco

Příbil Martin, K historii zpřístupňování důlních děl v České republice

13. 11. 2013

Emil Zimmler – 150. let od narození

Hozák Jan: *Emil Zimmler, běh života* (pokus o encyklopedické heslo. Seminář u příležitosti 150 let od narození vodohospodáře Ing. Dr. h. c. Emila Zimmlera. NTM, 13. 11. 2013.

Plavec Michal: Středolabský komitét. Emil Zimmler a snahy o regulaci středního Labe před Velkou válkou.

27. 11. 2013

34. Seminář z dějin geodézie a kartografie – se zaměřením na historii geodézie, kartografie, fotogrammetrie a katastru se zaměřením na měřické práce, mapová díla, soupisy památek a osobnosti vědy
Švejda Antonín: „Geodetické přístroje a kartografické pomůcky firmy Srb a Štys“.

2. 12.

Seminář z dějin hornictví a hutnictví „Slavnostní znovuotevření expozic hornictví a hutnictví.

Hozák Jan: *Vznik a historie expozice Hornictví Národního technického muzea*. Seminář z dějin hornictví a hutnictví. NTM, 2. 12. 2013.

Šmehil Karol/Příbil Martin, Nová expozice Hornictví, od libreta k realizaci

Laboutková Irena, Expozice Hutnictví Národního technického muzea

9. 2. Přednášková činnost mimo NTM

- Cikrytová Tereza - Svobodová Eva - Šupová Kateřina - Stará Tereza, poster *Prevention and preservation of Culture heritage indangered by floods* na konferenci *Gemeinsame Frühjahrstagung der tschechischen, österreichischen und deutschen Wissenschaft archive 2013 in Prag*, Univerzita Karlova Praha, 13. – 15. 3. 2013.
- Cikrytová Tereza, poster *Konzervace praxinoskopů ze sbírek NTM*, Konference konzervátorů a restaurátorů, Hodonín, 10. - 12. 9. 2013.
- Ebel Martin – Ksandr Karel, *Srovnání nesrovnatelného. Vila Petschek versus vila Tugendhat čili architekt pod diktátem stavebníka versus stavebník pod diktátem architekta. Fiktivní rozhovor*. Dějiny staveb, Nečtiny 22. 3. 2013.
- Ebel Martin, *Historické mapy a stavební plány*. Další vzdělávání pracovníků kulturních institucí *Královéhradeckého kraje*, Národní památkový ústav, ú. o. p. Josefov, 9. 4. 2013.
- Ebel Martin, *Vápenky do poloviny 19. století na stavebních plánech*. Vesnické technické stavby 2013, Vysoké Mýto 15. 10. 2013.
- Ebel Martin, *Vápno do poloviny 19. století – výroba, distribuce*. 12. konference stavebněhistorického průzkumu, Roudnice nad Labem 18. – 21. 6. 2013.
- Hořejš Miloš, *Arizace pozemkového majetku židovských elit v Protektorátu Čechy a Morava na příkladu rodiny Morawetzů*. Šlechtic a jeho žid, žid a jeho šlechtic. Židovské elity a židovská šlechta v novověku a moderní době, Tovačov 4. 4. 2013.
- Hořejš Miloš, *Architektura a urbanismus Jihlavy ve službách komunální politiky nacionálního socialismu*. Češi a Němci na Vysočině, Havlíčkův Brod – Muzeum Vysočiny, 24. 4. 2013.
- Hořejš Miloš, *Anatomie osídlovacího procesu v Protektorátu Čechy a Morava. Lidé, domovy, krajina*. Přesídlování národů – cílevědomý proces řešení politických a hospodářských problémů a mocenských zájmů Evropy 20. století, Praha – HÚ AVČR 23. 10. 2013.
- Hozák Jan, *Diskuzní příspěvek*. Kolokvium *Proměny ne/stálé expozice*. Památník národního písemnictví, Praha, 17. 4. 2013.
- Hozák Jan, *Prameny k industriálním památkám v Archivu NTM a možnosti jejich využití*. Seminář o průmyslových památkách, Archiv Akademie věd ČR, 18. 1. 2013.
- Hulák Jiří, *Přednáška o designu spotřebičů pro domácnost v kontextu dění uplynulého století*. Komentovaná prohlídka výstavy „Do domácnosti designérské tvorby Zdeňka Veverky pro spol. ETA, Galerie Ladislava Sutnara, Plzeň, 20. 3. 2013.
- Hulák Jiří, *Přednáška o designu spotřebičů pro domácnost v kontextu dění uplynulého století*. Komentovaná prohlídka výstavy „Do domácnosti designérské tvorby Zdeňka Veverky pro spol. ETA, Galerie Ladislava Sutnara, Plzeň, 20. 3. 2013.
- Chrástová Lucie – Bartošová Hana, *Oborová brána ART*. Seminář České oborové brány, NTK, Praha, 17. 12. 2013.
- Chrástová Lucie, *Zkušenosti s Krameriem v Knihovně NTM*. 37. SEMINÁŘ KNIHOVNÍKŮ AMG ČR, Muzeum města Ústí nad Labem, 3. - 5. 9. 2013.
- Jelínek Jaroslav, *Management ČKD v konkurenčním boji se Škodovými závody za velké hospodářské krize*. Fenomén hospodářské krize v českých zemích/střední Evropy 19. a 20. století (Proměny cyklického vývoje ekonomiky v procesu gradující globalizace). VŠE-UK, Praha, 18. – 19. 10. 1913.
- Kmochová Romana – Vácha Zdeněk, *Večery s Přemyslem Koblicem I*. Klub za starou Prahu, Praha, 14. 10. 2013.
- Kmochová Romana, *Večery s Přemyslem Koblicem II*. Klub za starou Prahu, Praha, 11. 11. 2013.
- Kodera Pavel, *Centrum stavitelského dědictví v Plasích a „komíny v pohybu*. Workshop Industriální architektura a prekiontrie, Archiv AV ČR, Praha, 18. 1. 2013.
- Kodera Pavel, *Dvojí konverze plaského pivovaru*. Pivovary/ProPamátky, Žatec, 14. 11. 2013.
- Kodera Pavel, *Vápno, malta, zdivo – historická ikonografie a terminologie*. 12. konference stavebněhistorického průzkumu v Roudnici nad Labem, 18. – 21. června 2013.
- Kopecká Ivana – Svobodová Eva, *Methodology for FTIR analysis of sandwich multilayer samples of historical materials*. Conference Technart 2013 Analytical Spectroscopy in Art and Archaeology at the Rijksmuseum, Amsterdam, 23. – 26. 9. 2013.

- Kopecká Ivana – Šupová Kateřina, *Department for Drying and Restoration of Flooded Archive Materials and Experiences from the Liquidation of the Consequences of the 2002 Floods*. International Emergency Preparedness workshop, Třeboň 9. - 13. 9. 2013.
- Kopecká Ivana – Šupová Kateřina, *Projekt NAKI: Metodika a nástroje ochrany a záchrany kulturního dědictví ohroženého povodněmi; Vysoušecí pracoviště NTM – zkušenosti z likvidace následků povodní 2002*. Konference českého národního komitétu Modrý štít, Praha, 8. 10. 2013.
- Kopecká Ivana, Svobodová Eva, Trojek Tomáš, *Poster Research on Historical Industrial Photographs. Cultural Heritage Conservation Science and Sustainable Development / Experience, Research, Innovation; Paříž, 22. - 25. 10. 2013.*
- Ksandr Karel - Ebel Martin, *Srovnání nesrovnatelného. Vila Petschek versus vila Tugendhat čili architekt pod diktátem stavebníka versus stavebník pod diktátem architekta. Fiktivní rozhovor*. Dějiny staveb, Nečtiny 22. 3. 2013.
- Novotný Michal, *Obytné kolonie Společnosti pro stavbu dělnických bytů Mrázovka a Bubny*. Klub za starou Prahu, Hovory o Praze, NTM, 28. 2. 2013.
- Plavec Michal – Sviták Pavel, *Bratři Wrightové a Čechy. Ke 110. výročí prvního vzletu*. Americké centrum Praha, 27. 11. 2013.
- Plavec Michal – Vojtášek Filip, *Američané nad povstalou Prahou*. Americké centrum Praha, 20. 5. 2013.
- Plavec Michal – Vojtášek Filip, *Nálet na Prahu 25. března 1945*. NTM, 28. 3. 2013.
- Plavec Michal *Sovětský nálet na Mladou Boleslav 9. května 1945*. Café Rybka, Mladá Boleslav, 25. 4. 2013.
- Plavec Michal, *Bedřich Krátkoruký. Ke 100. výročí narození*. Vlastivědné muzeum Nymburk, 8. 10. 2013.
- Plavec Michal, *Bedřich Krátkoruký. Ke 100. výročí narození*. Základní škola Hořátev, 8. 10. 2013.
- Plavec Michal, *Černošický aviatik Zdeněk Lhota*. Klub Ferenc Futurista Černošice, 23. 5. 2013.
- Plavec Michal, *Generálmajor Vladimír Příkryl a skaut Vladimír Novák. Dva nymburské příběhy z roku 1953*. Nymburský historický podzim, Gymnázium Nymburk, 12. 11. 2013.
- Plavec Michal, *Josef Jaške a československé letectvo. Ke 100. výročí narození*. Vlastivědné muzeum Nymburk, 30. 1. 2013.
- Plavec Michal, *Kníže Hugo Thurn-Taxis a železnice v Nymburce. 140 let Severozápadní dráhy*. Hotel Prestige Znojmo, 31. 10. 2013.
- Plavec Michal, *Letadlo Tractor a československé legie. Konference Československé legie v boji za samostatný stát a jejich odkaz v 21. století*. Hotel Legie Praha, 23. – 24. 11. 2013.
- Plavec Michal, *Letecká válka mezi Labem a Orlickými horami 1938-1945*. Muzeum Týniště nad Orlicí, 13. 7. 2013.
- Plavec Michal, *Letiště Harta za druhé světové války*. Muzeum Vysoké Mýto, 24. 1. 2013.
- Plavec Michal, *Neznámé kapitoly z letecké války nad Slaným 1944-1945*. VI. ročník historické konference Město a region v dramatickém století – Slaný a Slánsko ve XX. století, Městské centrum Grand ve Slaném, 9. 11. 2013.
- Plavec Michal, *Tam, kde to začalo. Nálet na Prahu 14. února 1945*. Modlitebna Církve adventistů Praha-Košíře, 7. 3. 2013.
- Rutar Václav, *Prezentace současné techniky v muzejních expozicích – vzhled či funkce?* Mezinárodní konference Muzeum a změna/Museum and Change, Národní muzeum, Praha 12. - 14. 11. 2013.
- Stará Tereza - Cikrytová Tereza - Svobodová Eva - Šupová Kateřina, poster *Prevention and preservation of Culture heritage indangered by floods* na konferenci *Gemeinsame Frühjahrstagung der tschechischen, österreichischen und deutschen Wissenschaft archive 2013 in Prag*, Univerzita Karlova Praha, 13. – 15. 3. 2013.
- Stará Tereza, poster *Prezentace chromofotografií v NTM*, Konference konzervátorů a restaurátorů, Hodonín, 10. - 12. 9. 2013-
- Střítecký Hynek, *ČKD ve světle Sbírký oborové dokumentace Archivu Národního technického muzea*. 15. konference archivářů České republiky: Průmysl – město – archiv. Archivy a dokumentace průmyslového dědictví, 3. – 5. 6. 2013.
- Svobodová Eva - Cikrytová Tereza - Šupová Kateřina - Stará Tereza, poster *Prevention and preservation of Culture heritage indangered by floods* na konferenci *Gemeinsame Frühjahrstagung der tschechischen, österreichischen und deutschen Wissenschaft archive 2013 in Prag*, Univerzita Karlova Praha, 13. – 15. 3. 2013.

- Svobodová Eva – Kopecká Ivana, *Methodology for FTIR analysis of sandwich multilayer samples of historical materials*. Conference Technart 2013 Analytical Spectroscopy in Art and Archaeology at the Rijksmuseum, Amsterdam, 23. – 26. 9. 2013.
- Svobodová Eva, Kopecká Ivana, Trojek Tomáš, Poster *Research on Historical Industrial Photographs*. Cultural Heritage Conservation Science and Sustainable Development / Experience, Research, Innovation; Paříž, 22. - 25. 10. 2013.
- Svobodová Eva, *Kurz Interpretace vibračních spekter*, VŠCHT Praha, 28. 1. - 1. 2. 2013.
- Šupová Kateřina - Cikrytová Tereza - Svobodová Eva - Stará Tereza, poster *Prevention and preservation of Culture heritage indangered by floods* na konferenci *Gemeinsame Frühjahrstagung der tschechischen, österreichischen und deutschen Wissenschaft archive 2013 in Prag*, Univerzita Karlova Praha, 13. – 15. 3. 2013.
- Šupová Kateřina – Kopecká Ivana, *Department for Drying and Restoration of Flooded Archive Materials and Experiences from the Liquidation of the Consequences of the 2002 Floods*. International Emergency Preparedness workshop, Třeboň 9. - 13. 9. 2013.
- Šupová Kateřina – Kopecká Ivana, *Projekt NAKI: Metodika a nástroje ochrany a záchrany kulturního dědictví ohroženého povodněmi; Vysoušecí pracoviště NTM – zkušenosti z likvidace následků povodní 2002*. Konference českého národního komitétu Modrý štít, Praha, 8. 10. 2013.
- Švejda Antonín, *České geodetické přístroje*. Setkání geodetů a kartografů ČR a Polska ve Varšavě, 5. - 7. 3. 2013.
- Švejda Antonín, *Hudební automaty, stroje pro zábavu a potěšení*. České muzeum hudby, Praha, 13. 2. 2013.
- Švejda Antonín, *Hudební automaty, stroje pro zábavu a potěšení*. Podřipské muzeum v Roudnici, 10. 9. 2013.
- Švejda Antonín, *Hudební automaty, stroje pro zábavu a potěšení*. Uměleckoprůmyslové muzeum, Praha, 3. 5. 2013.
- Vácha Zdeněk – Kmochová Romana, *Večery s Přemyslem Koblicem I*. Klub za starou Prahu, 14. 10. 2013.
- Vácha Zdeněk, *Archiv pro dějiny průmyslu, obchodu a technické práce v ČSR a co průmyslového v něm (z)bylo*. 15. konference archivářů České republiky: Průmysl – město – archiv. Archivy a dokumentace průmyslového dědictví, 3. – 5. 6. 2013.

9. 3. Pedagogická činnost

Vyšší odborná škola informačních služeb v Praze, cyklus „Prezentace historie vědy a techniky v muzeích, archivech a knihovnách. V rámci přednáškového cyklu pro 4. (letní) semestr „Prezentace historie vědy a techniky v muzeích, archivech a knihovnách“ byly předneseny následující přednášky:

Buriánková Magdalena, Digitalizace v muzeích

Hořejš Miloš, Člověk a stroj v dějinách a současné možnosti prezentace strojírenství v technických muzeích u nás a ve světě

Hořejš Miloš, Sbírký a expozice Národního technického muzea

Hořejš Miloš, Technická muzea - jejich vývoj, charakter a poslání

Chrástová Lucie, Knihovna NTM, její historie, současnost a budoucnost

Kopecká Ivana, Restaurátorský průzkum a preventivní konzervace

Krajčí Petr, Vývoj architektury - mezi technikou a uměním

Lorencová Ivana, Prezentace historie techniky v muzeích

Milner Miloš Muzeum a škola (na příkladu projektu ENTER)

Nezmeškal Arnošt, Dopravní sbírky NTM I

Novotný Michal, Železniční sbírky NTM

Rutar Václav, Centrální evidence sbírek v NTM

Schorge Walter, Práce s informacemi a využití multimédií v muzejnictví

Stříteský Hynek, Prameny k dějinám techniky

Šámalová Olga, Marketingová komunikace v NTM

Šupová Kateřina, Restaurování a vysoušení v NTM

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury

Ebel Martin, Archivní průzkum (v rámci předmětu Stavebněhistorický průzkum)

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta elektrotechnická

Efmertová Marcela, Historie techniky

Mikeš Jan - Historie techniky v kombinované formě studia (předměty v anglické mutaci)

Filmová akademie múzických umění v Praze

Kliment Petr - Fotografie ve sbírkách a archivech Národního technického muzea v Praze

Masarykova univerzita v Brně, Filozofická fakulta, Katedra archeologie a muzeologie, oddělení muzeologie

Rutar Václav – přednášky Teoretická muzeologie, Teorie prezentace, Muzejní architektura, Speciální muzeologie

Muzeum Východních Čech Hradec Králové

Rutar Václav, přednášky v rámci projektu oblasti podpory OP VK „Další vzdělávání pracovníků kulturních institucí Královéhradeckého kraje“

Vysoká škola chemicko-technologická v Praze, Fakulta chemické technologie

Kopecká Ivana - Možnosti konzervace polymerů v muzejních sbírkách

Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze

Štanzel Tomáš, Fotografické technologie

Hulák Jiří, Dějiny průmyslového designu.

Univerzita J. E. Purkyně Ústí nad Labem

Ebel Martin, Archivní průzkum (v rámci předmětu Stavebněhistorický průzkum)

Vysoká škola báňská – Technická univerzita v Ostravě, Fakulta stavební

Krajčí Petr - přednáška Muzea, galerie a knihovny; vedl jednu skupinu posluchačů 1. ročníku v předmětu Základy architektonického navrhování.

Západočeská Univerzita v Plzni, Fakulta umění a designu, Ústav umění a designu

Hulák Jiří, Dějiny a teorie designu 1 a Dějiny a teorie designu 2

10. Ediční a publikační činnost

10. 1. Ediční činnost

Edice Práce z dějin techniky:

KOLOMÝ, Radoslav, Historie výroby a vývoje stavebních strojů v českých zemích. Práce z dějin techniky a přírodních věd 32, Praha: Národní technické muzeum 2013, ISBN 978-80-7037-217-3.

LORENCOVÁ, Ivana, Významné osobnosti české chemie v Archivu Národního technického muzea. Práce z dějin techniky a přírodních věd 33, Praha: Národní technické muzeum, 2013, ISBN 978-80-7037-221-0.

JELÍNEK, Jaroslav, ČKD kontra(kt) Škoda v letech 1918–1938. Práce z dějin techniky a přírodních věd 34, Národní technické muzeum, Praha 2013, ISBN 978-80-7037-222-7.

NOVOTNÝ, Michal (ed.), Kubismus v české architektuře - Sto let poté. Práce z dějin techniky a přírodních věd 35, Národní technické muzeum, Praha 2013, ISBN 978-80-7037-223-4.

VAVREČKA-KEMPNÁ, Lucie, Škodovky do celého světa: export automobilů L & K a Škoda v letech 1905–1991 (druhé rozšířené vydání). Práce z dějin techniky a přírodních věd 36, Národní technické muzeum, Praha 2013, ISBN 978-80-7037-220-3.

Mimo edici:

PANÁČEK, Michal (ed.), Historické způsoby opracování kamene, metody průzkumu a kritéria výběru náhradního kamene kvádrového zdiva, Národní technické muzeum, Praha 2013, 86s, ISBN 978-80-7037-229-6.

HOZÁK, Jan – HAVELKOVÁ, Michaela, Emil Zimmmler: Moje inženýrské paměti. Národní technické muzeum - Scriptorium – Město Nymburk, 2013, 323s, ISBN 978-80-7037-227-2

10.2. Publikační činnost

- BEK, Pavel, František Xaver Riepel a Severní dráha císaře Ferdinanda. In: SLABOTÍNSKÝ, Radek – STOHRVÁ, Pavla (edd.), K historii průmyslu, exaktních věd a techniky na Moravě a ve Slezsku. Od konce 18. století do roku 1918. Technické muzeum v Brně 2013, s. 94-97.
- BLÁHA, Jiří – CHAMRA, Svatoslav – PANÁČEK, Michal – RAFL, Tomáš, Kamenické katedrální hutě ve Štrasburku (F), Bernu (CH), Freiburgu im Breisgau a Soestu (D) In: PANÁČEK, Michal (ed.), Historické způsoby opracování kamene, metody průzkumu a kritéria výběru náhradního kamene kvádrového zdiva, Národní technické muzeum, Praha 2013, s. 71-81. ISBN 978-80-7037-229-6.
- CIKRYTOVÁ, Tereza, Konzervace praxinoskopů ze sbírek NTM. Poster na konferenci: Konference konzervátorů a restaurátorů, Hodonín, 10. - 12. 9. 2013.
- EBEL, Martin - ŠKABRADA, Jiří, Kaspar Kautzner, Karl Gschier a Adam Kirschneck – projektanti vesnických staveb na Chebsku na počátku 19. století. In: Dějiny staveb 2012, Plzeň 2013, s. 97-107. ISSN 1803-0777.
- EBEL, Martin - NOVÁ, Eliška, Soumrak městských fortifikací po třicetileté válce. Svorník 11/2013, s. 166-176. ISSN 1802-8128.
- HOŘEJŠ, Miloš – KRÍŽEK, Jiří, Die Liechtensteine rund die Anfänge des Automobilismus in den böhmischen Ländern – Počátky šlechtického automobilismu v českých zemích a Liechtensteinové. In: Pioniere des Automobils an der Neisse – Pionýři automobilismu podél Nisy. Zittau-Gorltz 2013, ISBN 978-3-938583-96-8, s. 214-223.
- HOŘEJŠ, Miloš, Emil Kolben. In: Disappeared Science. Biographical dictionary of Jewish scholars from Bohemia and Moravia victims of nazism 1939-1945 (eds. Šimůnek, V., Michal – Kostlán, Antonín). Červený Kostelec – Praha 2013, s. 102-110.
- HOŘEJŠ, Miloš, Evans, Davis (1804-1870). In: Biografický slovník českých zemí (Pavla Vošahlíková a kol.), sv. 16. Praha 2013.
- HOŘEJŠ, Miloš, Garážování na šlechtických sídlech v počátcích automobilismu. In: Architektura ve službách motorismu. Praha 2013, s. 43-46.
- HOŘEJŠ, Miloš, Kamilio Körner. In: Disappeared Science. Biographical dictionary of Jewish scholars from Bohemia and Moravia victims of nazism 1939-1945 (eds. Šimůnek, V., Michal – Kostlán, Antonín). Červený Kostelec – Praha 2013, s. 117-122
- HOŘEJŠ, Miloš, Plány rozvoje vědních oblastí a jejich disciplín. In: Plánování socialistické vědy. Dokumenty z roku 1960 ke stavu a rozvoji přírodních a technických věd Návrh dokumentu o (Hermann, Tomáš – Olšáková, Doubravka eds.), s. 46-55.
- HOŘEJŠ, Miloš, Automobily s rodokmenem, Oldtimer 3 (241)/2013, s. 50-56.
- HOŘEJŠ, Miloš, Protektorátní Praha jako německé město. Nacistický urbanismus a Plánovací komise pro hlavní město Prahu. ISBN 978-80-7034-230-2. S. 319. Nakladatelství Mladá fronta, NTM, Praha 2013.
- HOZÁK, Jan, Člověk a stroj v 19. století. In: Člověk a stroj v české kultuře 19. století, sborník příspěvků z 32. ročníku symposia k problematice 19. století. Academia, Praha 2013, s. 9-21, ISBN 978-80-200-2232-5.
- HULÁK, Jiří, Design pro růst – ale čeho? Made in CZ, č. 3, 2013, MK ČR E 20697, s. 20-22.
- HULÁK, Jiří, Kovářovi žáci a jejich učitelé. Zlínská škola v letech 1959–1989. In: Hubatová-Vacková, L. – Pachmanová, M. – Ressoová, J. (eds.), Zlínská umprumka (1959-2011): od průmyslového výtvarnictví po design. Praha, Vysoká škola uměleckoprůmyslová 2013, s. 46 – 61.
- HULÁK, Jiří - LAUBE, Radek - PAVLŮSEK, Ondřej, Koncepty, které pohnuly světem. Auto Design & Styling č. 42, 2013, MK ČR E 16525, s. 12-19.
- HULÁK, Jiří, Na počátku abecedy (Aldo Brovarone) Auto Design & Styling č. 41, 2013, MK ČR E 16525, s. 56-61.
- HULÁK, Jiří, Pařížská škola (Jacques Saoutchik) Auto Design & Styling č. 43, 2013, MK ČR E 16525, s. 56-61.
- HULÁK, Jiří, S designem do světa (Tom Tjaarda) Auto Design & Styling č. 39, 2013, MK ČR E 16525, s. 56-61.
- HULÁK, Jiří - STŘECHOVÁ, Lucie, Expozice Technika v domácnosti. Reburber 8, Praha, Národní technické muzeum 2013, s. 30 – 33.
- JELÍNEK, Jaroslav, ČKD kontra(k) Škoda. ČKD v konkurenčním boji se škodovými závody v letech 1928–1932. Praha 2013.

- JELÍNEK, Jaroslav, Firma „MOTOR“. In: Oldtimer č. 3, 2013, s. 20–25, č. 4, 2013, s. 72–75.
- KODERA, Pavel, Centrum stavitelského dědictví v Plasích. Reburber – zpravodaj Národního technického muzea, 2013, s. 43.
- KODERA, Pavel, Plaský oznam. „Hláška. Zpravodaj Klubu A. Sedláčka - zvl. číslo věnované konferenci Dějiny staveb 2013“, 2013, s. 3-4 (bez ISSN).
- KOPECKÁ, Ivana – SVOBODOVÁ, Eva, Methodology for FTIR analysis of sandwich multilayer samples of historical materials; - prezentace na mezinárodní konferenci: Conference Technart 2013 Analytical Spectroscopy in Art and Archaeology at the Rijksmuseum“, 23 – 26 September, 2013, Amsterdam
- KOPECKÁ, Ivana – SVOBODOVÁ, Eva – TROJEK, Tomáš, Research on Historical Industrial Photographs; – poster na konferenci Conference Les Sciences de la Conservation du Patrimoine et le developpement durable; Acquis, Recherche, Innovation; 22. – 25. octobre 2013, Paris.
- KOPECKÁ, Ivana – SVOBODOVÁ, Eva, Metodika pro analýzu organických látek ve vzorcích historických nebo uměleckých materiálů, které jsou tvořeny souvrstvím (metodika byla oponována a předána k certifikaci MK ČR)
- KOPECKÁ, Ivana – ŠUPOVÁ, Kateřina, Projekt NAKI: Metodika a nástroje ochrany a záchrany kulturního dědictví ohroženého povodněmi; Vysoušecí pracoviště NTM – zkušenosti z likvidace následků povodní 2002; prezentace na konferenci: Konference českého národního komitétu Modrý štít, Praha, 8.10. 2013.
- KOPECKÁ, Ivana – ŠUPOVÁ, Kateřina, Dept. for Drying and Restoration of Flooded Archive Materials and Experiences from the Liquidation of the Consequences of the 2002 Floods; prezentace na mezinárodní konferenci: International Emergency Preparedness workshop, Třeboň 9.-13.9. 2013.
- KOPECKÁ, Ivana – RYDLOVÁ, Eva, Zwischengoldglas: Technology of production, material analyses and conservation. Zwischengoldglas: Technology of production, material analyses and conservation. Proceedings of IIC 2012 Vienna Congress The Decorative Conservation and the Applied Arts, Editors : Cather S., Nevin A., Towswnd J.H., publ. by The International Institute of Conservation (IIC), London 2012, Studies in Conservation ISSN 0039-3630, (ISBN 978-1-907975-77-6); p. 250-258.
- KOŽÍŠEK, Petr, 1000 mil československých. Karel Mráz-Reprom, Praha 2013, 50s.
- KOŽÍŠEK, Petr, Baron Liebiegs Hochzeitsreise – Svatební cesta barona Liebiega. In: Pioniere des Automobils an der Neisse – Pionýři automobilismu podél Nisy. Zittau-Gorltz 2013, ISBN 978-3-938583-96-8, s. 202-206.
- KOŽÍŠEK, Petr, Der erste Rennwagen in den böhmischen Ländern – První závodní automobil v českých zemích. In: Pioniere des Automobils an der Neisse – Pionýři automobilismu podél Nisy. Zittau-Gorltz 2013, ISBN 978-3-938583-96-8, s. 199-201.
- KOŽÍŠEK, Petr, Europafahrt mit Automobil Benz Victoria – Jízda Evropou v automobilu Benz Victoria. In: Pioniere des Automobils an der Neisse – Pionýři automobilismu podél Nisy. Zittau-Gorltz 2013, ISBN 978-3-938583-96-8, s. 181-185.
- KRAJČI, Petr, Kubistický interiér. In: Michal NOVOTNÝ (ed.): Kubismus v české architektuře – sto let poté. Národní technické muzeum, Praha 2013 ISBN: 978-80-7037-223-4, s. 47-56.
- KYNČL, Radko, Čas na řetízku (kapesní hodinky). In: Watch it, 2013, č. 15, ISSN 1804-1574, s. 106 – 113.
- KYNČL, Radko, Hodiny, které ruší i mávnutí motýlích křídel (astronomické sekundéry). In: Watch it, 2013, č. 12, ISSN 1804-1574, s. 104 - 109.
- KYNČL, Radko, Naučte svoje hodiny chodit do práce (profesní hodiny). In: Watch it, 2013, č.14, ISSN 1804-1574, s. 102 - 109.
- KYNČL, Radko, Planetárium na psacím stole (interiérové orloje). In: Watch it, 2013, č. 13, ISSN 1804-1574, s. 112 - 119.
- LABOUTKOVÁ, Irena, Rudolf Graf von Wrba und Freudenthal: „Der glücklichste Berg- und Hüttenmann seiner Zeit“. In: Das Eisenwerk Lauchhammer unter den Grafen von Einsiedel. REMANE, Horst – FISCHER, Sybille (Hrsg.). Festschrift 20 Jahre Kunstgussmuseum Lauchhammer. Freiberg 2013, s. 165-178.
- LORENCOVÁ, Ivana, Hydrogels. In: Otto Wichterle, Scientist and Inventor. Czech Centres, Prague 2013, s. 24-26
- LORENCOVÁ, Ivana, Silon. In: Otto Wichterle, Scientist and Inventor. Czech Centres, Prague 2013, s. 22-

- LORENCOVÁ, Ivana, Spolupráce Otto Wichterleho a Drahoslava Líma na objevu hydrogelů. In: Otto Wichterle (1913-1998). Zpravodaj Muzea Prostějovska v Prostějově, ISBN 978-80-86276-38-0, Prostějov 2013, s. 20-32.
- PALAS, Jan, Úskalí záchrany movitých technologických zařízení. Zprávy památkové péče, 2013, č.73, ISSN 1210-5538, s.222-224.
- NOVOTNÝ, Michal - HORČÁKOVÁ, Václava – CHODĚJOVSKÁ, Eva – JUŘINA, Petr – KREJČÍ, Jiří – LEDVINKA, Václav - SEMOTANOVÁ, Eva – ŠIMŮNEK, Robert, Historický atlas měst České republiky, svazek č. 24 – Praha-Smíchov, Historický ústav AV ČR, Praha 2013, ISBN: 978-80-7286-200-9.
- NOVOTNÝ, Michal, Jaroslav Fragner and the Unrealized Project of an Industrial Town in Kolin-Zálabí. In: Ondřej Ševeček – Martin Jemelka (eds.), Company towns of the Baťa Concern. History – Cases – Architecture, Franz Steiner Verlag, Stuttgart 2013, s. 201–217.
- NOVOTNÝ, Michal, Beniesova vila v Litoli. Hledání zapomenutého stavebníka. In: Kubismus v české architektuře – Sto let poté. NOVOTNÝ, Michal (ed.), Práce z dějin techniky a přírodních věd 35, Národní technické muzeum, Praha 2013, ISBN 978-80-7037-223-4. s. 126-144.
- PANÁČEK, Michal - BLÁHA, Jiří – CHAMRA, Svatoslav – RAFL, Tomáš, Repair of the ashlar masonry battlements of Kost Castle within the Lapidarius Project. In: Science and Technologies in Geology, Exploration and Mining. 13th SGEM Conference Proceedings, volume II, Sofia 2013, s. 325-332. ISBN 978-954-91818-8-3; ISSN 1314-2704.
- PANÁČEK, Michal – BLÁHA, Jiří – CHAMRA, Svatoslav – RAFL, Tomáš, Kamenické katedrální hutě ve Štrasburku (F), Bernu (CH), Freiburgu im Breisgau a Soestu (D) In: Panáček, Michal (ed.): Historické způsoby opracování kamene, metody průzkumu a kritéria výběru náhradního kamene kvádrového zdiva, Národní technické muzeum, Praha 2013, s. 71-81. ISBN 978-80-7037-229-6.
- PANÁČEK, Michal - CIHLA, Michal, Středověké technologické postupy při opracování stavebního kamene. In: Panáček, Michal (ed.): Historické způsoby opracování kamene, metody průzkumu a kritéria výběru náhradního kamene kvádrového zdiva, Národní technické muzeum, Praha 2013, s. 50-62. ISBN 978-80-7037-229-6.
- PANÁČEK, Michal - PANÁČEK, Jaroslav, Kostely v České Lípě, Česká Lípa 2013, 48s.
- PANÁČEK, Michal – PRÖLLER, Miroslav, Drobné sakrální památky v České Lípě, Česká Lípa 2013, 132s.
- PANÁČEK, Michal - Kol. autorů, Kdysi Mistrovice, dnes Nový Oldřichov, Česká Lípa 2013, 192 s. (PANÁČEK, Michal, kapitoly Barokní sochy a kříže s. 32–35, Stavba vlastního svatostánku s. 48–64, Kříže a hřbitovy s. 68–73, Starokatolická epizoda s. 114–119, Zhodnocení stavebního vývoje s. 162–179).
- PANÁČEK, Michal - Kol. autorů, Zámek v Mimoní, Zbytečně zbořená památka, Mimoň 2013 , 198 s., (PANÁČEK, Michal, kapitoly Stavební vývoj zámku s. 35–88, Zahrada a park s. 159–175).
- PANÁČEK, Michal – RAFL, Tomáš, Úvodní poznámky o procesu poznávání práce s replikami historických kamenických nástrojů. In: Panáček, Michal (ed.): Historické způsoby opracování kamene, metody průzkumu a kritéria výběru náhradního kamene kvádrového zdiva, Národní technické muzeum, Praha 2013, s. 42-49. ISBN 978-80-7037-229-6.
- PLAVEC, Michal – BRÍNEK, Miroslav, Pravda a mýty kolem činnosti Paula Haenleina. Několik poznámek ke stavbě říditelné vzducholoďe a pokusům o vzlet v Brně ve druhé polovině roku 1872. In: Radek SLABOTÍNSKÝ, Pavla STOHROVÁ (edd.), K historii průmyslu, exaktních věd a techniky na Moravě a ve Slezsku. Od konce 18. století do roku 1918. Technické muzeum v Brně 2013, s. 106-108.
- PLAVEC, Michal, Nálety letectva Rudé armády na Litoměřicku 8. a 9. května 1945. Porta Bohemica 6, 2013, s. 118-132.
- PLAVEC, Michal (ed.), Praha 1945 očima fotografa. Josef Voříšek 1902-1980. ISBN 978-80-87567-38-8. Svět křídel Cheb 2013. 128 s.
- PLAVEC, Michal, Die letzten sieben Monate der II./NJG 100. Einsatz über Ungarn, der Slowakei, Österreich, Böhmen und Mähren Oktober 1944 - Mai 1945. Jet und Prop 3, 2013, s. 40-48.
- PLAVEC, Michal, Francouzští vzduchoplavci během Jubilejní výstavy v roce 1891. Několik poznámek k přistání balonů v dnešním okrese Praha-východ. Studie a zprávy 2, 2012, s. 105-110. [vyšlo v roce 2013]
- PLAVEC, Michal, K problematice náletů na Mělnicko 9. května 1945. Vlastivědný sborník Mělnicka Confluens 8, 2013, s. 182-192.

- PLAVEC, Michal, Lilly Steinschneider. The First Hungarian Female Pilot of Jewish Origin. *Judaica Bohemiae* 48, 2013, s. 55-78.
- PLAVEC, Michal, LWF Model V Tractor. Americké letadlo československých legií. In: *Československé legie v boji za samostatný stát a jejich odkaz v 21. století*. ISBN 978-80-87919-01-9. Československá obec legionářská Praha 2013, s. 81-87.
- PLAVEC, Michal, Mladá Boleslav 9. května 1945. Bombardování podle dokumentů Rudé armády. *Boleslavica* 13, 2013, s. 103-119.
- PLAVEC, Michal, Polní pilot Bohuslav Petržíla. In: *Zapomenuté osudy, zapomenuté události. Slaný a Slánsko ve XX. století*. Knihovna Václava Štecha ve Slaném 2013, s. 83-92.
- PLAVEC, Michal, Raketle, regytle, či rachejtly? Rakety v českých zemích v době předbělohorské. *Dějiny věd a techniky* 3, 2013, s. 180-188.
- PLAVEC, Michal, Zmizelá Praha. Letiště a letadla. ISBN 978-80-7432-297-6. Paseka Praha 2013. 144 s.
- RAFL, Tomáš - BLÁHA, Jiří – CHAMRA, Svatoslav – PANÁČEK, Michal, Repair of the ashlar masonry battlements of Kost Castle within the Lapidarius Project. In: *Science and Technologies in Geology, Exploration and Mining. 13th SGEM Conference Proceedings, volume II, Sofia 2013*, s. 325-332. ISBN 978-954-91818-8-3; ISSN 1314-2704
- RAFL, Tomáš - BLÁHA, Jiří – CHAMRA, Svatoslav – PANÁČEK, Michal, Kamenické katedrální hutě ve Štrasburku (F), Bernu (CH), Freiburgu im Breisgau a Soestu (D) In: Panáček, Michal (ed.): *Historické způsoby opracování kamene, metody průzkumu a kritéria výběru náhradního kamene kvádrového zdiva*, Národní technické muzeum, Praha 2013, s. 71-81. ISBN 978-80-7037-229-6.
- RAFL, Tomáš - PANÁČEK, Michal, Úvodní poznámky o procesu poznávání práce s replikami historických kamenických nástrojů. In: Panáček, Michal (ed.): *Historické způsoby opracování kamene, metody průzkumu a kritéria výběru náhradního kamene kvádrového zdiva*, Národní technické muzeum, Praha 2013, s. 42-49. ISBN 978-80-7037-229-6.
- STARÁ, Tereza: Prezentace chromofotografií v NTM; poster na konferenci: *Konference konzervátorů a restaurátorů 10. - 12. 9. 2013, IX/2012 Hodonín*.
- STŘECHOVÁ, Lucie - HULÁK, Jiří, Expozice Technika v domácnosti. *Reburber* 8, Praha, Národní technické muzeum 2013, s. 30 – 33.
- STŘÍTESKÝ, Hynek, Strojírenské výkresy 19. století ve sbírkách Archivu Národního technického muzea. In: *Člověk a stroj v české kultuře 19. století: sborník příspěvků z 32. ročníku symposia k problematice 19. století: Plzeň, 23. – 25. února 2012*, Petrasová, Taťána, – Machalíková, Pavla (eds.), Praha 2013, ISBN 978-80-200-2232-5, s. 64–73.
- STŘÍTESKÝ, Hynek, Svitavy – Polička – Žďárec u Skutče. Provoz místní dráhy na českomoravském pomezí do roku 1918. In: *K historii průmyslu, exaktních věd a techniky na Moravě od konce 18. století do roku 1918 I.*, Slabotínský, Radek (ed.), Brno 2013. ISBN 978-8086413-66-2, s. 91–105.
- SVOBODOVÁ, Eva – KOPECKÁ, Ivana, Methodology for FTIR analysis of sandwich multilayer samples of historical materials; - prezentace na mezinárodní konferenci *Conference Technart 2013 Analytical Spectroscopy in Art and Archaeology at the Rijksmuseum*, 23 – 26 September, 2013, Amsterdam.
- SVOBODOVÁ, Eva – KOPECKÁ, Ivana – TROJEK, Tomáš, Research on Historical Industrial Photographs; – poster na konferenci *Conference Les Sciences de la Conservation du Patrimoine et le developpement durable; Acquis, Recherche, Innovation*; 22. – 25. octobre 2013, Paris.
- SVOBODOVÁ, Eva – KOPECKÁ, Ivana, Metodika pro analýzu organických látek ve vzorcích historických nebo uměleckých materiálů, které jsou tvořeny souvrstvím. (*metodika byla oponována a předána k certifikaci MK ČR*)
- ŠUPOVÁ, Kateřina – KOPECKÁ, Ivana, Projekt NAKI: Metodika a nástroje ochrany a záchrany kulturního dědictví ohroženého povodněmi; Vysoušecí pracoviště NTM – zkušenosti z likvidace následků povodní 2002; prezentace na konferenci: *Konference českého národního komitétu Modrý štít*, Praha, 8. 10. 2013.
- ŠUPOVÁ, Kateřina – KOPECKÁ, Ivana, Dept. for Drying and Restoration of Flooded Archive Materials and Experiences from the Liquidation of the Consequences of the 2002 Floods; prezentace na mezinárodní konferenci: *International Emergency Preparedness workshop, Třeboň* 9. - 13. 9. 2013.
- ŠVEJDA, Antonín, Hrací stroje v českých zemích v 19. a na počátku 20. století. In: *Člověk a stroj v české kultuře 19. Století*. Petrasová, Taťána, – Machalíková, Pavla (eds.), Praha 2013, ISBN 978-80-200-2232-5, s. 294-305.

VÁCHA, Zdeněk, *Žádám Vás jako vynikajícího odborníka ... Organizace odborných prací pro československou delegaci na mírové konferenci v Paříži v letech 1918-1919*. Masarykův ústav Akademie věd ČR, Praha 2013, 335s, ISBN 978-80-87782-04-0.

VÁCHA, Zdeněk jako člen WANNER, Michal a kol., *Základní pravidla pro zpracování archiválií*. Odbor archivní správy a spisové služby MV, Praha 2013, 350s, ISBN 978-80-86466-34-7.

11. Prezentační činnost

11. 1. Vývoj návštěvnosti

Za období od 1. 1. do 31. 12. 2013 navštívilo NTM ve všech jeho objektech a při všech jeho počitatelných aktivitách celkem 210004 návštěvníků, což je o 10036 osob více, než v roce předchozím. Z toho bylo 183212 návštěvníků vlastních expozic (113315 dospělých a 69897 dětí), aktivit Enteru se zúčastnilo 1858 osob. Ostatní akce, pořádané v NTM (semináře a konference, přednášky, vernisáže, workshopy, koncerty aj.), navštívilo dalších 24934 osob.

Průměrná měsíční návštěvnost činila 17500 návštěvníky (resp. 15268 návštěvníků v případě expozic), průměrná denní návštěvnost činila 665 návštěvníků (580 návštěvníků v případě expozic).

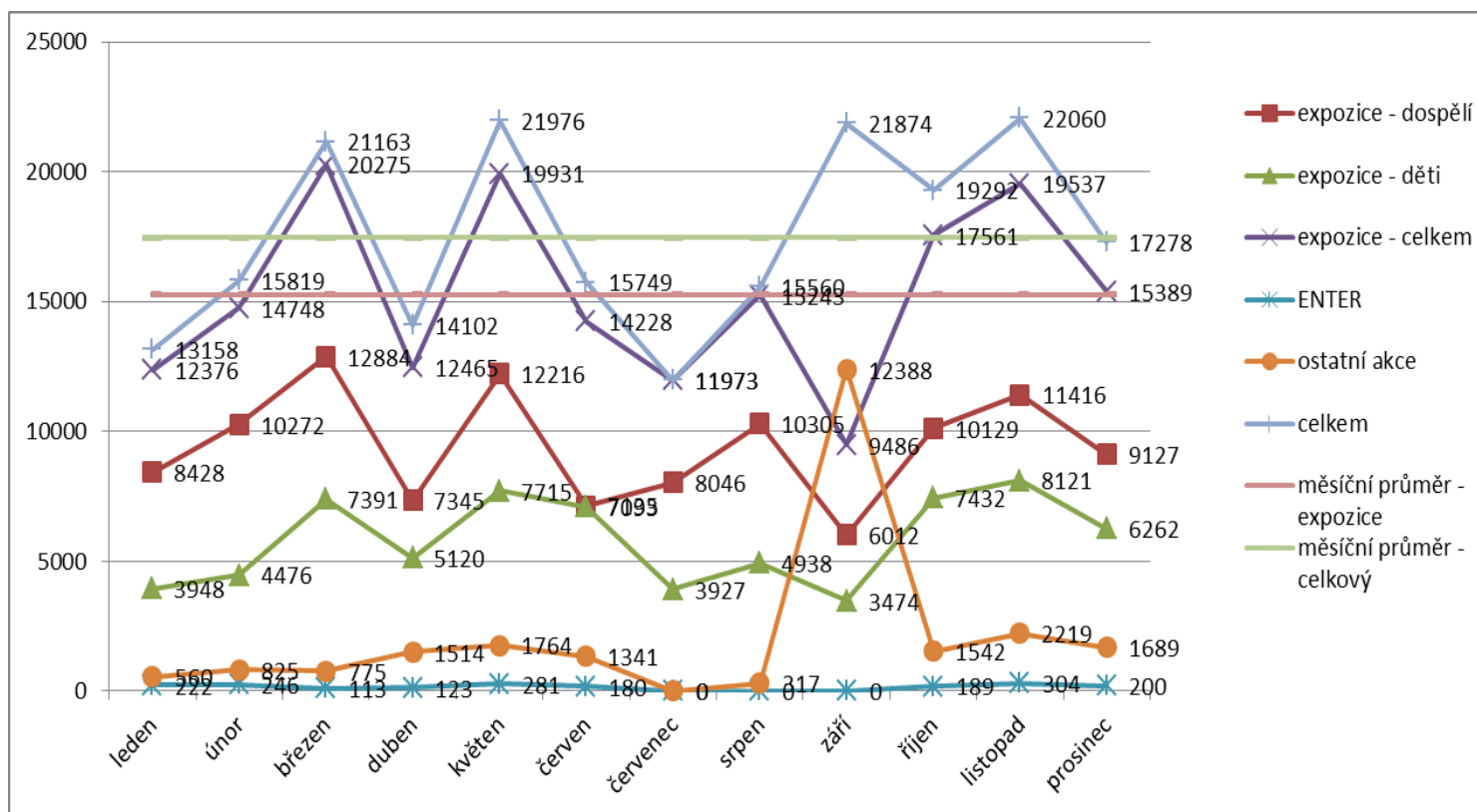
Tradičně vyšší návštěvnost byla o víkendech (hlavně v soboty), mezi návštěvnícky výjimečné dny patřily 25. 6. (krátkodobé vystavení automobilů Ferrari v rámci soutěžní přehlídky Chateau Loučeň Concours d'Elegance, 1639 návštěvníků); 14. 9. (z června přeložený termín Pražské muzejní noci, 10893, návštěvníků); 28. 10. (státní svátek vzniku ČSR, 1054 návštěvníků) a 29. 10. (podzimní prázdniny části základních škol, 1248 návštěvníků) a 27. 12. (doba vánočních dovolených, 1026 návštěvníků).

Návštěvnícky atraktivní byly i dny otevřených dveří v železničním depu v Chomutově, kam v rámci šesti dnů otevřených dveří (13. 4., 22. - 23. 6., 31. 8. - 1. 9., 12. 10.) zavítali celkem 2203 návštěvníci. Podobných akcí se v areálu Centra stavitelského dědictví v Plasích (19. 12., 21. 12.) zúčastnilo 737 návštěvníků.

Celková návštěvnost obecně kopírovala návštěvnost expozic s jedinou výjimkou, kterou bylo září. Díky Pražské muzejní noci byla celková návštěvnost ve zmíněném měsíci třetí nejvyšší v roce, i když návštěvnost vlastních expozic byla naopak nejhorší.

Měsíční návštěvnost v průběhu roku 2013 vykazovala kolísavou tendenci. Vyšší než 15268 návštěvníků za měsíc, což je, jak již bylo napsáno, měsíční průměr, byla návštěvnost pouze v měsících březnu (20275 návštěvníků), květnu (19931 návštěvníků), říjnu (17561 návštěvníků), listopadu (19537 návštěvníků) a prosinci (15387 návštěvníků). Zatímco zvýšená návštěvnost v březnu a květnu byla zapříčiněna atypicky špatným jarním počasím, návštěvnost v říjnu, listopadu a prosinci byla vyšší díky otevření posledních muzejních expozic 8. 10. 2013.

měsíc	expozice - dospělí	expozice - děti	expozice - celkem	ENTER	ostatní akce
leden	8428	3948	12376	222	560
únor	10272	4476	14748	246	825
březen	12884	7391	20275	113	775
duben	7345	5120	12465	123	1514
květen	12216	7715	19931	281	1764
červen	7135	7093	14228	180	1341
červenec	8046	3927	11973	0	0
srpen	10305	4938	15243	0	317
září	6012	3474	9486	0	12388
říjen	10129	7432	17561	189	1542
listopad	11416	8121	19537	304	2219
prosinec	9127	6262	15389	200	1689
celkem	113315	69897	183212	1858	24934

11. 2. Expozice a výstavy

11. 2. 1. Expozice

V roce 2013 NTM otevřelo dalších 6 stálých expozic, čímž uzavřelo období budování expozic v hlavní budově NTM, započaté na základě investičního záměru v roce 2008.

Chemie kolem nás, autorka Ivana Lorencová, pro veřejnost expozice otevřena 27. 6. 2013

Expozice byla od počátku koncipována jako průvodce běžným dnem každého z nás s cílem uvědomit si, jak hluboko a nezastupitelně tento obor ovlivnil naše životy, jejich podobu a kvalitu. Cílem je srozumitelně zpřístupnit informace z oblasti chemie, které se v expozici rozdělují do významových témat (sekcí), z nichž každé bude ilustrováno s maximálním důrazem na pochopení praktického významu chemie v životě každého z nás a na změny, které nám chemie přináší, ať už v negativním nebo v pozitivním smyslu.

Měření času, autor Radko Kynčl, pro veřejnost expozice otevřena 27. 6. 2013

Expozice zachycuje rozvoj domácího hodinářství, jehož počátky jsou doloženy již za vlády Lucemburků. V průběhu 19. století došlo činností takových osobností, jako byl Josef Božek či Josef Koska, k úspěšným snahám o vyrovnání se s nejnovějším pokrokem v daném oboru. V expozici jsou vystaveny vedle elementárních časoměrných přístrojů, jako jsou sluneční, vodní, ohňové a přesýpací hodiny, a mechanických kolečkových hodin, kterým je v expozici dán velký prostor, také přístroje sestavené za využití elektřiny, elektroniky a nakonec též aplikace kvantových fyzikálních jevů při konstrukci hodin. Nezanedbatelný prostor je věnován technologické stránce výroby hodin. Návštěvník si může prohlédnout ukázky z bohaté kolekce ručního hodinářského nářadí, přípravků a pomůcek.

Součástí expozice je prostorová audiovizuální projekce, která návštěvníkům emocionální formou přibližuje fenomén času v širokých souvislostech.

Interkamera – prostor, barva, pohyb ve fotografii, autoři Petr Kliment a Tomáš Štanzel, pro veřejnost expozice otevřena 8. 10. 2013

Expozice dějin vývoje techniky fotografického zachycování třírozměrné (3D) skutečnosti od počátků stereoskopické fotografie až po holografii.

Mapuje vývoj techniky barevného fotografického zobrazování od prvních kolorovaných fotografií až po dnešní digitální záznam, počátky fotografického a filmového zobrazování pohybu. V expozici jsou ukázky

fyzilogického principu vnímání jednotlivých fází pohybu v podobě spojitého děje, interaktivní exponáty ke všem tématům. Další doplňující texty jsou uvedeny v kioscích na dotykových monitorech.

Dějiny Hutnictví: Kovy – cesta civilizace, autorka Irena Laboutková, pro veřejnost expozice otevřena 8. 10. 2013

Expozice je věnována železu jako nejdůležitějšímu kovu lidských dějin. Hlavní část expozice se v pěti oddílech věnuje technickému a historickému vývoji hutnictví od nejstarších dob do současnosti. Součástí instalace je časová osa s nejdůležitějšími mezníky dějin hutnictví, která doprovází návštěvníka v celé délce expozice. Nechybí ani data obecných dějin a data významných technických a vědeckých objevů. V druhé části expozice s názvem Železo a společnost jsou veřejnosti představena čtyři témata: Železo a mytologie, Železo a válka, Železo a řemeslo a Železo a umění. Výběrová instalace představuje železo jako materiál, který procházel po staletí rukama řemeslníků i lidí v běžném životě.

Celá expozice je doprovázena audiovizuálními projekcemi na více jak 10 stanovištích, kde archivní i nové filmové dokumenty dokreslují atmosféru prezentovaných sbírek a podávají doplňující informace k činnosti prezentovaných technologických zařízení.

Závěr expozice patří interaktivní zábavě. Je to počítačová hra s cílem vytavit vlastní železo ve vysoké peci, kvíz s potězkáváním koulí z různých materiálů, fotografování v hutnickém oděvu a čtyři tabule kresleného leporela s odlehčeným pohledem na hutnickou historii.

Hornictví, autor Karol Šmehil, pro veřejnost expozice otevřena 8. 10. 2013

Expozice je věnována historickému i soudobému vývoji hornictví. Náplní je báňská technika a dobývací technologie prezentovaná v kontextu dějin. Nově je expozice zaměřena na důlní stroje a zařízení, značná část je věnována báňskému strojírenství a samotnému hornictví jakožto technickému oboru. Expozice je řešená formou posloupných vývojových bloků, které umožňují návštěvníkům pochopit a zároveň srovnat, jak se báňská technika v průběhu staletí měnila. Báňská technika, dobývací metody a další specifika hornictví jsou nově vysvětleny pomocí moderních multimediálních prostředků. Složitá schémata dobývacích metod jsou v expozici zobrazena prostřednictvím 3D animací. Historii báňské techniky návštěvníci pochopí z kopií archivních materiálů, důlních map a konstrukčních výkresů, doplněných o sbírkové předměty NTM a velkoformátové fotografie. Soudobou báňskou techniku prezentují sbírkové předměty darované od českých výrobců a fotografie z našich činných dolů.

Nejdůležitějším pilířem expozice je maketa rudného a uhelného dolu z 50. let 20. století, která již dnes sama o sobě tvoří unikátní soubor sbírkových předmětů a věrohodně ztvárněných dioramat. Maketa dolu je vybavena novými světelnými prvky se speciálně zelektrizovanými originálními důlními svítilny, karbidovými lampami a elektrickými kahany. Návštěvníci fírají v doprovodu odborného lektora. Rudný a uhelný důl NTM byl vybaven 30 novými figurínami, které představují horníky při práci s rozmanitou důlní technikou. Důl je speciálně ozvučen a doplněn video projekcemi pro umocnění dojmu z živého provozu.

Technika hrou, pro veřejnost expozice otevřena 8. 10. 2013

Expozice je prezentována výstavou „**Top secret**“ zapůjčenou Techmanii Science Center o.p.s. z Plzně. Tato interaktivní výstava o špionážních taktikách na desítkách exponátů ukazuje principy daktyloskopie, balistiky, kódování dokumentů apod. Atmosféra výstavy je plná záhad. Během výstavy se sami návštěvníci mohou vytrénovat v dobrého špiona, najít skryté kamery, odposlechnout tajné konverzace, odemknout zámek od bezpečnostního trezoru, pokusit se schovat kamery nebo přelstít senzory, vstoupit do vysoce zabezpečené oblasti, která je pod stálým dohledem, rozluštit šifru nebo zašifrovávat, hrát si na někoho jiného a vidět přetvářku ostatních. Zatímco si návštěvníci ve výstavě hrají a experimentují se špionáží a policejními technikami, dovídají se také o skutečném světě špionáží, učí se používat různé finty a mohou se dozvědět novou formou zajímavé informace o vědeckých objevech. Výstava Top secret je vytvořena jako napínavé médium, které spojuje exponáty zahrnující velké pole různých témat od jednoduchých kódovacích technik až po high tech zařízení.

11. 2. 2. Výstavy

5. 10. 2012 – 11. 8. 2013

Jak Fingerhut k Náprstkovi přišel

Výstava konaná při příležitosti 150. výročí založení sbírek technického charakteru na českém území prezentuje osobnost Vojty Náprstka (1826-1894) a jeho snahy o obeznámení české společnosti se zahraničním technickým pokrokem, které vyvrcholily založením Českého průmyslového muzea v roce 1862.

7. 11. 2012 – 24. 10. 2013

Drobné perly české architektury

Výběr drobných skvostů české architektury navazující na stejnojmennou publikaci představují barevné fotografie Pavla Friče, básně architekta Davida Vávry a doplňkové texty historika umění Jiřího T. Kotalíka.

28. 11. 2012 – 30. 3. 2013

Rezidence Otto Petschka

Výstavní prezentace residence bankéře Otto Petschka, která byla postavena architektem Maxem Spielmannem v letech 1924-1930. Pomocí vnitřního zařízení i inventáře je toto dílo představeno jako ukázkový případ zakomponování výtvarných dobové techniky ve velmi širokém rozsahu do reprezentativní vily v neoslohovém pojetí inspirovaném nejvíce francouzským klasicizujícím barokem. Výstavu ve spolupráci s NTM pořádalo Velvyslanectví Spojených států amerických v Praze.

20. 12. 2012 - 31. 3. 2013

Czech Grand Design 2012

Nominace byly vyhlášeny 20. 12. 2012 souběžně se zahájením výstavy. V prvním kole bylo Akademií designu České republiky nominováno 134 subjektů v osmi kategoriích s celkem 206 projekty. Ve výstavě bylo možné shlédnout práce nominovaných designérů v kategoriích Designér roku, Módní designér roku, Designér šperku roku, Grafický designér roku a Fotograf roku.

16. 1. 2013 – 17. 2. 2013

Tři staletí návrhů na přestavbu hradu Bečov aneb proměny pohledu na historickou architekturu

Společná výstava NPU a NTM prezentující projekt Bečov nad Teplou – příkladná obnova hradu a přílehlých objektů pro prezentaci památkové péče formou vzdělávacích programů.

29. 1. 2013 – 31. 5. 2013

90 let NT normalizace

NTM ve spolupráci s Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví připravilo výstavu věnovanou 90leté historii československé, resp. české technické normalizace. Výstava mapovala období od vzniku první národní formální instituce "České společnosti normalizační" po současnost. Představena byla evoluce tvorby technických norem v národním i mezinárodním kontextu se zdůrazněním podílu národní normalizace na tvorbě mezinárodních normativních dokumentů.

27. 3. 2013 – dosud (stálá výstava)

Lineární urychlovač Van de Graaffova typu

Přístroj byl získán do sbírek NTM na konci roku 2012 z Ústavu jaderné fyziky AV v Řeži u Prahy a jeho nejzajímavější část urychlovače, Van de Graffův generátor, je touto dlouhodobou výstavou prezentován v expozičních prostorách NTM.

1. 5. 2013 – 31. 12. 2013

60 let televizního vysílání

Výstava vytvořená ve spolupráci s Českou televizí speciálně k oslavě 60. výročí vysílání Československé, později České televize a televizního vysílání na našem území vůbec. Výstava mapovala vývoj vysílací i přijímací televizní techniky. Vystaveny byly předměty, související s fenoménem televize se zaměřením na technickou stránku televizního přenosu (televizní kamery, obrazové a zvukové režijní pracoviště a záznamové stroje z let 1953 až 2005, televizní přijímače posledních 60 let) Výstava studiové a domácí techniky byla doplněna nejen prezentací vývoje snímáček elektronek, obrazovek a mikrofonů, ale i základním přehledem obrazových záznamových zařízení.

15. 5. 2013 – 23. 5. 2013

Výstava vozů Ferrari

Ferrari Classiche a Scuderia Praha vystavili ve spolupráci s NTM tři historická vozidla Ferrari a model objektu závodního okruhu v Modeně od autora Jana Kaplického. Vystaveny byly vozy Ferrari 125S, který napsal vůbec první kapitulu v bohaté historii vozů se vzpínajícím se hřebcem ve znaku, šedý vůz Ferrari 250GT/E vyrobený v 60. letech 20. století, pocházející ze sbírky několikanásobného vítěze prestižních světových automobilových výstav Umberta Camelliniho, a vůz Monopost F2001, jenž byl součástí unikátní dominance Ferrari na přelomu tisíciletí, když do Maranella přinesl jak jezdecký, tak i konstruktérský titul ve formuli 1.

17. 9. 2013 – 31. 11. 2013

160 let pro Pražany

Výstava připomněla 160 let práce pražských hasičů. Podala přehled o historii pražského sboru v datech, obrazech a i formou skutečných exponátů a byla doplněna také o exponáty ze sbírek NTM. Zároveň seznámila návštěvníky i s činností méně známých oddělení respektive družstev HZS Praha jako jsou lezci, potápěči, chemici, vyšetřovatelé a dokumentaristé. Pravidelný program pro školy vysvětlil, jak se chovat při požáru a jiných mimořádných událostech.

4. 11. 2013 – 3. 3. 2014

Věda kontra viry

Výstava konaná u příležitosti 60-ti letého výročí založení Ústavu organické chemie a biochemie (ÚOCHB) AV ČR. Formou unikátních exponátů představuje jedinečné momenty z historie ústavu – od jeho založení v roce 1953 až po současnost. Jde o neopakovatelné, často velmi amatérské záběry, které návštěvníky provedou uplynulými šedesáti lety. Příběh, který fotografie vyprávějí, přibližuje osoby nejen významné pro vědecký směr ÚOCHB AV ČR, ale především život v ústavu, práci zaměstnanců i mimopracovního „ducha“, který podporoval tvůrčí prostředí.

13. 11. 2013 – 30. 3. 2014

Ogar

Výstava konající se ve spolupráci Motoveterán klubu OGAR a NTM u příležitosti 80. výročí zahájení výroby motocyklů značky Ogar.

20. 11. 2013 – 13. 4. 2014

Fontána znovuzrozená

Výstava připomíná vznik fontány z československého pavilonu na výstavě EXPO 58 v Bruselu od prvotních skic po realizaci, její pohnuté osudy i akvizici do sbírek NTM a její náročné restaurování z prostředků ISO MK ČR. Zároveň širší i odbornou veřejnost seznamuje se stále nepřiliš známou výtvarnou tvorbou autorky realizovaného návrhu fontány, akademické malířky Dany Hlobilové (1928). Výběr z této tvorby akcentuje návrhy a realizace se vztahem k designu a architektuře i ve volnou malířskou a grafickou tvorbu s náměty z techniky a architektury, včetně důležité položky tohoto rozmanitého díla – obrazy s architektonickými motivy z autorčiných cest po ČR i po jižní Evropě.

26. 11. 2013 – 1. 6. 2014

Nejkrásnější české knihy roku 2012

Výstava vítězných knih 48. ročníku soutěže za rok 2012 a výběr knih oceněných ve stejné soutěži v letech 2009–2011, konající se ve spolupráci NTM s Památníkem národního písemnictví. Hlavním kritériem soutěže byl soulad mezi všemi složkami výtvarné stránky knihy v návaznosti na uchopení tématu knihy. Soutěž proběhla v šesti kategoriích: Literatura pro děti a mládež, Učebnice, Knihy o výtvarném umění, Obrazové a fotografické publikace, Katalogy a učebnice, Odborné a vědecká literatura.

18. 12. 2013 – 27. 4. 2014

Osobní automobily Praga

NTM ve spolupráci s Automuseem Praga ve Zbuzanech a několika soukromými sběrateli připomíná výrobu osobních automobilů v pražské automobilce Praga, která zaujímá velmi významné místo v dějinách českého automobilového průmyslu. Ta vyráběla osobní automobily v letech 1908 až 1947, v druhé polovině 20. a na

přelomu let 30. 20. století byla nejprodávanější automobilovou značkou v ČSR. V NTM je vystaveno 15 historických automobilů z let 1910 – 1939, které doplňuje jedno současné závodní auto stejné značky.

11. 3. Spolupráce NTM na výstavách a expozicích jiných organizací

Archiv hlavního města Prahy a Národní galerie (Clam-Gallasův palác)

- výstava **Metamorfózy politiky. Pražské pomníky 19. století**, (25. 9. 2013 - 5. 1. 2014): výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea architektury a stavitelství

Cubisti, Compleso del Vittoriano, Itálie - Řím

- výstava **Cubismo**. (8. 3. 2013 – 23. 6. 2013): výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea architektury a stavitelství

Česká televize

- pro potřeby natáčení televizního dokumentu ČT o samizdatových časopisech byl půjčen sbírkový předmět z oddělení polygrafie - lihový rozmnožovací stroj Maxima A3.

- pro natáčení dokumentu ČT „Televize bude“ byly půjčeny sbírkové předměty z oddělení elektrotechniky, akustiky a informatiky.

- pro natáčení dokumentu ČT režiséra Karla Žaluda „Vidím Vás!“ byly půjčeny sbírkové předměty z oddělení elektrotechniky, akustiky a informatiky.

- pro natáčení pořadu s pracovním názvem Veliké bourání (natáčení scény příjezdu T. G. Masaryka) byl půjčen sbírkový předmět ze Železničního muzea

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta elektrotechnická

- výstava „Elektrina a její přístroje“ (1. 11. 2013 – 15. 6. 2015): výpůjčka sbírkových předmětů z oddělení elektrotechniky, akustiky a informatiky

Českomoravská elektrotechnická asociace

- Mezinárodní strojírenský veletrh MSV Brno 2013 (7. 11. 2013 – 11. 10. 2013): výpůjčka sbírkových předmětů z oddělení elektrotechniky, akustiky a informatiky

Český rozhlas

- Oslavy 90 let rozhlasového vysílání, "90 let s vámi" (17. 5. 2013 – 24. 5. 2013): výpůjčka sbírkových předmětů z oddělení elektrotechniky, akustiky a informatiky

Galerie hlavního města Prahy (Dům U kamenného zvonu)

- výstava Radek Kratina (1928-1999) (6. 3. 2013 – 19. 5. 2013): výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea architektury a stavitelství

- instalace stálé expozice v Rothmayerově vile (Praha 6): spolupráce Ing. Petra Krajčiho při rekonstrukci objektu, včetně umělecko-historického dozoru

Město Přeštice – Dům historie Přešticka

- výstava S trochou nostalgie aneb jak vařily naše babičky (2. 10. 2012 – 6. 1. 2013): výpůjčka sbírkových předmětů z oddělení techniky v domácnosti a textilního průmyslu

Město Tábor

- výstava 110 let provozu elektrické dráhy Tábor-Bechyně (11. 6. 2013 – 26. 7. 2013): výpůjčka sbírkových předmětů z Železničního muzea

Moravská galerie v Brně

- výstava Tiché revoluce uvnitř ornamentu (29. 11. 2012 – 24. 3. 2013): výpůjčka sbírkových předmětů z oddělení fotografické a filmové techniky

- výstava Rytmy+pohyb+světlo. Impulsy futurismu v českém umění (15. 2. 2013 - 19. 5. 2013): výpůjčka sbírkových předmětů a jejich replik z oddělení fotografické a filmové techniky

Muzeum hlavního města Prahy

- výstava Kámen svému městu – Hornictví a lámání kamene na území Prahy (23. 2. 2013 – 31. 8. 2013): výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea architektury a stavitelství

Muzeum jižního Plzeňska v Blovicích

- výstava Skleněná krása (8. 6. 2012 – 6. 1. 2013): výpůjčka sbírkových předmětů oddělení polygrafie

Muzeum Policie Praha

- výstava 160 let pro Pražany (23. 3. 2013 – 31. 8. 2013): výpůjčka předmětů z oddělení hornictví

Muzeum umění Olomouc - Galéria Spolku architektov Slovenska, Slovensko-Bratislava

- výstava SIAL (1. 10. 2013 - 18.10.2013): výpůjčka exponátů z Muzea architektury a stavitelství

Muzeum východních Čech, Hradec Králové

- výstava Kotěra. Po stopách moderny ... (6. 9. 2013 - 2. 2. 2014): výpůjčka exponátů z Muzea architektury a stavitelství

Národní muzeum

- výstava Lety do minulosti (14. 9. 2012 – 18. 1. 2013): výpůjčka sbírkového předmětu z oddělení fotografické a filmové techniky

- výstava O české gastronomii a stolování v letech 1848-1918 (4. 10. 2012 – 15. 5. 2013): výpůjčka předmětů z oddělení techniky v domácnosti a textilního průmyslu.

Národní muzeum – Nová budova

- výstava z cyklu Monarchie – Člověk ve fotografii (12. 12. 2012 – 30. 6. 2013): výpůjčka sbírkových předmětů z oddělení fotografické a filmové techniky

- výstava „Peníze“ (28. 11. 2013 – 7. 9. 2014): výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea architektury a stavitelství, dále oddělení hutnictví, oddělení elektrotechniky, informatiky a akustiky, Železničního muzea

Národní muzeum – Náprstkovo muzeum

- výstava z cyklu Monarchie - Po stopě Karla Maye (25. 10. 2012 – 13. 10. 2013): výpůjčka sbírkových předmětů z oddělení exaktních věd, Muzea dopravy

- výstava Čas zámořských objevů (15. 11. 2013 – 14. 9. 2014): výpůjčka sbírkových předmětů z oddělení exaktních věd

Národní muzeum – České muzeum hudby

- výstava z cyklu Monarchie - Kouzelné hrací strojky (29. 6. 2012 – 18. 3. 2013): výpůjčka sbírkových předmětů z oddělení exaktních věd

Národní technická knihovna

- výstava „(O)svícení“ (8. 2. 2013 – 4. 3. 2013): výpůjčka sbírkových předmětů z oddělení elektrotechniky, akustiky a informatiky

- výstava „Per video. Vidět, přehlížet, zrakem pronikat.“ (14. 9. 2013 – 19. 10. 2013): výpůjčka sbírkových předmětů z oddělení fotografické a filmové techniky

Občanské sdružení pro podporu animovaného filmu

- festival Anifilm 2013 v Třeboni (3. 5. 2013 – 8. 5. 2013): výpůjčka sbírkových předmětů z oddělení fotografické a filmové techniky

Obecní dům v Praze

- výstava 1912. Sto let od otevření Obecního domu v Praze, (24. 10. 2012 - 31. 1. 2013): výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea architektury a stavitelství

Plavba a vodní cesty o. p. s.

- výstava Křižovatka tří moří – Vodní koridor Dunaj-Odra-Labe (13. 5. 2013 – 31. 8. 2013): výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea dopravy

Regionální muzeum v Českém Krumlově

- výstava Co by, kdyby (1. 1. 2013 - 31. 12. 2013): výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea architektury a stavitelství

Regionální muzeu v Jílovém u Prahy

- výstava fotografií Skvosty podzemí (11. 5. 2013 - 30. 6. 2013): výpůjčka sbírkových předmětů z oddělení hornictví; fotografie Karola Šmehila a Martina Přibila

Senát Parlamentu ČR (Trčkovská galerie), Praha

- výstava Slavné vily Čech, Moravy a Slezska (10. 10. 2013 – 1. 12. 2013): výpůjčka sbírkových předmětů Muzea architektury a stavitelství

Správa Pražského hradu – Císařská konírna

- výstava „Vladimír Suchánek – Melancholická ulita“ (14. 2. 2013 – 12. 5. 2013): výpůjčka sbírkového předmětu z oddělení polygrafie

Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy

- výstava „Vzhůru k výšinám. Historie vzduchoplavby a balonového sportu.“ (14. 5. 2013 - 28. 10. 2013): výpůjčka sbírkových předmětů Muzea dopravy, konzultace Michal Plavec z oddělení letecké dopravy Muzea dopravy a Jan Hozák z Archivu NTM.

Technické muzeum Brno

- putovní výstava Vynálezci a vynálezy (18. 12. 2012 - - 31. 12. 2013): výpůjčka sbírkových předmětů z Muzea dopravy, Muzea elektrotechniky a médií, Průmyslového muzea, Muzea architektury a stavitelství, Železničního muzea, archiválií z Archivu NTM a knihovních jednotek z Knihovny NTM.

Vlastivědné muzeum v Šumperku – Hollarova galerie

- výstava Jak se v Pekařově narodila hudba aneb Hrátky s hracími stroji (10. 12. 2013 – 16. 2. 2014): výpůjčka sbírkových předmětů z oddělení exaktních věd

Východočeské muzeum v Pardubicích

- výstava Kavárny a cukrárny – fenomén společenského života (13. 12. 2012 – 31. 3. 2013): výpůjčka sbírkových předmětů z oddělení strojírenství a chemie

- výstava Království mašinek (7. 11. 2013 – 23. 2. 2014): výpůjčka sbírkových předmětů ze Železničního muzea

Západočeská galerie v Plzni

- výstava Rytmy+pohyb+světlo. Impulsy futurismu v českém umění (19. 10. 2012 – 31. 1. 2013): výpůjčka sbírkových předmětů z oddělení fotografické a filmové techniky

Železniční muzeum Moravskoslezské Moravská Ostrava

- výstava Historie železnice na Báňské dráze a Historie železničních vleček OKR (24. 10. 2013 – 26. 2. 2014): výpůjčka sbírkových předmětů z Železničního muzea

Židovské muzeum v Praze

- výstava Pravda a lež (29. 8. 2013 – 8. 4. 2014): výpůjčka sbírkového předmětu z oddělení fotografické a filmové techniky

Národní technické muzeum dále v roce 2013 poskytlo formou výpůjčních smluv dlouhodobé zápůjčky pro expozice či pro podobné akce dlouhodobého charakteru, resp. pracovníci NTM se podíleli na přípravě těchto akcí v následujících institucích: Aeroklub Raná; Česká pošta s. p. – Poštovní muzeum Praha; Česká televize Praha; České dráhy a. s. Praha; České vysoké učení technické Praha; Dobrovická muzea Dobruška; Elektrárna královského města Písku – Muzeum osvětlování města Písek; Federace židovských obcí v ČR Praha; Historické muzeum Ostrava – Landek Park Ostrava Petřkovice; Hornické muzeum Jiřetín pod Jedlovou; Hornické muzeum města Hrob; Hornické muzeum Příbram; Hornické muzeum Rudolfov;

Jandovo muzeum Budyň nad Ohří; Krajská galerie výtvarného umění Zlín; Krajské centrum osobní dopravy Praha; Kulturní centrum Letohrad; Letecké muzeum Kbely; Město Plasy; Město Šternberk; Město Žacléř; Městské muzeum Antonína Sovy Pacov; Městské muzeum Česká Třebová; Městys Komárov; Muzeum Blansko; Muzeum Českého ráje Turnov; Muzeum fotografie a moderních obrazových médií Jindřichův Hradec; Muzeum jihovýchodní Moravy Zlín; Muzeum Karlova mostu, Praha; Muzeum Karlovy Vary; Muzeum knihy Žďár nad Sázavou; Muzeum města Brna; Muzeum Podblanicka Vlašim; Muzeum Policie České republiky Praha; Muzeum Sokolov – pobočka Krásno; Muzeum Sokolov; Muzeum Středních Brd Strašice; Muzeum Šumavy Sušice; Muzeum T. G. M., Rakovník; Muzeum Vysočiny Jihlava; Muzeum Vysočiny Pelhřimov; Nadace „Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových“ Praha; Národní Divadlo Praha; Národní galerie Praha; Národní muzeum Praha; Národní památkový ústav – územní odborné pracoviště České Budějovice; Národní památkový ústav – územní odborné pracoviště Olomouc; Národní památkový ústav – územní památková správa Sychrov; Národní zemědělské muzeum Praha; Obec Vlastiboř – Kovárna v Záluží u Vlastiboře; Obecní dům a. s. Praha; Oblastní muzeum Most; Oblastní muzeum Děčín; Plynárenské muzeum Praha; Polabské muzeum Nymburk; Pražská paroplavební společnost a. s. Praha; Pražská plynárenská a. s. Praha; Pražské Benátky s. r. o. Praha; První všeobecná člunovací společnost s. r. o. Praha; Regionální muzeum Kopřivnice; Regionální muzeum Český Krumlov; Regionální muzeum Jílové u Prahy; Ruční papírna Velké Losiny a. s.; Sládečkovo vlastivědné muzeum Kladno – skanzen Mayrau; Slezské zemské muzeum Opava; Společnost železniční výtopna Jaroměř; Správa Pražského hradu Praha; Správa železniční dopravní cesty Praha; Státní hrad Litice; Státní hrad Točnick; Strojírny Poldi a. s. Kladno – Dubí; Technické muzeum Brno; Technické muzeum v Brně; Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze; Univerzita Karlova v Praze- Centrum pro teoretická studia; Valašské Muzeum v Přírodě Rožnov pod Radhoštěm; Vlastivědné muzeum Jesenicka Jeseník; Zámek Klášterec nad Ohří.

11. 4. Muzejní pedagogika

ENTER

V roce 2013 pokračovaly workshopy NTM s názvem ENTER, které vznikly na základě projektu NTM vycházejícího z grantu JPD3 z roku 2006. Workshopy jsou dále rozvíjeny a na základě zkušeností ze spolupráce se školami a jejich požadavky obohacovány.

Jedná se o nabídku 12 témat: Energie, Fotografie, Čas, Chemie pro osmáky, Chemie pro deváťáky, Gramofon, Tajemství knihy, Kolo, Hračka, Domácnost a Papír, které navazují na tematické okruhy sbírek NTM a současně zohledňují Rámcové vzdělávací programy základního vzdělání. Edukativní programy doplňují výuku na základních školách a interaktivní formou přibližují fyzikální či chemické principy a procesy.

Celková návštěvnost workshopů Enter za rok 2013 byla 2280 účastníků, měsíční průměr (bez července a srpna, kdy se školní skupiny neobjednávají) činil 228 účastníků.

KIDS' LAB ABRAKADABRA

Projekt Kids' lab Abrakadabra, vyvinutý v roce 1987 německou chemickou společností BASF, je zaměřen na podporu vzdělávání v oblasti přírodních věd a má za cíl umožnit dětem ve věku 6 až 12 let poznat chemii pomocí experimentů a hrou načerpat nové vědomosti. BASF Kids' Laby se v současnosti nacházejí již v 33 zemích světa a NTM se do projektu zapojilo 19. 10. 2012, kdy zde byla otevřena 1. dětská laboratoř v ČR, účastníkem projektu by mělo být do roku 2017. Tématem projektu Kids' Lab v NTM s názvem „Voda miluje chemii“ je voda jakožto velmi důležitý přírodní zdroj. Program rovněž učí děti, že chemie hraje důležitou úlohu v našem životě. Připraveny jsou pokusy zaměřené na zadržování a výzkum vody.

V roce 2013 se programu zúčastnilo 1655 dětí z pražských i mimopražských škol.

V TECHNICE JE BUDOUCNOST

Cílem projektu je motivovat žáky ke vzdělávání se v technických a řemeslných oborech. Projekt je zaměřen na žáky 8. a 9. tříd ZŠ Středočeského kraje a pedagogům nabízí nové možnosti, jak začlenit technická témata do výuky jednotlivých předmětů na školách. V roce 2013 proběhla podstatná část přípravy výstupů projektu, které nabídnou celou škálu vzájemně provázaných aktivit v rámci sedmi témat, vázaných na expozice v Národním technickém muzeu. V rámci projektu jsou připravovány programy v expozicích, které budou probíhat za pomoci pro dnešní generaci atraktivních tabletů, k dispozici budou také pracovní listy s úkoly. Pro výuku ve škole i práci doma jsou určeny e-learningové lekce a pohled do specifika odboru žákům přinesou exkurze přímo do technického provozu a setkání s pracovníky z praxe. Projekt je financován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky a realizován je v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

11. 5. Specializované workshopy

26. 1. 2013

Workshop historických fotografických technik – talbotypie

23. 2. 2013

Workshop historických fotografických technik – kyanotypie

16. - 17. 3. 2013

Architektem v NTM

Workshop pro děti a jejich rodiče. Návštěvníci měli možnost navrhnout a vytvořit trojrozměrný model budovy.

6. 4. 2013

Workshop historických fotografických technik – kyanotypie

18. 5. 2013

Workshop historických fotografických technik - Fotografování dírkovou komorou a kopírování na ručně zhotovený citlivý papír (sepiový tisk Van Dyke).

29. - 30. 10. 2013

Historické způsoby opracování kamene a metodika průzkumu a náhrad kamene kvádrového zdiva
Workshop pořádaný NTM s Univerzitou Pardubice a Střední průmyslovou školou kamenickou a sochařskou Hořice v Litomyšli v rámci projektu NAKI: „Komplexní metodika pro výběr a řemeslné opracování náhradního kamene pro opravy kvádrového zdiva historických objektů“ (NAKI – DF12P00VV020).

11. 6. Komentované prohlídky

17. 1. 2013

Komentovaná prohlídka výstavy Rezidence Otto Petschka

14. 2. 2013

Komentovaná prohlídka výstavy Rezidence Otto Petschka

7. 3. 2013

Komentovaná prohlídka výstavy „Drobné perly české architektury“ v expozici architektury, stavitelství a designu

7. 3. 2013

Komentovaná prohlídka výstavy Rezidence Otto Petschka

19. 3. 2013

Komentovaná prohlídka astronomické expozici v angličtině pro ředitele národních meteorologických služeb Evropských států

20. – 21. 7. 2013

Komentovaná prohlídka výstavy „60 let televizního vysílání na území České republiky“

19. 9. 2013

Prohlídka designové kuchyně pro vozíčkáře a prohlídka expozice Technika v domácnosti v rámci festivalu Týden přístupného designu

28. 9. 2013

Komentovaná prohlídka výstavy „60 let televizního vysílání na území České republiky“

3. 10. 2013

Komentovaná prohlídka expozice Architektury, stavitelství a designu

7. – 9. 10. 2013

Komentované prohlídky expozice Národního technického muzea v rámci konference Technická muzea v České republice

24. 10. 2013

Komentovaná prohlídka výstavy „Drobné perly české architektury“ v expozici Architektura, stavitelství a design

5. – 6. 11. 2013

Komentované prohlídky expozic a exkurze do restaurátorských dílen muzea v rámci Týdne vědy a techniky v Národním technickém muzeu

- 5. 11.: komentované prohlídky v expozicích: Architektura – zaměření na kubismus, Dopravní hala, Astronomie, Tiskařství, Fotoateliér, Technika v každodenním životě, Chemie kolem nás, Historie měření času, Dějiny hutnictví, Dějiny fotografické a techniky Prostor, barva, pohyb. – 6. 11.

6. 11.: Exkurze do restaurátorských dílen. Prohlídka restaurátorské dílny na papír (ateliéru), seznámení s vybavením (digestoř, velkoplošný lis, prosvětlovací stůl atd.), vysvětlení, co se v takovém ateliéru zpracovává a jakými technikami.

7. 11. 2013

Kliment Petr, komentovaná prohlídka nové expozice Interkamera, části Prostor a Pohyb

Štanzel Tomáš, komentovaná prohlídka nové expozice Interkamera, části Barva

Kliment Petr – Štanzel Tomáš, komentovaná prohlídka nové expozice Fotografický atelier

Komentované prohlídky se konaly souběžně s konferencí Prostor, barva, pohyb u příležitosti otevření nové části expozice NTM, věnující se dějinám fotografického zobrazení prostoru, barev a aspektu času a pohybu ve fotografii.

13. 11. 2013

Komentovaná prohlídka expozice Doprava a muzea jako celku pro hendikepované

20. 11. 2013

Komentovaná prohlídka a program pro žáky Klárova ústavu s vadami zraku v expozici Doprava a ve výstavě 160 let pro Pražany.

8. 12. 2013

Neděle s dalekohledem – komentovaná prohlídka expozice Astronomie

11. 7. Jiné akce

25. 1. 2013

Sběratelství 2012

V NTM bylo ve spolupráci Klubu sběratelů kuriozit vyhlášeno další kolo nejlepších sběratelů v ČR. V rámci akce jsou hodnoceny špičkové sbírky a těm nejlepším jsou udělovány diplomy. U sběratelských oborů, kterým se věnuje větší počet sběratelů, je udělován diplom za největší sbírku a sbírkám s originálním námětem a vysokou kvalitou je udělován diplom "pozoruhodná sbírka".

10. 1. 2013

500 000. návštěvník

NTM přivítalo 500 000. návštěvníka.

26. 3. 2013

Van de Graaffův generátor

Dokončení instalace nového exponátu NTM ve veřejnosti přístupných prostorách.

3. 3. 2013

Den s Pražskou pobočkou České astronomické společnosti

Výroční volební schůze pobočky ČAS. Během celého dne byly před budovou NTM připraveny dalekohledy pro pozorování Slunce (sluneční skvrny, protuberance) a pozemských objektů.

4. 4. 2013

Koncert z koncertního cyklu "Pocta české sakrální tvorbě", konaný v Dopravní hale NTM ve spolupráci s občanským sdružením Setkání s Hudbou, o. s.

7. 4. 2013

Dokončení stěhování důlního kombajnu v podzemí NTM.

10. 4. – 24. 5. 2013

Řetězová reakce

NTM spolu s Českou společností chemickou a Svazem chemického průmyslu zašitily projekt firmy BASF s názvem „Řetězová reakce“. Soutěž pro studenty středních škol, která byla vyhlášena 10. 4. 2013 a

probíhala do 24. 4. 2013, spočívala ve výrobě co nejpůsobivějšího stroje fungujícího na principu řetězové reakce, který měl být udržován v pohybu pouze s pomocí fyzikálních a chemických reakcí.²

13. 4. 2013

Den otevřených dveří v železničním depozitáři NTM v Chomutově

Akce se konala v rámci Mezinárodního dne památek a sídel.

7. 5. 2013

Vyrob si svůj Stirlingův motor

V NTM probíhala středoškolská celostátní soutěž „Vyrob si svůj Stirlingův motor“. Soutěž v dosažených otáčkách samostatně vyrobených motorů, soutěž v technické inovaci a designu.

15. 5. 2013

Noc literatury na Letné

V NTM posluchače v rámci 7. ročníku Noci s literaturou seznámil se soudobou švédskou literaturou herec Jaromír Meduna, který četl z knihy Jonase Jonassona Stoletý stařík, který vylezl oknem a zmizel.

18. 5. 2013

V rámci Mezinárodního dne muzeí a galerií bylo NTM přístupné za poloviční vstupné.

20. 5. 2013

Koncert Schola Gregoriana Pragensis, doplněný recitací Marka Ebena.

Akce se konala v rámci Pražského jara v Dopravní hale NTM.

25. - 26. 5. 2013

Soutěž elegance historických vozidel Concorso D'Eleganza Villa D'Este

V tomto roce byl do čtyřčlenné poroty předních světových odborníků na historické motocykly vybrán i zástupce NTM, ředitel Muzea dopravy Mgr. Arnošt Nezmeškal jako vůbec první osoba z bývalého východního bloku.

25. – 26. 5. 2013

Chateau Loučeň Concours d'Elegance 2013

2. ročník prestižní přehlídky historických automobilů na zámku Loučeň nedaleko Prahy. Spolupráce organizátorů s Muzeem Ferrari nabídlo k vidění skvosty této italské sportovní značky. Také díky NTM a Muzeu Tatra Kopřivnice byla zvláštní pozornost věnována vozům Tatra.

31. 5. 2013

Literární soutěž u příležitosti 100. výročí narození československého stíhače Bedřicha Krátkorukého

Soutěž vznikla ve spolupráci s Městským úřadem Nymburk, Obecním úřadem Hořátek a NTM. Cílem akce bylo připomenout v literární práci životní osudy Bedřicha Krátkorukého a jeho rodiny, zhodnotit jeho význam pro současnou a budoucí generaci a vzdát poctu všem československým letcům, kteří bojovali ve Velké Británii.

1. 6. 2013

Šikulové v NTM

V rámci Mezinárodního dne dětí byly připraveny pro prvních 50 dětí zdarma pracovní listy pro návštěvu expozic dopravy, fotografie, architektury a tiskařství.

1. -2. 6. 2013

23. Aviatická pouť Pardubice

Scénář akce byl připravován za aktivní účasti Michala Plavce Muzea dopravy.

3. 6. 2013

---

² <http://www.chemgeneration.com/cz/press-room.html>

Pomoc NTM při povodních

Během povodní vydalo NTM oficiální leták „Pravidla první pomoci při záchraně archiválií“

14. 6. 2013

Soutěž historických automobilů "1000 mil československých"

NTM se ve spolupráci s Veteran Car Clubem Praha podílelo na pořádání soutěže historických vozidel „1000 mil československých“. Soutěž připomněla start 1. ročníku tohoto závodu před 80 lety - jízdu na trati Praha – Brno – Bratislava a zpět.

15. 6. 2013

17. ročník veletrhu popularizace vědy „Picnic naukowy“

NTM se zúčastnilo se svou prezentací aktivit programu Enter s praktickými ukázkami.

18. 6. – 31. 8. 2013

S muzeem do televize

Soutěž v rámci výstavy 60 let televizního vysílání na území České republiky. Výherci soutěže se následně zúčastnili prohlídky vysílacího střediska České televize na Kavčích horách.

22. 6. 2013

Den Prahy 7

V rámci Dne Prahy 7 proběhla ukáзка edukačních aktivit NTM pro veřejnost doplněná hravými aktivitami pro děti.

22. - 23. 6. 2013

Zpřístupnění chomutovského železničního depozitáře NTM

Akce byla připravena společně s Českými drahami a.s. a městem Chomutov

26. 6. 2013

Vítání prázdnin v Nostickém paláci

Knihvazačský stánek NTM umožnil svým návštěvníkům vyrobit malou knížku či opravit hřbet učebnice. Zájemci si vyzkoušeli psaní starými psacími pomůckami.

28. 6. – 30. 6. 2013

Den otevřených dveří pro žáky ZŠ, kteří prospěli s vyznamenáním.

1. 7. – 25. 8. 2013

"Po stopách televizních hrdinů"

Soutěž v rámci výstavy 60 let televizního vysílání.

1. 7. 2013

Soutěž k výstavě Jak Fingerhut k Náprstkovi přišel aneb 150 let Českého průmyslového muzea

Výherci soutěžního testu ve výstavě byli pozváni na přednášku do Náprstkova muzea NM, kterou vedla odbornice na osobnost Vojtěcha Náprstka Dr. Milena Secká.

10. 7. 2013

Projekce pásma večerníčků při příležitosti výstavy 60 let televizního vysílání.

15. – 17. 8. 2013

IV. INT Veteran Rallye & Srpnové hodování Kutná Hora

NTM se podílelo na přípravě této akce.

17. 7. 2013

Projekce pásma večerníčků při příležitosti výstavy 60 let televizního vysílání.

20. – 21. 7. 2013

Víkendový program k výstavě 60 let televizního vysílání

Během programu byl návštěvníkům představen kamerový řetězec z 60. let, uskutečnily se 2 komentované prohlídky výstavy s jedním z jejích autorů René Melkusem, pro větší i menší návštěvníky byl k dispozici pracovní listy, v kinosále bylo promítáno pásmo večerníků.

24. 7. 2013

Projekce pásma večerníků při příležitosti výstavy 60 let televizního vysílání.

31. 7. 2013

Projekce pásma večerníků při příležitosti výstavy 60 let televizního vysílání.

7. 8. 2013

Projekce pásma večerníků při příležitosti výstavy 60 let televizního vysílání.

14. 8. 2013

Projekce pásma večerníků při příležitosti výstavy 60 let televizního vysílání.

17. - 18. 8. 2013

Prezentace projektu CSD v rámci tradiční „Plaské poutě“

Prezentace cílů projektu formou předvedení tradičního kovářského řemesla v rámci tzv. Staročeského jarmarku v areálu NKP Klášter Plasy. Instalace informačního panelu o projektu CSD, distribuce informačních materiálů

21. 8. 2013

Projekce pásma večerníků při příležitosti výstavy 60 let televizního vysílání.

28. 8. 2013

Projekce pásma večerníků při příležitosti výstavy 60 let televizního vysílání.

30. 8. - 1. 9. 2013

15. mezinárodní sraz motocyklů Čechie – Böhmerland v Krásné Lípě

NTM se akce zúčastnilo se svým motocyklem Čechie-Böhmerland 600/1930.

31. 8. - 1. 9. 2013

Den otevřených dveří v depozitáři NTM v Chomutově

Akce proběhla ve spolupráci s Muzeem ČD, které v rámci akce Z muzea do muzea vypravilo dne 31. 8. 2013 z Muzea ČD v Lužné do Chomutova zvláštní vlak s parní lokomotivou 477.043 „Papoušek“ ze svého muzea v Lužné u Rakovníka do Chomutova.

14. 9. 2013

Pražská muzejní noc

Během X. Pražské muzejní noci navštívilo Národní technické muzeum v Praze 10 893 návštěvníků.

17. 9. 2013

Týden kulturních fabrik – Plasy

Prezentace památkové obnovy pivovaru a cílů projektu CSD pro účastníky exkurse česko-švýcarského projektu realizovaného v rámci Plzeň EHMK 2015

18. 9. 2013

Vědecký jarmark – Věda nás baví

Stánek NTM na Vítězném náměstí v Praze 6 představil edukační aktivity muzea v oboru chemie z projektu Kids' Lab pro mladší děti a programu Chemie, který je určen pro osmáky a devátáky z 2. stupně ZŠ. Kromě informací o workshopech si zájemci vyzkoušeli některé aktivity z programů.

21. – 22. 9. 2013

Recyklační víkend v NTM

Akte se konala ve spolupráci s recyklační neziskovou společností Elektrowin a.s. Všichni návštěvníci, kteří přinesli starý elektrospotřebič a odevzdali ho na stánku u vstupu do budovy, byli odměněni věcným dárkem a mohli navštívit muzeum včetně expozice Technika v domácnosti za zvýhodněné vstupné. Donesené spotřebiče byly odborně protříděny kurátory a pro sbírky upotřebitelné kusy byly vybrány a zařazeny do sbírek.

22. 9. 2013

Jízda do vrchu a výstava historických vozidel Brno - Soběšice

NTM se akce zúčastnilo se svým motocyklem Čechie-Böhmerland 600/1930.

28. 9. 2013

Doprovodný program k výstavě 60 let televizního vysílání

V rámci spolupráce s Českou televizí představen přenosový televizní vůz s 5 kamerami a jeho technické vybavení. Uskutečnily se 2 komentované prohlídky výstavy, pro větší i menší návštěvníky byly k dispozici pracovní listy, v kinosále promítáno pásmo večerníků.

3. - 5. 10. 2013

Památky 2013

2. ročník odborného veletrhu, zaměřeného na regeneraci, financování a využití památek, který se konal na výstavišti v Praze Holešovicích. NTM v rámci svého stánku prezentovalo ukázkou výstupů z projektů NAKI a z přípravy Centra stavitelského dědictví.

5. 10. 2013

160 let pro Pražany

Doprovodný program, při kterém se návštěvníci mohli seznámit se specialisty hasičů: chemiky, potápěči, lezci a preventisty a jejich činností.

8. 10. 2013

Zahájena unikátní hra Kurátor na Facebookovém profilu NTM

9. - 10. 10. 2013

Týden chemie v NTM

NTM připravilo zvláštní nabídku pro žáky 8. a 9. ročníků ZŠ. Program workshopů z hlavní části zajistili studenti Masarykovy střední průmyslové školy chemické v Praze.

19. 10. 2013

160 let pro Pražany

Doprovodný program, při kterém se návštěvníci mohli seznámit se specialisty hasičů: chemiky, potápěči, lezci a preventisty a jejich činností.

19. 10. 2013

Představení pražské mobilní zvonohry zvonáře Manouška s ukázkami hudebního využití.

2. 11. 2013

160 let pro Pražany

Doprovodný program, při kterém se návštěvníci mohli seznámit se specialisty hasičů: chemiky, potápěči, lezci a preventisty a jejich činností. Svou činnost představili členové týmu USAR (Urban Search and Rescue Team) a specialisté-chemici.

5. - 6. 11. 2013

Týden vědy a techniky AV ČR v NTM

Přednášky, workshopy a komentované prohlídky v NTM.

16. 11. 2013

160 let pro Pražany

Doprovodný program, při kterém se návštěvníci mohli seznámit se specialisty hasičů: chemiky, potápěči, lezci a preventisty a jejich činností. Svou činnost představili specialisté-potápěči.

21. 11. 2013

Audiovizuální performance Vladimira 518 a Davida Vrbíka SPAM: KAREL GOTT PRAGER a kolaudace knižní monografie Radomíry Sedlákové: KAREL PRAGER

Akci uspořádalo NTM a nakladatelství Titanic při příležitosti nedožitých narozenin významného českého architekta Karla Pragera (1923–2001).

26. 11. 2013

Ukázka originální litografie v expozici Tiskařství NTM

Ukázka tisku originální litografie na stroji vystaveném v expozici Tiskařství.

30. 11. 2013

160 let pro Pražany - derniéra

Návštěvníci se mohli seznámit s prací se zvedacími vzduchovými vaky. Proběhla ukázka vystřihávání osob z havarovaných vozidel.

8. 12. 2013

Neděle s dalekohledem na střeše NTM

V rámci akce se konala přednáška, prohlídka expozice a pozorování dalekohledem ze střechy NTM.

19. 12. 2013

Slavnostní ukončení památkové obnovy areálu pivovaru

Prezentace obnoveného objektu zvaným hostům a novinářům, mj. za účasti zástupců MK ČR (PhDr. A. Matoušková, náměstkyně ministra), MMR ČR (Ing. L. Kafková, vrchní ředitelka), partnerů projektu, orgánů státní památkové péče a dalších.

21. 12. 2013

Den otevřených dveří pivovaru v Plasích

Akce se konala při příležitosti dokončení I. etapy památkové obnovy areálu objektů budovaného Centra stavitelského dědictví v Plasích. Pro návštěvníky byl mimo jiné připraven předvánoční koncert na nádvoří pivovaru. Zahrál zde carillonista Radek Rejšek na 57 zvonů pražské mobilní zvonohry zvonaře Manouška.

11. 8. Spolupráce s médii

Na propagaci technické historie spolupracovali pracovníci NTM v roce 2013 především s Českou televizí a Českým rozhlasem.

Antonín Švejda v České televizi hovořil na téma Astronomie a fyzik Isaac Newton ([ČT24, 4. 1. 2013](#)), na téma Jezuité a astronomie v pražském Klementinu pak v pořadu Planetárium, vysílaném Českým rozhlasem 23. 3. 2013 ([ČRO, Planetárium, 23. 3. 2013](#)). Pracovníci leteckého oddělení Muzea dopravy se podíleli na natáčení dokumentu Stanislava Motla „Zajatci bílé smrti“ pro cyklus České televize Stopy, fakta, tajemství ([ČT, Stopy, fakta, tajemství, Zajatci bílé smrti, 26.-27. a 29. 3. 2013](#)). Jaromír Bílek promluvil v Českém rozhlasu Junior o o telegrafech a telefonech (ČRO Junior, únor 2013) a historii světelných zdrojů ([ČRO Junior, Klub Rádia Junior, 27. 5. 2013](#)). Týž poskytl u příležitosti instalace Van de Graaffova generátoru v NTM rozhovor České televizi (ČT, březen 2013). René Melkus 18. 5. 2013 poskytl Českému rozhlasu Region v rámci pořadu Průvodce minulostí rozhovor o vysílací stanici Liblice ([ČRO Region, Průvodce minulostí, 18. 5. 2013](#)). Týž propagoval v pořadu Toulavá kamera výstavu „60 let televizního vysílání a českém území“ (ČT, Toulavá kamera, červen 2013). Natáčení pořadu věnovaného mobilním telefonům, se 11. 9. 2013 účastnil Jaromír Bílek (ČT Děčko, 11. 9. 2013). Jiří Hulák se podílel na natáčení pořadu „Znovuzrozená fontána Dany Hlobilové pro ČT“ ([ČT Art, 22. 11. 2013](#)).

Spolupráce ale probíhala i s jinými médii. Jiří Hulák dlouhodobě spolupracuje s redakcí časopisu Auto Design & Styling. Pro časopis Týdeník Televize poskytl rozhovor o měření času a nové expozici NTM

Radko Kynčl (Týdeník Televize, č. 45, 29. 10. 2013, s. 12-13). Pracovníci leteckého oddělení Muzea dopravy se podíleli také na tvorbě dokumentárního filmu korejské televize KBS o československých legiích (režisér Gyu-Ha Lee a producent Ryu Ji Yeol) 27. listopadu 2013.

Za samostatnou zmínku stojí mediální propagace projektu Centra stavitelského dědictví v Plasích. Ve spolupráci s Českým rozhlasem Plzeň byl připraven spot o CSD (ČRo Plzeň, red. Jiří Blažek, od 5. 11. 2013) a několik reportážních zpráv o ukončení památkové obnovy plaského pivovaru (ČRo Plzeň, red. Martina Klímová, od 20. 12. 2013).

Vlastní tisková zpráva NTM ke slavnostnímu ukončení památkové obnovy pivovaru byla vydána 13. 12. 2013 ([NTM](#)). Tisková zpráva ČTK z 19. 12. 2013 pak byla převzata řadou dalších médií (Právo, 19. 12. 2013, MF Dnes 20. 12. 2013, [archiweb, 19. 12. 2013](#), apod.). Plzeňský deník přinesl zprávy o rekonstrukci pivovaru a prosincovém dni otevřených dveří (Plzeňský deník, 20. 12. 2013, P. Korelus, Plaský pivovar je jako nový, teď čeká rekonstrukce dvůr, 23. 12. 2013, týž, Zrekonstruovaný plaský pivovar si prohlédly stovky lidí). Server Aktualne.cz zveřejnil zprávu R. Pecáka ([Aktualne.cz, Pecák Radek, Muzeum naučí řemeslníky, jak to dělali pradědečkové](#)).

11. 9. Významné návštěvy

Dne 20. února zajišťovali pracovníci muzea dopravy návštěvu bahrajnského prince Khalid Bin Abdulla Al-Khalifa. Pracovníci leteckého oddělení muzea dopravy se také podíleli na zajištění návštěvy majitele Korean Airlines pana Waltera Cho a ředitele Českého aeroholdingu Miroslava Dvořáka 25. července 2013.

12. Poradní orgány NTM

Rady spolu s Grémiem generálního ředitele tvoří jeho poradní orgány. Členy rad jmenuje generální ředitel z řad významných představitelů kultury, vědy a techniky, reprezentantů průmyslu a společenského života (vědecká rada, výstavní a programová rada), z okruhu významných osobností české muzeologie, znalců historické i současné techniky a odborných pracovníků muzea (rada pro sbírkotvornou činnost), i z řad zaměstnanců muzea a osobností vně muzea z oblasti historie a muzeologie (redakční rada).

12. 1. Vědecká rada

Vědecká rada, jejímž úkolem je hodnotit koncepční otázky týkající se základních činností NTM a jeho rozvoje, se pro rok 2013 skládala z těchto členů: Dr. Ing. Ján Fabián, PhDr. Benjamin Fragner, prof. Ing. Václav Havlíček, CSc., Dr. Michael Heyrovský, prof. RNDr. Helena Illnerová, DrSc., Ing. Václav Jandáček, prof. JUDr. Marie Karfíková, CSc., Plk. Mgr. Aleš Knížek, Doc. PhDr. Jiří Kotalík, Csc., doc. Ing. Petr Kotlík, CSc., doc. Ing. Josef Koubek, CSc., PhDr. Jan Králík, prof. RNDr. Ivo Kraus, DrSc., Ing. Pavel Křeček, prof. RNDr. Václav Pačes, DrSc., prof. JUDr. Václav Pavlíček, Csc., prof. Ing. Pavel Ripka, CSc., PhDr. Jana Součková, DrSc., PhDr. Zuzana Strnadová, PhDr. Filip Suchomel, Ph.D., Ing. Vlastimil Vykydal, prof. Ing. Ivan Wilhelm, CSc., Ing. Karel Zeithammer, Ing. Svatopluk Zídek, PhDr. Martin Ebel, Ph.D., PhDr. Miloš Hořejš, PhDr. Jan Hozák, Mgr. Arnošt Nezmeškal, Mgr. Michal Novotný.

V roce 2013 se konala dvě zasedání Vědecké rady NTM a to v úterý 25. června 2013 v NTM, a druhé (výjezdní) 10. 9. 2013 v depozitárním areálu NTM v Čelákovcích. Předmětem první schůzky byla mimo jiné informace o nové zřizovací listině NTM, komentář k budování nových stálých expozic, celková informace o nemovitostech NTM, informace o rozpočtu NTM, seznámení se současnou situací vědy a výzkumu v NTM a v neposlední řadě seznámení s odbornou publikační činností NTM za rok 2012 a pro rok 2013. Tématem schůzky v Čelákovcích byla především problematika uložení sbírkových předmětů NTM, průběžná informace o aktivitách NTM a vývoji příprav nových expozic NTM. Na závěr bylo účastníkům sděleno stanovisko NTM ve věci nové metodiky RVVI pro rok 2013.

12. 2. Redakční rada

Redakční rada, jejímž úkolem je doporučovat generálnímu řediteli k vydání publikace vzešlé z odborné činnosti NTM, se pro rok 2013 skládala z těchto členů: PhDr. Jan Králík, předseda; RNDr. Ivana Lorencová, tajemnice, Národní technické muzeum, PhDr. Milena Secká, CSc., Národní muzeum; PhDr. Marek Ďurčanský, Ph.D., Archiv UK; Mgr. Michal Šimůnek, Ph.D., Ústav pro soudobé dějiny AV; Ing. arch. Zdeněk Lukeš, Správa Pražského hradu; Jaroslav Beránek, Vojenský historický ústav; Mgr. Martin Sekera, Ph.D., Národní muzeum; PhDr. Mgr. Martin Reissner, Ph.D., Moravské zemské muzeum; PhDr. Kateřina Bečková, Muzeum hl. města Prahy; Bc. Tomáš Kučera, NTM; Mgr. Jana Čerešňová, NTM; Michal Plavec, NTM; PhDr. Zdeněk Vácha, NTM; Magdalena Buriánková, NTM; PhDr. Tomáš W. Pavlíček, NTM; MgA. Petr Kliment, NTM; Ing. Jan Palas, NTM; PhDr. Dagmar Rýdlová, Nadání Josefa, Marie a Zdenky Hlávkových.

Jednání redakční rady se za rok 2013 uskutečnilo jedno, a to 12. 2. 2013. Redakční rada byla seznámena s publikacemi vydanými v roce 2012. Dále byla seznámena s plánem publikací pro rok 2013, s finanční situací instituce a s možnostmi financování plánovaných publikací.

Dále se jednalo o tzv. jubilejním katalogu sbírek, na kterém probíhají redakční práce již od roku 2007, a to především o jeho grafickém pojetí, finanční nákladnosti a doplnění o popis dalších exponátů.

Radě byly předloženy muzejní neperiodické publikace Reburber 7 a 8, rada byla rovněž informována o obsahu plánovaných čísel 9 a 10.

Rada rovněž projednávala vývoj kolem Katalogu automobilů ze sbírek NTM, jehož autorem je dlouholetý pracovník Muzea dopravy Petr Kožíšek.

12. 3. Výstavní a programová rada

Výstavní a programová rada, jejímž úkolem je hodnotit koncepční otázky týkající se realizace výstavní a programové činnosti NTM, se pro rok 2013 skládala z těchto členů: Plk. Mgr. Michal Burian, VHÚ; Ing. arch. Iveta Černá, vila Tugendhat; Mgr. Ondřej Dostál, Ph.D., MU MM; Mgr. Adam Dušek, prezentační odd. NTM, Dott. Emanuele Gadaleta, NM ČMH; Ing. Lenka Jesenská, odbor náměstka pro ekonomiku NTM; Mgr. Pavel Koderka, Ph.D., odbor ředitele MAS NTM; Petr Kožíšek, odbor ředitele dopravy NTM; Ing. Blanka Kreibichová, vedoucí výstavního oddělení NTM; Mgr. Irena Laboutková, odbor ředitele PM

NTM; PhDr. Petra Matějovičová, UPM; Ing. Martin Mrázek, TMB; PhDr. Jan Novotný, odbor ředitele MEM NTM; Johanna Pauly, odbor ředitele MAS NTM (externí); Mgr. Jan Randáček, NGL; Mgr. Michal Novotný, odbor ředitele ŽM NTM; Mgr. Marie Szadkowská, Muzeum hl. m. Prahy; Mgr. Olga Šámalová, vedoucí odboru vnějších vztahů a prezentace referátu PR NTM.

Výstavní a programová rada se v roce 2013 sešla dvakrát – 14. 5. a 26. 6. Kromě administrativních záležitostí (schválení strukturálních a organizačních změn) se jednalo hlavně o výstavním plánu na rok 2013 (rozbor realizace jednotlivých výstav) a o návrzích výstav pro rok 2014 a 2015, ke kterým se vedla diskuze.

12. 4. Rada pro sbírkotvornou činnost

Rada pro sbírkotvornou činnost, jejímž úkolem je hodnotit koncepční otázky týkající se sbírkové činnosti NTM, se pro rok 2013 skládala z těchto členů:

Ing. Jiří Číp; Ing. Karel Jičínský, CSc.; PhDr. Daniela Karasová, CSc., Uměleckoprůmyslové museum v Praze; Mgr. René Klimeš, ředitel Regionální muzeum v Litomyšli; Mgr. Jiří Křížek, ředitel Severočeského muzea v Liberci, p. o.; PhDr. Květa Křížová, Ing. Ladislav Mergl; Ing. Stanislav Michal; Pavel Muchka, vedoucí oddělení knižní kultury, Knihovna Národního muzea; PhDr. Věra Přenosilová, Výzkumný ústav rostlinné výroby, v. v. i. Praha Ruzyně; Ing. Jan Šatava, ředitel Rail Systém s.r.o.; Ing. Zdeněk Rasl, PhDr. Jitka Zamrzlová; Ing. Lukáš Hejný, Národní technické muzeum, kurátor sbírky stavitelství; PhDr. Jan Novotný; ředitel Muzea elektrotechniky a médií NTM Mgr. Václav Rutar, vedoucí CEAS NTM; Eva Remišerová, tajemnice Rady pro sbírkotvornou činnost (bez hlasovacího práva).

Rada pro sbírkotvornou činnost zasedla v roce 2013 jednou, dne 26. 6. 2013. Jednání bylo věnováno plně posuzování návrhů na úplatné nabytí předmětů do sbírek.

13. Organizační, finanční, personální správní a kontrolní informace

13. 1. Organizační informace

V roce 2013 nedošlo k žádné organizační změně, která by znamenala úpravu organizačního řádu, platného od 1. 2. 2012.

ORGANIZAČNÍ SCHEMA NÁRODNÍHO TECHNICKÉHO MUZEA PLATNÉ OD 1. 2. 2012

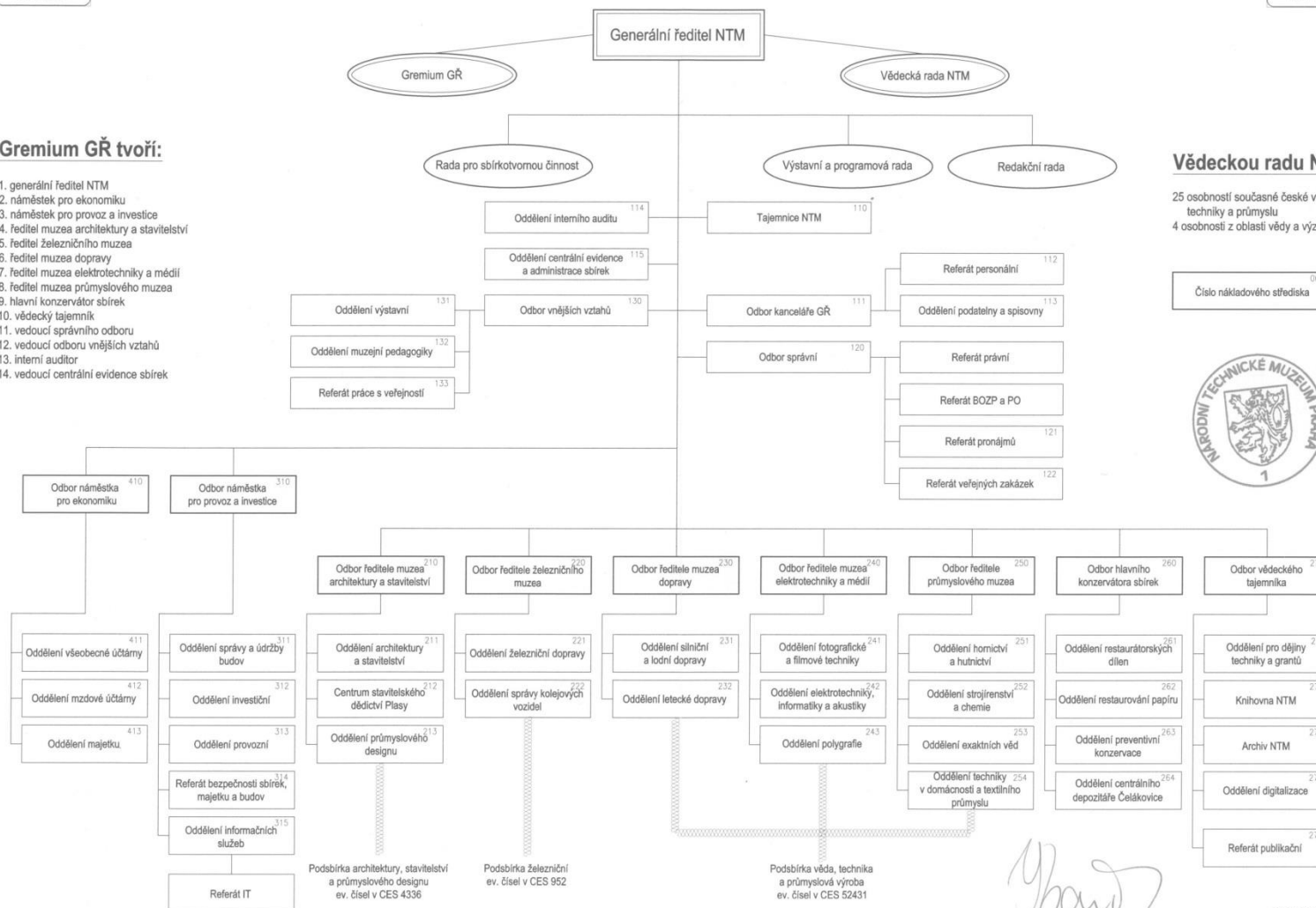
Gremium GR tvoří:

1. generální ředitel NTM
2. náměstek pro ekonomiku
3. náměstek pro provoz a investice
4. ředitel muzea architektury a stavitelství
5. ředitel železničního muzea
6. ředitel muzea dopravy
7. ředitel muzea elektrotechniky a médií
8. ředitel muzea průmyslového muzea
9. hlavní konzervátor sbírek
10. vědecký tajemník
11. vedoucí správního odboru
12. vedoucí odboru vnějších vztahů
13. interní auditor
14. vedoucí centrální evidence sbírek

Vědeckou radu NTM tvoří:

25 osobností současné české vědy,
techniky a průmyslu
4 osobností z oblasti vědy a výzkumu NTM

Číslo nákladového střediska 000

23.-01-2012

Zpracoval: Karel Ksandr
GR NTM

13. 2. Ekonomické informace

NTM provádí pouze hlavní činnost uvedenou ve zřizovací listině. Za rok 2013 byl dosažen kladný hospodářský výsledek ve výši 1 753 375,41 Kč.

Finanční situaci NTM za rok 2013 nejvýznamněji ovlivnily tyto skutečnosti:

- dokončení vybudování nových stálých expozic v rámci programu Národního kulturního pokladu (Hornictví vč. rudného a uhelného dolu, Dějiny železa, Analytická chemie, Časoměrná technika a Foto-kino II)
- konečné vypořádání pokut a penále za porušení rozpočtové kázně zaviněné minulým vedením NTM,
- dokončení I. etapy stavby v rámci projektu IOP Centrum stavitelského dědictví v Plasích a
- pokrytí nákladů na nové kapacity nových stálých expozic a depozitáře Železničního muzea příspěvkem zřizovatele.

Nejvýznamnější podíl na kladném hospodářském výsledku za rok 2013 má konečné vypořádání pokut a penále za porušení rozpočtové kázně způsobených minulým vedením NTM. Celkové sankce činily od srpna 2011 do 31.12.2013 29 893 014 Kč. Z toho bylo prominuto 26 718 702 Kč a uhrazeno 3 174 312 Kč. Celkové saldo pokut, penále a úroků z posečkáni vlivem prominutí jejich podstatné výše činí v roce 2013 – 9 464 851 Kč.

Hospodářský výsledek dále kladně ovlivnilo vybrané vstupné, které bylo rozpočtováno v předpokládané výši 19 400 000 Kč a překročeno o 1 249 572 Kč. Nerozpočtované uplatněné smluvní pokuty a úroky z prodlení dodavatelům v celkové výši činily 751 050 Kč. Celkové výnosy z pronájmů nebytových prostor a sbírkových předmětů byly překročeny o 10,76 %, což představuje částku 570 410 Kč. Ke zvýšení výnosů došlo i z důvodu uplatnění náhrad škod ve výši 700 000 Kč z uzavřené dohody o narovnání se společností Atelier 4, s.r.o., v roce 2013, kdy došlo ke konečnému dořešení vzájemných vztahů z roku 2011, kdy byla reklamována projektová dokumentace pro výstavbu depozitární haly 3 v Čelákoviciích z důvodu poddimenzování rozvodů a přetlakových klapek SHZ v plášti budovy. Ke zvýšení výnosů o 378 090 Kč došlo nepředpokládaným vyúčtováním dohadných položek v roce 2013 u nalezeného nehmotného majetku ze zrušených expozic 100 let NTM a Hnací stroje, které byly v účetním období 2011 považovány za zmařené investice. Předpokládá se, že uvedený nehmotný majetek (projekty) bude využit v následujících letech při realizaci výstav v NTM.

K úspoře nákladů došlo v položce opravy a udržování. Jednalo se zejména o plánované opravy budov NTM. V souvislosti s realizací nových expozic však došlo v hlavní budově k takovým zásahům, že se jednalo o technická zhodnocení budovy vlivem rekonstrukce nebo modernizace a tyto investiční výdaje byly hrazeny z účelových prostředků od zřizovatele nebo byly čerpány z fondu reprodukce majetku NTM. Náklady byly uspořeny i u drobného hmotného majetku na nákup počítačové techniky z důvodu zrušení výběrového řízení na rezortním elektronickém tržišti Tendermarket.

Z výše uvedených vlivů na kladný hospodářský výsledek (saldo pokut a penále, zvýšení výnosů a úspora nákladů) byly prostředky použity zejména na pokrytí dalších provozních nákladů navýšených kapacit, na úhradu nákladů na budování nových stálých expozic nad rámec poskytnutých účelových prostředků a na přecenění skladů, dále na snížení výnosů u nižšího čerpání fondu reprodukce majetku jako doplňkového zdroje financování provozních výdajů a nepoužité zdroje tvoří skutečný výsledek hospodaření ve výši 1 753 375,41 Kč.

Provozní výdaje byly vynaloženy hospodárně, efektivně a účelně.

V roce 2013 byla dále posílena odpovědnost jednotlivých odborných útvarů za optimalizaci nákladů na provoz a za dosahování výnosů prostřednictvím vnitřních rozpočtů, obdobně jako je tomu u účelových projektů.

Rozvaha

ORGANIZAČNÍ SLOŽKY STÁTU
 ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVNÉ CELKY, SVAZKY OBCÍ, REGIONÁLNÍ RADY REGIONŮ SOUDRŽNOSTI
 PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE
 STÁTNÍ FONDY, POZEMKOVÝ FOND ČESKÉ REPUBLIKY

IČO : 00023299	Název organizace : Národní technické muzeum
Právní forma : příspěvková organizace	Sídlo : Kostelní 42, 170 78 Ptaha 7

sestavená k 31.12.2013

v Kč, s přesností na dvě desetinná místa

okamžik sestavení: 31.01.2014 19:12

pol.č.	Název položky	účet	1	2	3	4
			OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ			MINULÉ
BRUTTO	KOREKCE	NETTO				
	AKTIVA CELKEM		1 575 321 572.97	156 876 227.52	1 418 445 345.45	1 294 035 003.30
A.	Stálá aktiva		1 524 423 324.69	156 838 007.12	1 367 585 317.57	1 235 643 926.65
I.	Dlouhodobý nehmotný majetek		6 698 426.29	4 078 136.91	2 620 289.38	1 345 865.26
1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012				
2.	Software	013	3 612 586.80	1 773 141.54	1 839 445.26	1 240 705.26
3.	Ocenitelná práva	014				
4.	Povolenky na emise a preferenční limity	015				
5.	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	2 294 075.37	2 294 075.37		
6.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019	699 399.50	10 920.00	688 479.50	105 160.00
7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný	041	92 364.62		92 364.62	
8.	Uspořádací účet tech. zhodnocení	044				
9.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý	051				
II.	Dlouhodobý hmotný majetek		1 517 704 898.40	152 759 870.21	1 364 945 028.19	1 234 278 061.39
1.	Pozemky	031	367 965 983.36		367 965 983.36	369 318 637.66
2.	Kulturní předměty	032	144 289.00		144 289.00	40 627.00
3.	Stavby	021	935 974 795.55	61 607 911.05	874 366 884.50	742 549 638.05
4.	Samostatné movité věci a soubory	022	159 919 440.95	48 131 928.36	111 787 512.59	102 783 051.07
5.	Pěstitelské celky trvalých porostů	025				
6.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028	43 020 030.80	43 020 030.80		
7.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029				
8.	Nedokončený dlouhodobý hmotný	042	10 680 358.74		10 680 358.74	19 586 107.61
9.	Uspořádací účet tech. zhodnocení	045				
10.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý	052				
III.	Dlouhodobý finanční majetek		0.00	0.00	0.00	0.00
1.	Majetkové účasti v osobách s	061				
2.	Majetkové účasti v osobách s	062				
3.	Dluhové cenné papíry držené do	063				
4.	Dlouhodobé půjčky	067				
5.	Termínované vklady dlouhodobé	068				
6.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069				
7.	Požizovaný dlouhodobý finanční majetek	043				
8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý	053				

pol.č.	Název položky	účet	1	2	3	4	
			OBDOBÍ				MINULÉ
			BĚŽNÉ				
			BRUTTO	KOREKCE	NETTO		
IV.	Dlouhodobé pohledávky		20 000.00	0.00	20 000.00	20 000.00	
1.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci	462					
2.	Dlouhodobé pohledávky z postoupených	464					
3.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	465					
4.	Dlouhodobé pohledávky z ručení	466					
5.	Dlouhodobé pohledávky z nástrojů	468					
6.	Ostatní dlouhodobé pohledávky	469	20 000.00		20 000.00	20 000.00	
7.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy na	471					
B.	Oběžná aktiva		50 898 248.28	38 220.40	50 860 027.88	58 391 076.65	
I.	Zásoby		1 390 218.15	0.00	1 390 218.15	2 601 850.11	
1.	Pořízení materiálu	111					
2.	Materiál na skladě	112	261 059.83		261 059.83	320 575.08	
3.	Materiál na cestě	119					
4.	Nedokončená výroba	121					
5.	Polotovary vlastní výroby	122					
6.	Výrobky	123					
7.	Pořízení zboží	131				1 763 431.83	
8.	Zboží na skladě	132	1 129 158.32		1 129 158.32	517 843.20	
9.	Zboží na cestě	138					
10.	Ostatní zásoby	139					
II.	Krátkodobé pohledávky		3 342 096.63	38 220.40	3 303 876.23	3 505 806.47	
1.	Odběratelé	311	1 736 163.30	38 220.40	1 697 942.90	1 851 338.85	
2.	Směnky k inkasu	312					
3.	Pohledávky za eskontované cenné	313					
4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	314	181 989.54		181 989.54	167 632.89	
5.	Jiné pohledávky z hlavní činnosti	315	171 157.49		171 157.49	541 242.80	
6.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci	316					
7.	Krátkodobé pohledávky z postoupených	317					
8.	Pohledávky z titulu daní a obdobných	318					
9.	Pohledávky ze sdílených daní	319					
10.	Pohledávky za zaměstnanci	335	120 121.60		120 121.60	98 859.60	
11.	Zúčtování s institucemi sociálního	336					
12.	Daň z příjmů	341	177 641.00		177 641.00	195 900.00	
13.	Jiné přímé daně	342					
14.	Daň z přidané hodnoty	343					
15.	Jiné daně a poplatky	344					
16.	Pohledávky za vybranými ústředními	346					
17.	Pohledávky za vybranými místními	348					
18.	Pohledávky za účastníky sdružení	351					
19.	Krátkodobé pohledávky z ručení	361					
20.	Pevné termínové operace a opce	363					
21.	Pohledávky z finančního zajištění	365					
22.	Pohledávky z vydaných dluhopisů	367					
23.	Krátkodobé pohledávky z nástrojů	371					
24.	Krátkodobé poskytnuté zálohy na	373					
25.	Nálady příštích období	381	547 469.91		547 469.91	581 192.33	
26.	Příjmy příštích období	385					
27.	Dohadné účty aktivní	388	407 553.79		407 553.79	69 640.00	
28.	Ostatní krátkodobé pohledávky	377					

pol.č.	Název položky	účet	1	2	3	4
			OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ			MINULÉ
BRUTTO	KOREKCE	NETTO				
III.	Krátkodobý finanční majetek		46 165 933.50	0.00	46 165 933.50	52 283 420.07
1.	Majetkové cenné papíry k obchodování	251				
2.	Dluhové cenné papíry k obchodování	253				
3.	Jiné cenné papíry	256				
4.	Termínované vklady krátkodobé	244				
5.	Jiné běžné účty	245				
6.	Účty spravovaných prostředků	247				
7.	Souhrnné účty	248				
8.	Účty pro sdílení daní a pro dělenou	249				
9.	Běžný účet	241	45 665 571.47		45 665 571.47	51 582 552.30
10.	Běžný účet FKSP	243	252 469.55		252 469.55	472 623.60
11.	Základní běžný účet územních	231				
12.	Běžné účty fondů územních	236				
13.	Běžné účty státních fondů	224				
14.	Běžné účty fondů organizačních složek	225				
15.	Ceniny	263	161 169.00		161 169.00	167 919.00
16.	Peníze na cestě	262				
17.	Pokladna	261	86 723.48		86 723.48	60 325.17

pol.č.	Název položky	účet	1	2
			OBDOBÍ	
			BĚŽNÉ	MINULÉ
	PASIVA CELKEM		1 418 445 345.45	1 294 035 003.30
C.	Vlastní kapitál		1 382 045 805.67	1 265 666 576.10
I.	Jmění účetní jednotky a upravující položky		1 344 154 164.38	1 229 843 046.23
1.	Jmění účetní jednotky	401	1 343 811 926.38	1 229 500 713.23
2.	Fond privatizace	402		
3.	Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	403		
4.	Kurzové rozdíly	405		
5.	Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	406	1 438.00	1 533.00
6.	Jiné oceňovací rozdíly	407		
7.	Opravy minulých období	408	340 800.00	340 800.00
II.	Fondy účetní jednotky		36 138 265.88	32 130 666.39
1.	Fond odměn	411	5 020 545.00	5 332 484.16
2.	Fond kulturních a sociálních potřeb	412	172 072.47	496 927.03
3.	Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření	413	4 515 658.78	3 722 796.14
4.	Rezervní fond z ostatních titulů	414	2 977 696.57	2 584 285.66
5.	Fond reprodukce majetku, investiční fond	416	23 452 293.06	19 994 173.40
6.	Ostatní fondy	419		
III.	Výsledek hospodaření		1 753 375.41	3 692 863.48
1.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	493	1 753 375.41	3 692 863.48
2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	431		
3.	Výsledek hospodaření minulých účetních období	432		
IV.	Příjmový a výdajový účet rozpočt. hospodaření		0.00	0.00
1.	Příjmový účet organizačních složek státu	222		
2.	Zvláštní výdajový účet	223		
3.	Účet hospodaření státního rozpočtu	227		
4.	Agregované příjmy a výdaje minulých období	404		

pol.č.	Název položky	účet	1	2
			OBDOBÍ	
			BĚŽNÉ	MINULÉ
D.	Cizí zdroje		36 399 539.78	28 368 427.20
I.	Rezervy		0.00	73 800.00
1.	Rezervy	441		73 800.00
II.	Dlouhodobé závazky		281 445.00	171 000.00
1.	Dlouhodobé úvěry	451		
2.	Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	452		
3.	Dlouhodobé závazky z vydaných dluhopisů	453		
4.	Dlouhodobé přijaté zálohy	455		
5.	Dlouhodobé závazky z ručení	456		
6.	Dlouhodobé směnky k úhradě	457		
7.	Dlouhodobé závazky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí	458		
8.	Ostatní dlouhodobé závazky	459	281 445.00	171 000.00
9.	Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	472		
III.	Krátkodobé závazky		36 118 094.78	28 123 627.20
1.	Krátkodobé úvěry	281		
2.	Eskontované krátkodobé dluhopisy (směnky)	282		
3.	Krátkodobé závazky z vydaných dluhopisů	283		
4.	Jiné krátkodobé půjčky	289		
5.	Dodavatelé	321	25 138 258.43	8 065 790.10
6.	Směnky k úhradě	322		
7.	Krátkodobé přijaté zálohy	324	14 004.00	38 692.00
8.	Závazky z dělené správy a kaucí	325		
9.	Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé	326		
10.	Přijaté zálohy daní	327		
11.	Závazky z výběru daní	328		
12.	Závazky ze sdílených daní	329		
13.	Zaměstnanci	331	3 036 012.00	2 605 200.00
14.	Jiné závazky vůči zaměstnancům	333		
15.	Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	336	1 703 670.00	1 358 938.00
16.	Daň z příjmů	341		
17.	Jiné přímé daně	342	526 628.00	388 654.00
18.	Daň z přidané hodnoty	343	2 937 913.33	1 774 668.60
19.	Jiné daně a poplatky	344	160.00	
20.	Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce	345		
21.	Závazky k vybraným ústředním vládním institucím	347	184 762.54	138 372.83
22.	Závazky k vybraným místním vládním institucím	349		
23.	Závazky k účastníkům sdružení	352		
24.	Krátkodobé závazky z ručení	362		
25.	Pevné termínové operace a opce	363		
26.	Závazky z neukončených finančních operací	364		
27.	Závazky z finančního zajištění	366		
28.	Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a podílů	368		
29.	Krátkodobé závazky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí	372		
30.	Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	374	1 542 440.00	
31.	Výdaje příštích období	383		293 824.80
32.	Výnosy příštích období	384	154 265.03	194 622.86
33.	Dohadné účty pasivní	389	756 733.00	925 712.19
34.	Ostatní krátkodobé závazky	378	123 248.45	12 339 151.82

Výkaz zisku a ztráty

ORGANIZAČNÍ SLOŽKY STÁTU
 ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVNÉ CELKY, SVAZKY OBCÍ, REGIONÁLNÍ RADY REGIONŮ SOUDRŽNOSTI
 PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE
 STÁTNÍ FONDY, POZEMKOVÝ FOND ČESKÉ REPUBLIKY

IČO : 00023299	Název organizace : Národní technické muzeum
Právní forma : příspěvková organizace	Sídlo : Kostelní 42, 170 78 Ptaha 7

sestavěný k 31.12.2013
 v Kč, s přesností na dvě desetinná místa
 okamžik sestavení: 31.01.2014 19:19

pol.č.	Název položky	účet	1	2	3	4
			BĚŽNÉ OBDOBÍ		MINULÉ OBDOBÍ	
			Hlavní činnost	Hosp. činnost	Hlavní činnost	Hosp. činnost
A.	NÁKLADY CELKEM		116 339 020.57	0.00	117 141 107.85	0.00
I.	Náklady z činností		116 219 116.82	0.00	116 983 983.64	0.00
1.	Spotřeba materiálu	501	3 155 869.40		3 119 517.41	
2.	Spotřeba energie	502	11 323 579.64		9 704 459.58	
3.	Spotřeba ostatních neskladovatelných	503				
4.	Prodané zboží	504	2 007 310.93		202 123.46	
5.	Aktivace dlouhodobého majetku	506				
6.	Aktivace oběžného majetku	507	- 525 243.80		-1 368 618.92	
7.	Změna stavu zásob vlastní výroby	508				
8.	Opravy a udržování	511	5 264 629.94		5 311 859.35	
9.	Cestovné	512	755 555.29		721 462.50	
10.	Náklady na reprezentaci	513	370 144.44		255 556.59	
11.	Aktivace vnitroorganizačních služeb	516				
12.	Ostatní služby	518	29 083 517.79		31 345 424.25	
13.	Mzdové náklady	521	38 275 274.00		35 730 509.00	
14.	Zákonné sociální pojištění	524	12 280 086.00		11 611 226.00	
15.	Jiné sociální pojištění	525	97 247.00		112 380.00	
16.	Zákonné sociální náklady	527	1 438 334.50		1 465 914.20	
17.	Jiné sociální náklady	528				
18.	Daň silniční	531				
19.	Daň z nemovitostí	532				
20.	Jiné daně a poplatky	538	31 102.00		129 938.00	
21.	Vratky daní z nadměrných odpočtů	539				
22.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541			11 449.57	
23.	Jiné pokuty a penále	542	-9 473 929.00		-2 222 164.00	
24.	Dary	543				
25.	Prodaný materiál	544				
26.	Manka a škody	547				
27.	Tvorba fondů	548				
28.	Odpisy dlouhodobého majetku	551	18 337 309.89		16 885 878.58	
29.	Zůstatková cena prodaného	552				
30.	Zůstatková cena prodaného	553				
31.	Prodané pozemky	554				
32.	Tvorba a zúčtování rezerv	555	-73 800.00			
33.	Tvorba a zúčtování opravných položek	556	7 321.60		25 138.80	
34.	Náklady z vyřazených pohledávek	557	60 489.00			
35.	Náklady z drobného dlouhodobého	558	2 068 008.38		3 308 642.41	
36.	Ostatní náklady z činností	549	1 736 309.82		633 286.86	

pol.č.	Název položky	účet	1	2	3	4
			BĚŽNÉ OBDOBÍ		MINULÉ OBDOBÍ	
			Hlavní činnost	Hosp. činnost	Hlavní činnost	Hosp. činnost
II.	Finanční náklady		12 117.75	0.00	6 384.21	0.00
1.	Prodané cenné papíry a podíly	561				
2.	Úroky	562				
3.	Kurzové ztráty	563	12 117.75		6 384.21	
4.	Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564				
5.	Ostatní finanční náklady	569				
III.	Náklady na transfery		0.00	0.00	0.00	0.00
1.	Náklady vybraných ústředních vládních	571				
2.	Náklady vybraných místních vládních	572				
IV.	Náklady ze sdílených daní a poplatků		0.00	0.00	0.00	0.00
1.	Náklady ze sdílené daně z příjmů	581				
2.	Náklady ze sdílené daně z příjmů	582				
3.	Náklady ze sdílené daně z přidané	584				
4.	Náklady ze sdílených spotřebních daní	585				
5.	Náklady z ostatních sdílených daní a	586				
V.	Daň z příjmů		107 786.00	0.00	150 740.00	0.00
1.	Daň z příjmů	591	107 786.00		150 740.00	
2.	Dodatečné odvody daně z příjmů	595				

pol.č.	Název položky	účet	1	2	3	4
			BĚŽNÉ OBDOBÍ		MINULÉ OBDOBÍ	
			Hlavní činnost	Hosp. činnost	Hlavní činnost	Hosp. činnost
B.	VÝNOSY CELKEM		118 092 395.98	0.00	120 833 971.33	0.00
I.	Výnosy z činnosti		36 682 150.61	0.00	34 242 750.49	0.00
1.	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601			84 389.00	
2.	Výnosy z prodeje služeb	602	22 509 543.88		21 674 757.94	
3.	Výnosy z pronájmu	603	5 870 410.14		6 911 826.45	
4.	Výnosy z prodaného zboží	604	324 058.50		388 872.00	
5.	Výnosy ze správních poplatků	605				
6.	Výnosy z místních poplatků	606				
7.	Výnosy ze soudních poplatků	607				
8.	Jiné výnosy z vlastních výkonů	609				
9.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641	751 050.00		115 501.29	
10.	Jiné pokuty a penále	642			19 418.20	
11.	Výnosy z odepsaných pohledávek	643				
12.	Výnosy z prodeje materiálu	644				
13.	Výnosy z prodeje dlouhodobého	645				
14.	Výnosy z prodeje dlouhodobého	646				
15.	Výnosy z prodeje pozemků	647				
16.	Čerpání fondů	648	5 640 542.77		2 854 723.00	
17.	Ostatní výnosy z činnosti	649	1 586 545.32		2 193 262.61	

pol.č.	Název položky		1	2	3	4
			BĚŽNÉ OBDOBÍ		MINULÉ OBDOBÍ	
			Hlavní činnost	Hosp. činnost	Hlavní činnost	Hosp. činnost
II.	Finanční výnosy		13 329.02	0.00	43 149.70	0.00
1.	Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661				
2.	Úroky	662	5 373.17		16 720.89	
3.	Kurzové zisky	663	7 801.85		6 346.81	
4.	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664				
5.	Výnosy z dlouhodobého finančního	665				
6.	Ostatní finanční výnosy	669	154.00		20 082.00	
III.	Výnosy z daní a poplatků		0.00	0.00	0.00	0.00
1.	Výnosy z daně z příjmů fyzických osob	631				
2.	Výnosy z daně z příjmů právnických osob	632				
3.	Výnosy ze sociálního pojištění	633				
4.	Výnosy z daně z přidané hodnoty	634				
5.	Výnosy ze spotřebních daní	635				
6.	Výnosy z majetkových daní	636				
7.	Výnosy z energetických daní	637				
8.	Výnosy z daně silniční	638				
9.	Výnosy z ostatních daní a poplatků	639				
IV.	Výnosy z transferů		81 396 916.35	0.00	86 548 071.14	0.00
1.	Výnosy vybraných ústředních vládních	671	81 396 916.35		86 548 071.14	
2.	Výnosy vybraných místních vládních	672				
V.	Výnosy ze sdílených daní		0.00	0.00	0.00	0.00
1.	Výnosy ze sdílené daně z příjmů fyzických	681				
2.	Výnosy ze sdílené daně z příjmů	682				
3.	Výnosy ze sdílené daně z přidané	684				
4.	Výnosy ze sdílených spotřebních daní	685				
5.	Výnosy ze sdílených majetkových daní	686				
6.	Výnosy ze sdílené silniční daně	688				
C.	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ					
1.	Výsledek hospodaření před zdaněním		1 861 161.41	0.00	3 843 603.48	0.00
2.	Výsledek hospodaření účetního období		1 753 375.41	0.00	3 692 863.48	0.00

Plnění závazných ukazatelů stanovených zřizovatelem

Celkové přijaté dotace od zřizovatele na základě provedených rozpočtových opatření a uvolnění nároků z nespotřebovaných výdajů MK ČR k 31. 12. 2013 činily celkem 165 366 503 Kč.

Mimorozpočtové zdroje

V průběhu roku 2013 NTM mimo provozního rozpočtu pokračovalo v realizaci investičních a neinvestičních akcí financovaných z prostředků MK ČR: dokončení vybudování nových stálých expozic NTM v rámci Národního kulturního programu, realizaci projektu IOP Centra stavitelského dědictví v Plasích, zabezpečení areálu (oplocení) železničního depozitáře v Chomutově, pokračování v programech RVO, NAKI, VISK, Kulturní aktivity a ISO.

Veškeré závazné ukazatele byly v roce 2013 splněny:

Název	Upravený rozpočet	Oznámení o uvolnění z NNV	Povolený limit	Skutečné výdaje	Celkový rozdíl-nevyčerpáno
č.234V11G000011-Centrum stavitelského dědictví v Plasích, § 331500, řádek 8036/7431,7432 kód zdroje 1103600,4103600,1503600 nebo 4503600 , položka 5336 neinv	4 617 809,00	1 002 412,00	5 620 221,00	2 906 960,00	2 713 261,00
č.234V11G000011-Centrum stavitelského dědictví v Plasích, § 331500, řádek 8036/7431,7432 kód zdroje 1103600,4103600,1503600 nebo 4503600 , položka 6351 inv	83 588 649,00	33 866 762,00	117 455 411,00	100 020 685,-	17 434 726,00
Dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace, § 338010, kód zdroje 1100000, položka 5336, řádek 7352/7373, program VaV inst.p. neinvestiční	2 029 000,00		2 029 000,00	1 983 091,11	45 908,89
Účelová podpora na řešení projektů programu NAKI, § 338020, kód zdroje 1100000, položka 5336, řádek 7353, kód VaV. Účel.p. neinvestiční (projekty DF11P01OVV009, DF12P01OOV020, DF12P01OVV034, DF12P01OVV042, DF13P01OVV007)	5 456 000,00		5 456 000,00	5 317 155,35	138 844,65
č. 134V124000008 "Vybudování expozic v hlavní budově NTM", § 331500, řádek 8022, kód zdroje 4100000, položka 5336 neinvestiční		2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	0
č. 134V124000008 "Vybudování expozic v hlavní budově NTM", § 33150, řádek 8022, kód zdroje 1100000,4100000, položka 6351 investiční	9 881 000,00	17 056 871,00	26 937 871,00	26 937 871,00	0
Program 134V515000026 Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví ISPROFIN 134515 - ISO/D preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí investiční	227 000,00		227 000,00	227 000,00	0
Program 134V515000026 Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví ISPROFIN 134515 - ISO/D preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí neinvestiční	166 000,00		166 000,00	166 000,00	0
Program 134V514000015 Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví ISPROFIN 134514 - ISO/C výkupy předmětů kulturní hodnoty mimořádného významu neinvestiční	200 000,00		200 000,00	200 000,00	0
Program ISPROFIN 134V112 účelově na akci 134V112000083 "NTM Praha, Chomutov, nákup nemovitosti za účelem železničního depozitáře", § 331500, řádek 8030, kód zdroje 1100000, položka 6351 investiční	4 300 000,00		4 300 000,00	0	4 300 000,00
Výdaje na Kulturní aktivity na "Konference Technická muzea v České republice", § 331900, řádek 7223, kód zdroje 1100000, položka 5331 neinvestiční/provoz	100 000,00		100 000,00	100 000,00	0
Výdaje na Kulturní aktivity na "Výstava Rakousko-uherské válečné námořnictvo - v rámci projektu "Velká válka"", § 331900, řádek 7223, kód zdroje 1100000, položka 5331 neinvestiční/provoz	313 000,00		313 000,00	313 000,00	0
Výdaje na Kulturní aktivity na "Automobily Praga", § 331900, řádek 7223, kód zdroje 4100000, položka 5331 neinvestiční/provoz		340 000,00	340 000,00	340 000,00	0
VISK 5 a 9 Retrospektivní konverze historického fondu knihovny NTM v rámci NPRKK v ČR - RETROKON, § 33.14, kód 1, položka 5331, řádek 7225 neinvestiční	222 000,00		222 000,00	221 991,00	9
Celkem	111 100 458	54 266 045	165 366 503	140 733 753	24 632 750

(přehled programů, financovaných z dotací poskytnutých zřizovatelem NTM, uváděné v Kč)

Vynaložení finančních prostředků splňovalo kritéria efektivity, účelnosti a hospodárnosti.

- **Dotace na úhradu provozních výdajů v rámci programů financovaných ze společných programů Evropské unie a České republiky – Integrovaný operační program (IOP)**

V roce 2009 byl zahájen projekt s názvem Centrum stavitelského dědictví v Plasích.

Do konce roku 2013 bylo v rámci projektu vyčerpáno 118 mil. Kč.

V roce 2013 bylo čerpáno následovně:

- neinvestice (NIV): 2 906 960,00 Kč

- investice (IV): 100 020 685,00 Kč

Nezpůsobilé výdaje: 491 767,19 Kč

Čerpání v roce 2013 bylo ovlivněno prodloužením stavebních prací z důvodu náleзовých situací, zjištěných během stavebních prací na historických objektech, které si vyžádaly archeologické zásahy, červnových povodní a rovněž prodloužení zadávacího řízení na dodavatele stavebních prací pro komplex Hospodářského dvora.

Plasy

2013

SKUTEČNOST ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ NA REALIZACI PROJEKTU V ROCE 2013

Název projektu: Centrum stavitelského dědictví v Plasích

identifikační čísla projektu: SMVS **234V11G000011**
IOP CZ.1.06/5.1.00/01.05477

	neinvestice			investice		
	kód řádku EDS	způsobilé	nezpůsobilé	kód řádku EDS	způsobilé	nezpůsobilé
POTŘEBY	50001	5010		60001	6010	
	50003	5012		60002	6011	466 548,00
	50009	5019		60003	6012	510 420,00
	50011	5030	823 731,00	60005	6014	
	50012	5031	1 264 000,00	60009	6019	
	50013	5032	703 034,00	60041	6090	
	50019	5039	15 275,00	60042	6091	99 043 717,00
	50021	5050	36 858,00	60043	6092	
	50032	5071	15 938,00	60044	6093	
	50034	5073		60045	6094	
	50036	5075		60046	6095	
	50039	5078	9 959,00	60047	6096	
	50042	5091		60049	6099	
	50053	5112	38 165,00	60053	6112	
	50055	5114		60055	6114	
	50059	5119		60057	6116	
	50061	5130		60058	6117	
	50069	5139		60059	6119	
	50079	5159		60061	6130	
	50149	5279		60069	6139	
			60074	6153		
			60079	6159		
			60082	6171		
			60089	6179		
	Celkem	2 906 960,00	18 029,56		100 020 685,00	473 737,63
ZDROJE	Státní rozpočet	436 046,00			15 003 102,00	
	Strukturální fondy	2 470 914,00			85 017 583,00	
	Způsobilé celkem	2 906 960,00			100 020 685,00	
	Nezpůsobilé		18 029,56			473 737,63
	Celkem	2 906 960,00	18 029,56		100 020 685,00	473 737,63

zpracoval: Mgr. Gabriela Šulmanová

dne: 7.1.2014

podpis:

Poznámka:

V tabulce budou uvedeny tyto výdaje:

uskutečněné způsobilé výdaje prošlé v roce 2013 výpisem dotačního účtu v ČNB

uskutečněné nezpůsobilé výdaje prošlé v roce 2013 výpisem jiného nahlášeného projektového účtu

- **Prostředky na výzkum a vývoj ze státního rozpočtu od poskytovatelů jiných než od zřizovatele**

V roce 2013 nebyly přijaty prostředky na výzkum a vývoj ze státního rozpočtu od jiných poskytovatelů než od zřizovatele.

- **Prostředky na výzkum a vývoj od příjemců účelové podpory**

V roce 2013 pokračoval projekt NAKI „Vápenné technologie“ DF11P01OVV010, kde příjemcem dotace a řešitelem je Ústav teoretické a aplikované mechaniky AV ČR, v. v. i. NTM vystupuje jako další účastník projektu.

V roce 2013 bylo NTM přiděleno 546 000,- Kč. Prostředky byly čerpány ve výši 462 204,55 Kč. Nedočerpané prostředky ve výši 83 795,45 Kč byly vráceny příjemci dotace. K nedočerpaní došlo z důvodu neuskutečněné zahraniční pracovní cesty do Německa v důsledku změny termínu ze strany partnera a nesouladu při hledání náhradního termínu mezi partnerem a NTM. Dále byly nedočerpany výdaje na materiál.

- **Prostředky z rozpočtu územně samosprávných celků**

V roce 2013 byl zahájen projekt NTM "V technice je budoucnost". Projekt je realizován a finančně podporován ESF v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

V roce 2013 bylo čerpáno 716 697,91 Kč.

- **Prostředky z rozpočtu státních fondů**

V roce 2013 nebyly přijaty žádné prostředky ze státních fondů.

- **Peněžní dary**

Informace o veškerých přijatých darech do konce roku 2012, během roku 2013, použití darů v roce 2013 a jejich převod do roku 2014 včetně jednotlivých poskytovatelů a s vyznačením případné účelovosti je obsažena v následující tabulce:

v Kč

Účel - název projektu	Poskytovatel	Zůstatek k 31.12.2012	Poskytnuto v roce 2013	Použito v roce 2013	Nečerpano v roce 2013
neúčelové prostředky	<i>získány před rokem 2006</i>	937 148,38			937 148,38
dar na expozici "Chemie"	LINDE GAS A.S.	313 279,00	0	292 835,00	20 444,00
dar na expozici "Technika v domácnosti"	Phoenix-Zeppelin, spol.s r.o.	12 040,00	0	0	12 040,00
dar Klubu partnerů	město Písek	60 000,00	10 000,00	0	70 000,00
dotace z Fondu solidarity EU se stanoveným užitím na krytí nákladů určených na záchranu fondů a dokumentů	MF ČR prostřednictvím MK ČR	444 629,14		0	444 629,14
dar na expozici "Technika v domácnosti"	ETA a.s.	264 000,00	0		264 000,00
příspěvek zahr.-Daguerreobase	FoMu FotoMuseum Provincie Antwerpen	0	458 549,63	166 303,67	292 245,96
dar na realizaci průvodce expozicí Chemie kolem nás	Svaz chem. obch. a distributorů ČR	0	35 000,00	0	35 000,00
dar se závazkem jej použít dar v souladu s ustanovením § 20 odst. 8 zákona č.586/1992, o dani z příjmu	Unipetrol a. s.	0	350 000,00	0	350 000,00
dar určený pro provoz pracoviště pro rozmrazování, vysoušení a případné restaurování historických dokumentů a archiválií, zasažených v srpnu 2002	Člověk v tísni - společnost při České televizi, o.p.s.	193 848,00			193 848,00

Scalex, on-line projekt pro muzea techniky a vědy jako doplněk do expozic muzeí, galerií a dalších kulturních institucí v období 4/2002-6/2004	Technicum Joaneum, Štýrský Hradec	294 710,09			294 710,09
dar na nákup exponátů do sbírek NTM	Inženýring dopravních staveb a.s.	39 931,00			39 931,00
dar na záchranu podlahového kolotoče na Letné	Rodinné centrum Letná, občanské sdružení	23 700,00			23 700,00
Celkem dary		2 583 285,61	853 549,63	459 138,67	2 977 696,57

- **Prostředky ze zahraničí**

V roce 2013 se NTM zapojilo do řešení projektu Dauguerreobase. Finanční objem určený pro NTM na celou dobu řešení projektu činí 37 680,- EUR, z čehož Evropská komise hradí 30 144,- EUR.

V roce 2013 byly čerpány prostředky ve výši 301 854,43 Kč.

- **Ostatní přijaté příspěvky**

V roce 2013 nebyly přijaty žádné ostatní příspěvky.

13. 3. Personální informace

V roce 2013 z NTM odešlo celkem 15 pracovníků a pracovníků, 13 naopak nastoupilo. Došlo ke čtyřem změnám na pozici vedoucích pracovníků. Ke dni 1. 2. 2013 nastoupil po odchodu vedoucí odboru vnějších vztahů a prezentace Mgr. Olgy Šámalové na nově zřízený post vedoucího odboru prezentace a práce s veřejností Mgr. Adam Dušek. 1. 9. 2013 nahradila dlouholetého vedoucího oddělení fotografické a filmové techniky MgA. Petra Klimenta PhDr. Michaela Hrubá, PhD. Ke dni 1. 11. 2013 nahradil dosavadního ředitele Muzea elektrotechniky a médií PhDr. Jana Novotného Mgr. Hynek Stříteský. 2. 12. 2013 vystřídal ve funkci vedoucího oddělení elektrotechniky, informatiky a akustiky Ing. Jaromíra Bílka Ing. Jan Mikeš.

Kromě změn na pozici vedoucích pracovníků patří zmínit i odchod dlouholetého zaměstnance Mgr. Tomáše Kučery, pracujícího na místě kurátora sbírek oddělení železniční dopravy v Železničním muzeu. Na jeho místo nastoupil Ing. Ivo Novotný.

13. 3. 1. Zaměstnanost a čerpání mzdových prostředků

Dle schváleného rozpočtu na rok 2013 činil počet zaměstnanců 133 osob. Skutečný přepočtený počet zaměstnanců za rok 2013 byl 116 zaměstnanců. Dosažený průměrný plat činil celkem 24 175 Kč. Stanovený limit na platy byl překročen o 3 642 957,- Kč. Překročení platů v úrovni závazně stanovených limitů je pokryto jinými zdroji:

- z fondu odměn 3 211 940,- Kč a
- od jiných poskytovatelů 431 017,- Kč.

Čerpáním fondu odměn je zhruba z jedné poloviny hrazeno překročení prostředků na základní platy zaměstnanců vlivem nedostatečného příspěvku zřizovatele na platy. Druhá polovina čerpání fondu odměn hradí překročení platů z důvodu přiznání odměn za úspěšné splnění mimořádného nebo zvlášť významného pracovního úkolu.

Rozpočtované ostatní osobní náklady byly čerpány ve výši 4 624 092,- Kč, tj. o 53 865,- Kč méně než stanovený limit na OON.

	přepočtených úvazků	
	k 31. 12. 2013	k 31. 12. 2012
Oddělení prosinec 2012		
Generální ředitel NTM	1,0	1,0
Tajemnice NTM	1,0	1,0
Odbor kanceláře GŘ	4,0	3,0
vedoucí kanceláře	1,0	1,0
referát personální	1,0	1,0
oddělení podatelny a spisovny	2,0	1,0
Odbor správní	3,0	3,0
ředitel	1,0	1,0
referát právní (externí služba)	-	-
referát BOZP a PO (externí služba)	-	-
referát pronájmů	-	1,0
referát veřejných zakázek	1,0	1,0
Oddělení interního auditu	1,0	1,2
Oddělení centrální evidence a administrace sbírek	2,0	3,0
Odbor vnějších vztahů	6,3	6,3
vedoucí odboru ³	1,0	1,0
oddělení vnějších vztahů	2,0	1,0
oddělení výstavní	2,0	3,0
oddělení muzejní pedagogiky	1,3	1,3

³ do součtu nezahrnuto, vykázáno jako odd. výstavní (vedoucí)

referát práce s veřejností	1,0	1,0
Odbor náměstka pro ekonomiku	9,3	10,3
náměstek	1,0	1,0
oddělení všeobecné účtárny	5,0	5,0
oddělení mzdové účtárny	0,3	0,3
oddělení majetku	3,0	4,0
Odbor náměstka pro provoz a investice	21,3	17,3
náměstek	1,0	1,0
oddělení správy a údržby budov	12,3	9,8
oddělení investiční	1,0	1,0
oddělení provozní	3,0	2,5
oddělení informačních služeb	4,0	3,0
Odbor ředitele Muzea architektury a stavitelství	9,9	9,9
ředitel	1,0	1,0
oddělení architektury a stavitelství	4,0	4,0
CSD Plasy	3,0	3,0
oddělení průmyslového designu	1,9	1,9
Odbor ředitele Železničního muzea	5,5	5,5
ředitel	1,0	1,0
oddělení železniční dopravy	2,0	2,0
oddělení správy kolejových vozidel	2,5	2,5
Odbor ředitele Muzea dopravy	3,8	3,8
ředitel	1,0	1,0
oddělení silniční a lodní dopravy	1,8	1,8
oddělení letecké dopravy	1,0	1,0
Odbor ředitele Muzea elektrotechniky a médií	6,35	6,6
ředitel	1,0	1,0
oddělení fotografické a filmové techniky	1,6	1,6
oddělení elektrotechniky, informatiky a akustiky	2,75	3,0
oddělení polygrafie	1,0	1,0
Odbor ředitele Průmyslového muzea	7,0	7,0
ředitel	1,0	1,0
oddělení hornictví a hutnictví	2,0	2,0
oddělení strojírenství a chemie	1,0	1,0
oddělení exaktních věd	2,0	2,0
oddělení techniky v domácnosti a textilního průmyslu	1,0	1,0
Odbor hlavního konzervátora sbírek	16,1	14,2
ředitel	1,0	1,0
oddělení restaurátorských dílen	7,5	7,5
oddělení restaurování papíru	2,6	2,7
oddělení preventivní konzervace	3,0	1,0
oddělení centrálního depozitáře Čelákovice	2,0	2,0
Odbor vědeckého tajemníka	14,8	14,8
vědecký tajemník	1,0	1,0
oddělení pro dějiny techniky a grantů	3,0	3,0
Knihovna NTM	4,0	4,0
Archiv NTM	4,0	4,0
Oddělení digitalizace	2,8	2,8
Referát publikační	-	-
Celkem přepočtených úvazků:	112,35	106,9

(tabulka vývoje přepočtených pracovních úvazků ke konci roku 2013 a 2012. Nejsou započítáni pracovníci financovaní z projektů (GAČR, NAKI, ...), ani pracovníci hrazení z OON)

Rozbor zaměstnanosti a čerpání mzdových prostředků:

	Schválený rozpočet na rok 2013				
	Prostředky na platy a ostatní platby za provedenou práci v tis. Kč	z toho:		Počet zaměstnanců	Průměr. plat v Kč
		Ostatní platby za provedenou práci v tis. Kč	Prostředky na platy v tis. Kč		
a	1	2	3	4	5
II. Příspěvkové organizace	27 695,00	1 189,00	26 506,00	130	16 991
z toho:					
prostředky na vědu a výzkum	0,00			0	0
Ústředně řízené OSS a PO celkem	27 695,00	1 189,00	26 506,00	130	16 991

	Rozpočet 2013 po změnách podle § 23 odstavec 1 písm. a)				
	Prostředky na platy a ostatní platby za provedenou práci v tis. Kč	z toho:		Počet zam. v ročním průměru	Průměr. plat v Kč
		Ostatní platby za provedenou práci v tis. Kč	Prostředky na platy v tis. Kč		
a	6	7	8	9	10
II. Příspěvkové organizace	33 674,12	3 897,12	29 777,00	133	18 657
z toho:					
prostředky na vědu a výzkum	4 123,00	1 439,00	2 684,00		0
Ústředně řízené OSS a PO celkem	33 674,12	3 897,12	29 777,00	133	18 657

	Změny rozpočtu 2013 podle § 23 odstavec 1 písm. b)			Změny rozpočtu 2013 podle § 23 odstavec 1 písm. c)		
	Ostatní platby za provedenou práci v tis. Kč	Prostředky na platy v tis. Kč	Počet zam. v ročním průměru	Ostatní platby za provedenou práci v tis. Kč	Prostředky na platy v tis. Kč	Počet zam. v ročním průměru
II. Příspěvkové organizace			0	0,00	0,00	0
z toho:						
prostředky na vědu a výzkum	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0
Ústředně řízené OSS a PO celkem	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0

	Skutečnost za rok 2013				
	Prostředky na platy a ostatní platby za provedenou práci v tis. Kč	z toho:		Průměr. přepočt. počet zaměst.	Průměr. plat v Kč
		Ostatní platby za provedenou práci v tis. Kč	Prostředky na platy v tis. Kč		
a	17	18	19	20	21
II. Příspěvkové organizace	38 275,000	4 624,000	33 651,000	116	24 175
z toho:					
prostředky na vědu a výzkum	4 052,191	1 360,830	2 691,361		0
Ústředně řízené OSS a PO celkem	38 275,000	4 624,000	33 651,000	116	24 175

	Čerpání nároku na použití úspor z minulých let podle § 47 rozpočtových pravidel			Čerpání v dalších případech překročení povoleného MF		
	Ostatní platby za provedenou práci v tis. Kč	Prostředky na platy v tis. Kč	Průměr. přepočt. počet zaměst.	Ostatní platby za provedenou práci v tis. Kč	Prostředky na platy v tis. Kč	Průměr. přepočt. počet zaměst.
a	22	23	24	25	26	27
II. Příspěvkové organizace	205,340	142,103	3			0
z toho:						
prostředky na vědu a výzkum						
Ústředně řízené OSS a PO celkem	205,340	142,103	3	0,000	0,000	0

	Čerpání prostředků na podporu vědy a výzkumu v tis. Kč	Čerpání mimorozpočtových zdrojů		
		Ostatní platby za provedenou práci v tis. Kč	Prostředky na platy v tis. Kč	Průměr. přepočt. počet zaměst.
a	28	29	30	31
II. Příspěvkové organizace	273,979		3 211,940	
z toho:				
prostředky na vědu a výzkum	273,979			
Ústředně řízené OSS a PO celkem	273,979	0,000	3 211,940	0

	Čerpání prostředků vyčleněných z limitů regulace zaměstnanosti včetně souvisejícího počtu zaměstnanců			Zůstatek fondu
	Ostatní platby	Prostředky	Průměr.	

	za provedenou práci v tis. Kč	na platy v tis. Kč	přepočt. počet zaměst.	odměn k 31.12. 2013
a	32	33	34	35
II. Příspěvkové organizace	0,000	0,000	0	5 020,545
z toho:				
prostředky na vědu a výzkum	0,000	0,000	0	
Ústředně řízené OSS a PO celkem	0,000	0,000	0	5 020,545

13. 3. 2. Členství v národních i mezinárodních odborných organizacích a projektech s technickou či podobnou tematikou

Národní technické muzeum

- institucionální člen Asociace muzeí a galerií, Českomoravské elektrotechnické asociace, Společnosti pro technologie ochrany památek, Svazu knihovníků a informačních pracovníků České republiky; International Council of Museums (ICOM), Mitteleuropäische Union technischer Museen, The International Veteran Cycle Association Germany.

Ebel Martin, PhDr.

- člen Sdružení pro stavebně historický průzkum

Efmertová Marcela, prof. PhDr., CSc.

- členka Verband der Elektrotechnik, Elektronik, Informationstechnik, Berlín
- členka Électricité de France, Paříž
- členka CEFRES Prague
- předsdkyně Společnosti pro hospodářské a sociální dějiny ČR
- členka Společnosti pradějiny vědy a techniky Praha

Hejný Lukáš

- člen Sdružení pro stavebně historický průzkum

Hořejš Miloš, PhDr.

- člen výboru Společnosti pro dějiny věd a techniky

Hozák Jan, PhDr.

- člen České archivní společnosti
- člen Tématické sekce specializovaných archivů při České archivní společnosti
- člen Společnosti Františka Křižíka
- člen Muzejní rady Národního zemědělského muzea
- člen Umělecko-historické společnosti
- člen Československé společnosti pro dějiny věd a techniky

Hulák Jiří, Mgr.

- člen Akademie designu
- člen poroty cen Auto Design Awards
- člen národní poroty soutěže Národní cena za studentský design
- člen redakční rady časopisu Made in CZ

Chrátová Lucie, Mgr.

- členka výboru Knihovnické komise Asociace muzeí a galerií

Kodera Pavel, Mgr., Ph.D.

- člen Sdružení pro stavebně historický průzkum
- člen redakční rady časopisu Památky západních Čech
- člen redakční rady časopisu Kuděj. Časopis pro kulturní dějiny

Kopecká Ivana, Ing.

- členka Restaurátorské komise MK ČR
- členka Umělecké rady Fakulty restaurování University Pardubice
- členka ICOM – Committee for Conservation
- spolupracuje s Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví v oblasti uchování kulturního dědictví

Ksandr Karel, Bc.

- člen Sdružení pro stavebně historický průzkum
- člen ICOMOS (Mezinárodní rada památek a sídel - **International Council on Monuments and Sites**)

Lorencová Ivana, RNDr.

- členka BASF Chemgeneration-Řetězová reakce
- tajemnice Spolku přátel NTM

Mikeš Jan, Ing., PhD.

- člen Verband der Elektrotechnik, Elektronik, Informationstechnik, Berlín
- tajemník Společnosti pro hospodářské a sociální dějiny ČR
- člen Společnosti pradějiny vědy a techniky Praha

Nezmeškal Arnošt, Mgr.

- člen hodnotící komise soutěže elegance historických vozidel Concorso d'Eleganza Villa d'Este.

Novotný Jan, PhDr.

- člen hodnotící komise MK ČR pro Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví ISO/B (digitalizace a sbírková evidence)

Panáček Jan, Mgr.

- člen Sdružení pro stavebně historický průzkum

Rutar Václav, Mgr.

- člen výboru Muzeologické komise pro léta 2012-2014
- člen Poradního sboru pro sbírkotvornou činnost NM – oddělení novodobých českých dějin
- člen ICOFOM (Mezinárodní komitét pro muzeologii)
- člen Českého výboru ICOM

Schorge Walter, Mgr.

- člen pracovní skupiny MK ČR pro databázový systém evidence muzejních sbírek; pracovní skupiny MK ČR pro informatiku

Střechová Lucie, Mgr.

- členka Sbírkotvorné komise – poradního orgánu ředitelky Muzea hlavního města Prahy

Vácha Zdeněk, PhDr.

- člen České archivní společnosti
- člen výboru Tématické sekce specializovaných archivů při České archivní společnosti

Vejvoda Robert

- člen Sdružení pro stavebně historický průzkum

13. 3. 3. Zahraniční pracovní cesty zaměstnanců NTM

V roce 2013 bylo uskutečněno 34 zahraniční pracovní cesty, kterých se zúčastnilo 32 zaměstnanců. 7 z nich se zúčastnilo mezinárodních konferencí nebo seminářů. Celkové náklady na zahraniční cesty v roce 2013 činily 328 064,29 Kč.

Belgie

Na jednání mezinárodního projektu Daguerrobase jeli Mgr. Michaela Zeinerová-Brachtlová, PhD. a MgA. Petr Kliment. První jmenovaná se zúčastnila jednání v Antverpách (25. - 27. 4. 2013, PMB 3 a 20. - 22. 11. 2013, PMB 7), druhý jednání v Bruselu (27. - 29. 8. 2013, PMB 5). Jednalo se především o setkání členů řídicího výboru projektu Daguerrobase, resp. o kontrolu plnění úkolů, přípravu závěrečné zprávy o postupu projektu a přípravu setkání potencionálních poskytovatelů dat v lednu 2014.

Francie

Mgr. Michaela Brachtlová, PhD. a MgA. Petr Kliment se v Paříži zúčastnili v rámci projektu Daguerrobase periodické schůze účastníků projektu (PMB 6), schůze konsorcia, periodické technické kontroly projektovým úředníkem EU, workshopu (práce s novou databází) a exkurze *do Atelier de Restauration et de Conservation des Photographies de la Ville de Paris* (8. - 11. 10. 2013)

Ing. Ivana Kopecká se v Paříži zúčastnila konference „Přírodní vědy pro konzervaci a restaurování“ (22. - 27. 10. 2013), kde prezentovala poster o materiálové analýze historických a průmyslových fotografií.

Itálie

Jako kurýr pro instalaci sbírkových předmětů byl do galerie Complesso del Vittoriano v Římě vyslán PhDr. Tomáš Pavlíček (5. - 7. 3. 2013).

Mgr. Arnošt Nezmeškal se jako člen hodnotící poroty účastnil soutěže elegance Concorso D'Eleganza Villa D'Este v Turíně (23. - 29. 5. 2013). Ve Villanova d'Asti rovněž navštívil motocyklovou sbírku Michelangela Pochettina.

Bc. Magdalena Buriánková, DIS, PhDr. Miloš Hořejš, Mgr. Arnošt Nezmeškal a Mgr. Jelínek podnikli návštěvu námořních muzeí a památek se vztahem k rakousko-uherskému námořnictvu (26. - 28. 9. 2013) - přístaviště Uljanik, Arzenál, přístav Terst, Museo Storico Navale Venezia v Benátkách.

Mgr. Michaela Zeinerová-Brachtlová, PhD. se v Římě zúčastnila konference „Když fotografie byla ještě stříbrná deska“ (21. - 23. 10. 2013). Jednalo se o akci v rámci projektu Daguerrobase, kde došlo k představení projektu reprezentantům italských institucí a zahraničním hostům.

Německo

Na schůzi členů řídicího výboru projektu Daguerrobase v Kolíně odjel MgA. Petr Kliment (3. - 6. 2. 2013, PMB 2). Prezentoval zde dílčí výsledky české části týmu.

Mgr. Michal Novotný odjel na návštěvu Sächsischen Eisenbahnmuseum Chemnitz-Hilbersdorf (5. 4. 2013), kde se účastnil srazu parních lokomotiv. O dva dny později na stejnou akci přijel i Bohdan Ociepa (7. 4. 2013).

Deutsches Bergbau-Museum Bochum navštívili Bc. Karol Šmehil, Mgr. Lucie Chrástová a Mgr. Petr Souček (15. - 17. 5. 2013). První ze jmenovaných přednesl přednášku o budování hornické expozice v NTM, druhý prezentoval hornické fotografie. V muzeu se jmenovaní zúčastnili prohlídky expozice dolů, dále navštívili pracoviště Institutu montánní archeologie, provedli výběr podkladů a fotografií pro expozici hornictví NTM.

Mgr. Arnošt Nezmeškal navštívil v Lindau u Bodamského jezera motocyklovou sbírku Dietera Mutschlera (23. - 29. 5. 2013).

Konference s názvem „Digitální muzeum!?! Možnosti a meze“ ve Zwickau se zúčastnil Mgr. Walter Schorge (11. - 12. 10. 2013). Přednesl zde přednášku "Digitalizace a multimédia v muzeu - pozitiva a problémy".

Do Berlína odjeli Michal Plavec a PhDr. Miloš Hořejš (17. - 20. 11. 2013). Cílem byla kontrola stavu zapůjčeného sbírkového předmětu NTM a prohlídka expozic v Deutsches Technikmuseum a archivní rešerše v Bundesarchiv Berlin-Lichterfelde.

Do odborných institucí v Řezně a ve Vídni odjeli akademický malíř Tomáš Rafl a Mgr. Michal Panáček (27. - 29. 11. 2013). Prezentovali dosavadní zkušenosti a stav plánovaných cílů projektu NAKI.

Mgr. Arnošt Nezmeškal, Mgr. Jaroslav Jelínek a Mgr. Lucie Chrástová navštívili Deutsches Museum v Mnichově (19. - 20. 12. 2013). Uskutečnila se návštěva námořní expozice a jednání s kurátorem námořních sbírek. Důvodem byl průzkum sbírkových předmětů a dokumentace k připravované výstavě o rakousko-uherském námořnictvu. Na místě rovněž proběhla analýza nových metod povrchových úprav sbírkových předmětů v rámci projektu NAKI.

Nizozemí

Na mezinárodní konferenci Technart 2013 s tématem Analytical spectroscopy in art and archeology odjela RNDr. Eva Svobodová, PhD. (22. - 26. 9. 2013). Na konferenci prezentovala práci o nových přístupech v přípravě vícevrstvých vzorků pro FTIR spektrometrii a dále se zúčastnila prohlídky Rijks Musea Amsterdam.

Polsko

Na konferenci „Historie a současnost české a polské geodézie a kartografie a jejich pozice ve střední Evropě“ do Varšavy odjel Ing. Antonín Švejda (5. - 7. 3. 2013). Prezentoval výsledky vlastní badatelské činnosti v rámci přednášky „České geodetické přístroje“. Součástí konference bylo zahájení výstavy Staré a nové mapy z území ČR. Zúčastnil se rovněž návštěvy Muzea geodézie (Muzeum Geodezyjne) v sídle Varšavské společnosti geodézie (Warszawskie Przesiebiorstwo Geodezyjne S.A.).

Ing. Miloš Milner, Lubomír Havlíček, Mgr. Hynek Stříteský odjeli na Piknik Naukowy Polskiego Radia i Centrum Nauki Kopernik (14. - 16. 6. 2013). Prezentovali zde model pražského orloje. V průběhu pracovní cesty navštívili také *Muzeum Powstania Warszawskiego* a *Copernicus Science Centrum* s planetáriem.

Bc. Karol Šmehil prováděl v Kłodawě (18. - 19. 11. 2013) dokumentaci solného dolu. Získal materiály pro interaktivní kiosky budované hornické expozice.

Rakousko

Do vídeňského Technisches Museum Wien odjeli Mgr. Arnošt Nezmeškal a Jiří Příhoda (15. 1. 2013). Cílem bylo vrácení vypůjčeného historického vozu Marcus a jednání s představiteli TM Wien o další spolupráci.

Na konferenci ICOM-CC Paper Conservation o restaurování papíru odjely MgA. Tereza Cikrytová a BcA. Tereza Stará (17. - 19. 4. 2013). Kromě aktivní účasti na konferenci, na které se řešila problematika doplňování a retušování děl, navštívily i restaurátorská pracoviště místních institucí a Historický sál rakouské Národní knihovny.

Do Vídně se vypravil i Mgr. Michal Novotný (22. - 27. 4. 2013), který prováděl archivní průzkum v Österreichisch Staatsarchiv (historie železnice v českých zemích, historie židovské cukrovarnické rodiny Beniesů, historie urbanistického vývoje nádraží Praha-Smíchov). Při této návštěvě rovněž studoval v knihovně TM a jednal s jeho generálním ředitelem. Rovněž navštívil muzejní depozitáře. Do Vídně, tentokrát na studijní návštěvu Österreichisch Staatsarchiv, knihovny vídeňské radnice, Österreichische Nationalbibliothek, TM a velvyslanectví ČR ve Vídni se vypravil ještě jednou (23. - 25. 10. 2013). Při návštěvě TM projednával možnost cesty salonního vozu Ferdinanda d'Este do Vídně. Tamtéž se rovněž zúčastnil vernisáže výstavy Weltraum.

Na návštěvu Bundesdenkmalamt v Mauerbachu u Vídně odjeli v rámci projektu NAKI Bc. Karel Ksandr, Mgr. Kodera Pavel, Ph.D., Miroslav Sporina a PhDr. Martin Ebel (26. 7. 2013). Šlo o seznámení se s aktivitami organizace a o prohlídku vápenné pece v areálu.

Do odborných institucí v Řezně a ve Vídni odjeli akademický malíř Tomáš Rafl a Mgr. Michal Panáček (27. - 29. 11. 2013). Prezentovali dosavadní zkušenosti a stav plánovaných cílů projektu NAKI.

Mgr. Hynek Stříteský provedl ve Vídni (29. 11. - 1. 12. 2013) návštěvu Leopold Museum a TM, kde sledoval způsob výstavní praxe a prezentace (Natur und Erkenntnis, Schwerindustrie, Energie, Verkehr, Alltag- eine Gebrauchsanweisung, LOK.erlebnis a media.welten).

Na setkání badatelů v oblasti práce českých chemiků ve Vídni/Rakousku odjela RNDr. Ivana Lorencová (5. - 8. 12. 2013). Cílem setkání na Universität Wien bylo jednání o přípravě společného projektu a prezentace možností spolupráce (Belgie, Rakousko, Polsko).

Do vídeňského TM, Heeresgeschichtliche Museum a zámku Artstetten odjeli Mgr. Arnošt Nezmeškal, PhDr. Jan Hozák a Mgr. Jaroslav Jelínek (9. - 11. 12. 2013) s cílem průzkumu sbírkových

předmětů a dokumentace v rámci projektu NAKI. Jednání s představiteli obou institucí o možnostech zápůjček exponátů pro výstavu Naše moře.

Slovensko

Miroslav Sporina, Bc. Karel Ksandr a Mgr. Michal Novotný provedli exkurzi do některých technicky zaměřených paměťových organizací (20. - 23. 2. 2013). Jednalo se o Múzeum dopravy (včetně jednání s ředitelem instituce), železniční depo Bratislava-Východ, Muzejní-dokumentačné centrum Bratislava (včetně jednání s jeho zástupci), Čiernohronskou železnicí. S generálním ředitelem Sekcie železničnej dopravy a dráh Ministerstva dopravy řešili problémy z oblasti správy železniční sbírky a otázky vývozu historických kolejových vozidel do zahraničí. U letiště v Košicích se seznámili s expozicí letecké dopravy a v Prešově s expozicí historického solivaru.

Bc. Karol Šmehil a Jaromír Šlápota navštívili Banskou Hodrušu (26. - 28. 8. 2013), kde prováděli dokumentaci hornických technologických postupů pro účely odd. hornictví NTM.

Mgr. Hynek Stříteský prováděl výzkum v Čaplovičově knižnici Oravského múzea v Dolním Kubíně (9. - 10. 12. 2013).

Velká Británie

PhDr. Miloš Hořejš odjel studovat (8. - 11. 7. 2013) kvůli rešerši týkající se průmyslové výroby na území Protektorátu a literatury k problematice automobilismu do The National Archive v Kew.

13. 4. Informace o činnosti Správního odboru

Prostřednictvím referátu Správního odboru byly zajišťovány v roce 2013 následující agendy:

1. V rámci Referátu veřejných zakázek šlo o:

- a) Průběžné zajišťování procesu veřejných zakázek v souladu se zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách a Nařízením ministra kultury.
- b) Průběžné metodické vedení veřejných zakázek a implementace nových právních norem do procesu zadávání veřejných zakázek.
- c) Administraci nadlimitních veřejných zakázek spojených s novými expozicemi, jejich přípravu včetně komunikace a konzultace s organizačními složkami MK ČR a AK Nemeth. (například VZ na Realizaci stálých expozic Technika v domácnosti, Chemie a Čas, Fotoateliér II., Hornictví a Hutnictví)
- d) Vedení evidence veřejných zakázek.
- e) Zajišťování procesu elektronizace veřejných zakázek. Postupný přechod na zadávání zakázek malého rozsahu prostřednictvím elektronického tržiště Tendermarket a veřejných zakázek řídicích se zákonem č. 137/2006 Sb. prostřednictvím Věstníku veřejných zakázek a Profilu zadavatel (egordion/profil).

Takto bylo za rok 2013 realizováno 5 nadlimitních veřejných zakázek, 4 zakázky v režimu zjednodušeného podlimitního řízení, cca. 300 zakázek malého rozsahu - prostřednictvím elektronického tržiště „Tendermarket“.

2. V rámci Referátu právního šlo o:

- a) Průběžné zajišťování právního poradenství a kontroly právních dokumentů.
- b) Přípravu právních dokumentů.
- c) Administraci správních řízení a vedení soudních procesů.

Ve spolupráci s AK Nemeth bylo vyřízeno cca. 300 právních případů.

3. V rámci Referát BOZP a PO šlo o:

- a) Pravidelné kontroly a revize BOZP a PO, průběžně během roku 2013.
- b) Školení BOZP a PO nových zaměstnanců.

Byla provedena aktualizace dokumentace PO pro hlavní budovu i směrnic BOZP.

4. V rámci Referátu pronájmů šlo o:

- a) Průběžné sjednávání krátkodobých pronájmů včetně smluvní agendy.
- b) Organizační zajištění krátkodobých akcí.
- c) Průběžné vedení agend vzniklých na základě dlouhodobých nájemních smluv. (muzejní restaurace, muzejní prodejny).

V roce 2013 proběhlo v NTM 25 velkých vědeckých, mediální, společenských a kulturních akcí založených na krátkodobých nájemních smlouvách, které pro rozpočet NTM představovaly celkový výnos 816 850,- Kč.

13. 5. Informace o kontrolní činnosti

13. 5. 1. Vnitřní kontroly v roce 2013

V souladu s plánem interního auditu byly prověřovány tyto oblasti: účinnost vnitřního kontrolního systému, hospodaření s majetkem státu, postupy účtování, shoda vnitřních procesů a postupů s platnými právními a interními předpisy.

Při plánovaných interních auditech byly konkrétně prověřovány: procesy a pracovní postupy uplatňované při oběhu účetních dokladů, soulad smluvních ujednání s interními předpisy, správnost zařazování zaměstnanců do tarifních tříd, inventarizace majetku za předchozí kalendářní rok (2012) na vzorku, hospodaření s fondem FKSP v aktuálním roce (2013), systémy tvorby rozpočtu (na rok 2014).

Nad rámec plánovaných interních auditů byly provedeny operativní audity podle požadavků a potřeb NTM.

Doporučení interního auditu byla projednána s odpovědnými zaměstnanci auditovaného úseku a se statutárním zástupcem NTM (generálním ředitelem). Navrhovaná opatření byla přijata, přičemž část z nich byla realizována již v průběhu auditu.

Interním auditem byly zjištěny nedostatky v rámci vnitřního kontrolního systému, které však nemají dopad na správnost, úplnost a průkaznost účetnictví. Jednalo se o: formální nedostatky v rámci smluvních ujednání; formální nedodržování kontroly z hlediska včasnosti předkládání řádně označených podkladů pro účetnictví, smlouvy a pracovní postupy; neúplné přijetí odpovědnosti některých pověřených zaměstnanců muzea. Při interních auditech bylo zjištěno, že značný podíl na neefektivním přenosu informací a neefektivnosti některých vnitřních procesů má pracovní vytížení všech vedoucích zaměstnanců a značné části běžných zaměstnanců muzea. Příčinou je nedostatečný limit mzdových nákladů a často neúměrná administrativní zátěž.

13. 5. 2. Vnější kontroly v roce 2013

V roce 2013 bylo provedeno pět kontrol:

- kontrola plnění povinností plátců pojistného na veřejné zdravotní pojištění Oborovou zdravotní pojišťovnou zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví 13. 2. 2013. Při kontrole byly shledány nedostatky u kontroly plnění oznamovací povinnosti a při kontrole dodržování termínu plateb – z opožděných plateb bylo plátců vyměřeno penále ve výši 272,- Kč.
- kontrola dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně Hasičským záchranným sborem hlavního města Prahy 13. 3. 2013. Při kontrole byly shledány nedostatky, které byly NTM odstraněny zprávou o plnění opatření ze dne 30. 5. 2013, čj. NTM-626/13.
- kontrola o administrativní veřejnosprávní kontrole č. 52/2013 Ministerstvem kultury, ČR, zaměřenou na průběh výběru dodavatele u zakázek č. 012 a 018 projektu „Centrum stavitelského dědictví v Plasích“ zahájena dne 18. 4. 2013 (bez kontrolního zjištění a nápravných opatření).
- kontrola o dodržování povinností stanovených předpisy požární ochrany v objektu Areál bývalého DKV (depa kolejových vozidel), Praha-střed Ministerstvem kultury ČR dne 7. 5. 2013. (bez opatření, drobné nedostatky byly odstraněny v průběhu kontroly).
- kontrola podle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole – ověření plnění cílů projektu „Přemysl Koblic, fotograf mnoha „tváří“ Prahy a výzkumník ve fotografické technice a chemii.“ Ministerstvem kultury ČR v době 10. 10. – 31. 10. 2013. Protokol o výsledku veřejnosprávní kontroly na místě byl předán dne 25. 11. 2013. Národní technické muzeum se k protokolu vyjádřilo dne 2. 12. 2013 pod čj. NTM-2381/13 a následně přišlo rozhodnutí o námitkách proti Protokolu o výsledku veřejnosprávní kontroly dne 17. 12. 2013 s rozhodnutím o vrácení nevyčerpaných prostředků ve výši 6 197,- Kč.

14. Činnost pracoviště zajišťujícího působnost zákona č. 71/1994 Sb.

V rámci podmínek zákona č. 71/1994 Sb. o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty bylo přijato 17 žádostí, z toho 10 na vydání osvědčení pro vývoz na dobu určitou a 7 na vydání osvědčení pro trvalý vývoz předmětu kulturní hodnoty mimo území ČR.